

Πρεσβεία της Ελλάδος στην Οτάβα
Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ ΣΤΟΝ ΚΑΝΑΔΑ

Επιμέλεια-Σύνταξη: Δήμητρα Σχοινά, Γραμματέας ΟΕΥ Α΄

Οτάβα, Ιούνιος 2022

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ.....	4
A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Καναδά	4
A.2 Δημογραφικά Στοιχεία	12
A.3 Επισκόπηση καναδικής οικονομίας - Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς	14
B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	25
B.1 Θεσμικό πλαίσιο	25
B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών και Διαδικασία Ίδρυσης	25
B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων.....	27
B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές) ..	27
B.1.5 Τιμολόγηση	28
B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)	28
B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών	30
B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων	31
B.1.10 Εργασιακό καθεστώς	32
B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Καναδά.....	32
.....	35
B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς.....	35
B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας	36
B.2.3 Δίκτυα Διανομής	37
B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση	38
B.2.5 Πρακτικές οδηγίες	43
B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα.....	46
B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία	47
Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ	48
Γ.1 Συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας	48
Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων.....	48

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων.....	48
Γ.4 Ειδικότεροι φόροι.....	49
Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο	50
Γ.6 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (FTZ)	52
Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.....	53
Δ.1 Κίνητρα Επενδύσεων.....	53
Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ	57
ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	59
ΣΤ.1 Τρόφιμα	59
ΣΤ.2 Πράσινη Ενέργεια και Τεχνολογία.....	59
ΣΤ.3 Κρίσιμα Ορυκτά.....	59
ΣΤ.4 Αλουμίνιο	59
Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	61

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.1 Γενικά Χαρακτηριστικά Καναδά

Ο Καναδάς είναι χώρα της Βόρειας Αμερικής, με έκταση σχεδόν 10 εκ. τ. χλμ., ήτοι 76 περίπου φορές περισσότερη από της Ελλάδας. Είναι ομοσπονδιακό κράτος, με πρωτεύουσα την Οττάβα. Απαρτίζεται από δέκα Επαρχίες και τρία Ομοσπονδιακά Εδάφη. Τα τελευταία αναφέρονται απευθείας στην Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση. Πρόκειται για τη δεύτερη σε έκταση χώρα στον κόσμο. Εκτείνεται σε έξι ζώνες ώρας, ενώ απαιτούνται περίπου επτά ώρες, για να διανύσει κανείς αεροπορικά την απόσταση από το Χάλιφαξ της Νέας Σκωτίας μέχρι το Βανκούβερ της Βρετανικής Κολομβίας.

Βρέχεται από τρεις ωκεανούς, βόρεια από τον Αρκτικό, ανατολικά από τον Ατλαντικό και δυτικά από τον Ειρηνικό. Νότια συνορεύει με τις ΗΠΑ, έχοντας τα εκτενέστερα χερσαία σύνορα στον κόσμο, μήκους 8.891 χιλιομέτρων.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται βασικά στοιχεία για τις Επαρχίες και τα Ομοσπονδιακά Εδάφη:

Πίνακας 1: Στοιχεία Επαρχιών-Ομοσπονδιακών Εδαφών

Επαρχία (Province) <i>Πρωτεύουσα</i>	Συνολική έκταση (τ.χλμ.)	Έκταση ξηράς land area (τ.χλμ)	Πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή της 11 ^{ης} Μαΐου 2021 (% επί του συνόλου του πληθυσμού)	Πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή της 10ης Μαΐου 2016	Διαφορά 2016-2021
 Αλμπέρτα (Alberta) <i>Έντμοντον (Edmonton)</i>	661.848 (6,6%)	640.330,46	4.262.635 (11,52%)	4.067.175	+4,8%
 Βρετανική Κολομβία (British Columbia) <i>Βικτώρια (Victoria)</i>	944.735 (9,5%)	922.503,01	5.000.879 (13,52%)	4.648.055	+7,6%
 Μανιτόμπα (Manitoba) <i>Γουίνιπεγκ</i> (Winnipeg)	647.797 (6,5%)	552.370,99	1.342.153 (3,63%)	1.278.365	+5,0%
 Νιου Μπράνσγουικ (New Brunswick) <i>Φρέντρικτον (Fredericton)</i>	72.908 (0,7%)	71.388,81	775.610 (2,10%)	747.101	+3,8%
 Νέα Γη και Λαμπραντόρ (Newfoundland and Labrador) <i>Άγιος Ιωάννης</i> (St. John's)	405.212 (4,1%)	370.514,08	510.550 (1,38%)	519.716	-1,8%
 Νέα Σκωτία (Nova Scotia) <i>Χάλιφαξ (Halifax)</i>	55.284 (0,6%)	52.942,27	969.383 (2,62%)	923.598	+5,0%
 Οντάριο (Ontario) <i>Τορόντο (Toronto)</i>	1.076.395 (10,8%)	908,699.33	14.223.942 (38,45%)	13.448.494	+5,8%
 Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου (Prince Edward Island) <i>Σάρλοτταουν</i>	5.660 (0,1%)	5.686,03	154.331 (0,42%)	142.907	+8,0%

(Charlottetown)					
 Κεμπέκ (Québec) <i>Πόλη του Κεμπέκ (Québec City)</i>	1.542.056 (15,4%)	1.356.625,27	8.501.833 (22,98%)	8.164.361	+4,1%
 Σασκάτσουαν (Saskatchewan) <i>Ρεγγίνα (Regina)</i>	651.036 (6,5%)	588.243,54	1.132.505 (3,06%)	1.098.352	+3,1%
Ομοσπονδιακό Έδαφος (Territory) <i>Πρωτεύουσα</i>	Συνολική έκταση (τ.χλμ.)	Έκταση ξηράς land area (τ.χλμ)	Πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή της 11^{ης} Μαΐου 2021 (% επί του συνόλου του πληθυσμού)	Πληθυσμός σύμφωνα με την απογραφή της 10ης Μαΐου 2016	% Διαφορά 2016-2021
 Βορειοδυτικά Εδάφη (Northwest Territories) <i>Γέλοουναϊφ (Yellowknife)</i>	1.346.106 (13,5%)	1.143.793,86	41.070 (0,11%)	41.786	-1,7%
 Νούναβουτ (Nunavut) <i>Ικαλούιτ (Ikaluit)</i>	2.038.722 (21%)	1.877.778,53	36.858 (0,10%)	35.944	+2,5%
 Γιούκον (Yukon) <i>Γουάιτχορς (Whitehorse)</i>	482.443 (4,8%)	474.712,68	40.232 (0,11%)	35.874	+12,1%
 Καναδάς (Canada) <i>Οττάβα (Ottawa)</i>	9.984.670 (100%)	8.965.588,85	36.991.981 (100%)	35.151.728	+5,24%

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά (Statistics Canada) / Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Χάρη στην τεράστια έκτασή του, ο Καναδάς διαθέτει τοπία εκπληκτικής ποικιλομορφίας. Η δυτική ακτή (Βρετανική Κολομβία) έχει εύκρατο κλίμα, με σχετικά ξηρά καλοκαίρια και ήπιους, βροχερούς χειμώνες. Στο κέντρο της χώρας οι πεδιάδες (the Prairies: Alberta, Saskatchewan και Manitoba) έχουν ηπειρωτικό κλίμα: μακρύ και κρύο χειμώνα, σύντομα και ζεστά καλοκαίρια με αραιές βροχοπτώσεις. Στο κέντρο της ανατολικής πλευράς της χώρας, οι λόφοι και τα βραχώδη οροπέδια, που καλύπτουν μεγάλη έκταση, συνορεύουν με τον κόλπο του Hudson. Στην εν λόγω περιοχή, είναι διακριτές οι τέσσερις εποχές του χρόνου. Κρύους χειμώνες και υγρά καλοκαίρια έχουν οι πεδινές εκτάσεις του ποταμού Αγίου Λαυρεντίου (Saint Lawrence) και των Μεγάλων Λιμνών (Κεμπέκ και Οντάριο). Οι

παραθαλάσσιες Επαρχίες (New Brunswick, Νέα Σκωτία και Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου) καθώς και η Επαρχία Νέα Γη και Λαμπραντόρ έχουν σύντομα, δροσερά καλοκαίρια και γενικά μακρείς, ήπιους χειμώνες. Οι λόφοι και τα βραχώδη οροπέδια του Ατλαντικού βρίσκονται σε χαμηλά υψόμετρα, σε σύγκριση με την οροσειρά της Βρετανικής Κολομβίας: Το όρος Jacques-Cartier, η υψηλότερη κορυφή των Απαλαχίων Ορέων, φθάνει μόλις τα 1.268 μέτρα. Στον αρκτικό βορρά, καταγράφονται ακραίες ψυχρές θερμοκρασίες. Ωστόσο, παρατηρείται μείωση της παγοκάλυψης εξαιτίας κυρίως της διαχρονικής ανόδου της θερμοκρασίας.

Πάντως, κατά τα τελευταία έτη, η κλιματική αλλαγή επηρεάζει το κλασικό κλίμα του Καναδά. Ενδεικτικά αναφέρονται οι μεγάλης έκτασης πυρκαγιές το καλοκαίρι του 2021 και ακολούθως οι πλημμύρες και κατολισθήσεις που έπληξαν τις Δυτικές Επαρχίες τον Νοέμβριο του 2021.

Μεταφορές

Ο Καναδάς διαθέτει **οδικό δίκτυο** περίπου 900.000 χιλιομέτρων, το οποίο εκτείνεται κατά 75% σε τέσσερις επαρχίες (Οντάριο, Κεμπέκ, Σασκάτσουαν και Αλμπέρτα). Σύμφωνα με το Σύνταγμα, οι δρόμοι υπάγονται στην επαρχιακή δικαιοδοσία, ενώ οι επαρχιακές και δημοτικές αρχές είναι αρμόδιες για την κατασκευή και συντήρηση σχεδόν ολόκληρου του οδικού δικτύου. Στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση υπάγονται μόνο κάποια μεγάλα έργα (όπως γέφυρες) καθώς και οι δρόμοι των εθνικών πάρκων. Οι βασικές οδικές αρτηρίες εκτείνονται σε περισσότερα από 38.000 χλμ, για την κατασκευή και συντήρηση των οποίων φέρει ευθύνη το Εθνικό Σύστημα Οδών (NHS-National Highway System). Οι οδικές μεταφορές είναι ζωτικής σημασίας για τις σημαντικές βιομηχανίες του Καναδά, ενώ η πλειοψηφία των εμπορευματικών μεταφορών, μεταξύ Καναδά και ΗΠΑ, πραγματοποιείται οδικώς.

Το **σιδηροδρομικό δίκτυο** του Καναδά αποτελείται από ομοσπονδιακές και επαρχιακές σιδηροδρομικές γραμμές συνολικού μήκους περίπου 48.000 χλμ. Οι δύο κυριότερες εταιρείες διαχείρισης του δικτύου είναι οι: CN (εταιρεία εθνικών σιδηροδρομικών γραμμών Καναδά) και CP (Καναδικός Σιδηρόδρομος Ειρηνικού). Οι προδιαγραφές του δικτύου είναι ίδιες με των ΗΠΑ, ενώ δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην μεταφορά εμπορευμάτων. Το καναδικό σιδηροδρομικό δίκτυο κατέχει την τέταρτη θέση παγκοσμίως ως προς τον όγκο των μεταφερόμενων εμπορευμάτων και την πέμπτη σε σχέση με το μήκος του σιδηροδρομικού δικτύου. Ετησίως, μεταφέρονται, μέσω χερσαίων υπεραστικών μεταφορών, 75 εκατομμύρια επιβάτες και πλέον του 70% των εμπορευμάτων. Το σιδηροδρομικό δίκτυο αποτελεί το ασφαλέστερο μέσο μεταφοράς στον Καναδά για την κυκλοφορία εμπορευμάτων. Ο Καναδάς συνεχίζει καινοτόμες δράσεις ενίσχυσης των υποδομών προς βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του σιδηροδρομικού δικτύου και προς επίτευξη της όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ασφάλειας.

Οι **αστικές συγκοινωνίες** υπάγονται στην δικαιοδοσία των Επαρχιών και των επιμέρους Δήμων. Λόγω αραιοκατοίκησης, οι περισσότερες πόλεις παρέχουν υπηρεσίες μεταφοράς κοινού με τη χρήση λεωφορείων, πούλμαν, τρόλεϋ, τραμ, ελαφρών και βαρέων σιδηροδρομικών και οδικών υποδομών. Περιορισμένος αριθμός πόλεων έχει πραγματοποιήσει επενδύσεις σε συστήματα υπογείων μετακινήσεων (μετρό), καθώς το κόστος είναι υψηλό και δυσανάλογο ως προς τη δυνατότητα εξυπηρέτησης των αναγκών των πολιτών. Συνήθως, προτιμάται, ως επί το πλείστον, η οχούμενη μετακίνηση.

Το **εναέριο δίκτυο** του Καναδά είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο και εκτεταμένο, καταλαμβάνοντας την τέταρτη θέση παγκοσμίως. Το Εθνικό Δίκτυο Αεροδρομίων (National Airports System - NAS) αποτελείται από 26 αεροδρόμια (http://www.cacairports.ca/canadas_airports), τα οποία ανήκουν στο ομοσπονδιακό κράτος, ενώ, από το 2003, η διαχείρισή τους έχει περάσει στην τοπική αυτοδιοίκηση. Υπάρχουν, επίσης, κι άλλα μικρότερα αεροδρόμια, την κυριότητα των οποίων έχουν οι τοπικές αρχές.

Τα 26 αεροδρόμια που ανήκουν στο Εθνικό Δίκτυο NAS συγκεντρώνουν περίπου το 94% της εναέριας εμπορικής κίνησης και το μεγαλύτερο αριθμό επιβατών. Τα μεγαλύτερα αεροδρόμια του Καναδά είναι: Toronto Pearson International, Vancouver International και Montréal Pierre Elliot Trudeau International.

Οι **θαλάσσιες και ποτάμιες μεταφορές** είναι σημαντικές για την εξυπηρέτηση του εμπορίου, καθώς η χώρα συνορεύει με τρεις ωκεανούς και βρέχεται από τον πλωτό ποταμό Άγιο Λαυρέντιο, μήκους 1.197 χλμ., ο οποίος ενώνει τις Μεγάλες Λίμνες με τον Ατλαντικό Ωκεανό. Η «υδάτινη λεωφόρος» St. Lawrence είναι βαρύνουσα σημασία για την канаδική οικονομία, καθώς εξυπηρετεί την αγορά της ανατολικής Βόρειας Αμερικής και παρέχει στις φορτωτικές εταιρείες τη δυνατότητα άμεσης πρόσβασης στο Μόντρεαλ, το Τορόντο, το Buffalo, το Ντιτρόιτ, το Σικάγο και το Duluth.

Ο Καναδάς διαθέτει περισσότερα από 300 λιμάνια. Η διαχείρισή τους υπάγεται στις 18 Λιμενικές Αρχές της χώρας (Canada Port Authorities-CPA, <https://www.tc.gc.ca/eng/programs/ports-canadaportauthorities-1107.htm>), οι οποίες είναι αυτόνομες ομοσπονδιακές αρχές. Το μεγαλύτερο λιμάνι του Καναδά είναι το λιμάνι του Μέτρο Βανκούβερ, το οποίο προήλθε από τη συνένωση των λιμένων Βανκούβερ και Fraser το 2008. Λόγω της γεωγραφικής του θέσης, συγκεντρώνει μεγάλο μέρος του канаδικού εμπορίου πετρελαίου και μονοπωλεί ουσιαστικά το εμπόριο με την Ασία. Από την πλευρά του Ατλαντικού, υπάρχουν οι διεθνείς λιμένες του Μόντρεαλ και του Χάλιφαξ, με συγκριτικό πλεονέκτημα την εγγύτητα των συμπληρωματικών μέσων μεταφοράς.

Φυσικοί πόροι

Ο Καναδάς είναι ο πέμπτος μεγαλύτερος παραγωγός πετρελαίου στον κόσμο με σημαντικά αποθέματα ορυκτών πόρων. Έτσι, κατατάσσεται μεταξύ των κορυφαίων παραγωγών ουρανίου (Σασκάτσουαν), νικελίου, σιδήρου, ποτάσας και κοβαλτίου παγκοσμίως, η ζήτηση των οποίων βαίνει διαρκώς αυξανόμενη. Ο τομέας ενέργειας αντιπροσωπεύει το 7% σχεδόν του канаδικού ΑΕΠ.

Επιπλέον, στον Καναδά συγκεντρώνεται το 20% των αποθεμάτων γλυκού νερού, παγκοσμίως, στην περιοχή των Μεγάλων Λιμνών και το 7% των αποθεμάτων ανανεώσιμων γλυκών υδάτων. Η χώρα διαθέτει, επίσης, τις μεγαλύτερες σε μήκος ακτές διεθνώς (ακτογραμμή 202.080 χιλιομέτρων). Οι εν λόγω υδάτινοι πόροι αποφέρουν ετήσιο κύκλο εργασιών 15 δισεκατομμυρίων δολλαρίων. Στον εν λόγω τομέα δραστηριοποιούνται 8.000 επιχειρήσεις, που προσφέρουν εργασία σε 220.000 περίπου άτομα.

Με δασώδη έκταση περίπου 348 εκατομμυρίων εκταρίων, η канаδική δασική βιομηχανία αντιπροσωπεύει το 2% σχεδόν του ΑΕΠ. Οι δασικές εκτάσεις αναλογούν στο 9% περίπου της παγκόσμιας δασικής κάλυψης. Λόγω των πολλών μέτρων προστασίας και βιώσιμης διαχείρισης που έχει θεσπίσει ο Καναδάς, ο ρυθμός αποδάσωσης στη χώρα αναλογεί σε ποσοστό 0,3% του παγκόσμιου

ρυθμού αποδάσωσης. Επιπλέον, η δασική βιομηχανία συμβάλλει στην ανατροφοδότηση της αγοράς εργασίας. Στον υπό εξέταση τομέα, απασχολούνται πλέον των 215.000 εργαζομένων.

Γεωργία

Με περίπου 205.000 αγροτικές εκμεταλλεύσεις, η γεωργία συνεισφέρει σημαντικά στην канаδική οικονομία.

Συνιστά τον ακρογωνιαίο λίθο του αγροτικού τομέα και των γεωργικών προϊόντων διατροφής, των οποίων η συνολική συνεισφορά στο ΑΕΠ ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο του 6%. Ο Καναδάς συγκαταλέγεται στους πέντε μεγαλύτερους εξαγωγείς γεωργικών και αγροτοβιομηχανικών προϊόντων διεθνώς.

Ο τομέας αυτός τυγχάνει κρατικής στήριξης, ενώ, παράλληλα, απολαμβάνει ομοσπονδιακών και επαρχιακών χρηματοδοτήσεων και επενδύσεων, ιδίως στην έρευνα και την ανάπτυξη. Ο κύριος όγκος της γεωργικής παραγωγής περιλαμβάνει σιτηρά (σιτάρι, κριθάρι, καλαμπόκι, βρώμη, σίκαλη), ελαιούχους σπόρους (κράμβη, σόγια και λιναρόσπορο), φρούτα και λαχανικά, όσπρια, κόκκινο κρέας, πουλερικά και προϊόντα γαλακτοκομικών προϊόντων.

Βιομηχανία

Ο Καναδάς έχει αναπτύξει μια διαφοροποιημένη και καινοτόμο βιομηχανία σε ποικίλους τομείς, όπως αεροδιαστημική, διαστημικό τομέα, βιοτεχνολογία, χημικά και πλαστικά, υγεία, γεωργία και περιβάλλον. Αυτός ο τεχνολογικός πλούτος τροφοδοτείται από ένα δίκτυο κορυφαίων Πανεπιστημίων και εξειδικευμένων τεχνολογικών κέντρων. Καναδικές εταιρείες, όπως η Bombardier, η CAE, η BlackBerry Limited και η McCain είναι από τις πιο ισχυρές στον κόσμο στον κλάδο τους. Ο βιομηχανικός τομέας αντιπροσωπεύει χονδρικά το 1/4 του ΑΕΠ του Καναδά.

Οι βιομηχανίες, για την παραγωγική γραμμή των οποίων είναι απαραίτητη η χρήση μετάλλων/μεταλλευμάτων, είναι κομβικής σημασίας για τον канаδικό βιομηχανικό τομέα. Συνήθως, οι εγκαταστάσεις τους βρίσκονται πλησίον κέντρων εξόρυξης πόρων και λιμένων θαλάσσιων μεταφορών. Ειδικότερα, ο εν λόγω τομέας αφορά κυρίως στις ακόλουθες βιομηχανίες: σιδηροδρομική βιομηχανία (Μόντρεαλ και Χάμιλτον), βιομηχανία μεταποίησης γεωργικών προϊόντων (Οντάριο και Winnipeg), αυτοκινητοβιομηχανία (Windsor, Τορόντο και Μόντρεαλ), αεροδιαστημική βιομηχανία (Μόντρεαλ) και ναυπηγική βιομηχανία (Κεμπέκ).

Έχοντας επίγνωση της σημασίας των νέων τεχνολογιών, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση επενδύει στην έρευνα και την ανάπτυξη, δημιουργώντας καινοτόμες βιομηχανικές ομάδες σε μεγάλες πόλεις (Μόντρεαλ, Βανκούβερ και νότιο Οντάριο). Οι τομείς της βιοϊατρικής και της αυτοκινητοβιομηχανίας εξαρτώνται, σε μεγάλο βαθμό, από τις επενδύσεις και τη βιομηχανική παραγωγή των ΗΠΑ.

Υπηρεσίες

Ο τομέας των υπηρεσιών συνιστά το σημαντικότερο τμήμα της канаδικής οικονομίας και συμβάλλει περίπου στα 2/3 του ΑΕΠ. Τέσσερις στους πέντε Καναδούς εργάζονται στον τριτογενή τομέα. Η πληροφορική, οι τηλεπικοινωνίες, οι χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, ο ασφαλιστικός τομέας

είναι τομείς, στους οποίους ο Καναδάς έχει αξιόλογες επιδόσεις. Το Τορόντο αποτελεί διεθνές χρηματοπιστωτικό κέντρο, συναγωνιζόμενο επαξίως το Μόντρεαλ.

Βασικά στοιχεία για τον Καναδά αποτυπώνονται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 2: Βασικά στοιχεία για τον Καναδά

ΚΑΝΑΔΑΣ	
Έκταση	9.984.670 τ.χλμ.
Πληθυσμός	36.991.981 (απογραφή 2021) Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά
Πρωτεύουσα	Οττάβα
Θρήσκευμα	67,28% Χριστιανοί (εκ των οποίων 38,78% Ρωμαιοκαθολικοί) 23,87% Άθεοι
Κυριότερα αστικά κέντρα	Τορόντο (Επαρχία Οντάριο) Μόντρεαλ (Επαρχία Κεμπέκ) Βανκούβερ (Επαρχία Βρετανικής Κολομβίας) Calgary (Επαρχία Alberta) Οττάβα-Γκατινό (Επαρχίες Οντάριο και Κεμπέκ)
Εθνικό νόμισμα	Καναδικό δολλάριο Μέση ισοτιμία 2021: 1 ευρώ = 1,4828 канаδικά δολλάρια Πηγή: https://www.bankofcanada.ca/rates/exchange/annual-average-exchange-rates
Πολίτευμα	Ομοσπονδιακή Βασιλευόμενη Κοινοβουλευτική Δημοκρατία
Μονάρχης	Βασίλισσα Ελισάβετ II
Γενικός Κυβερνήτης	Την βασίλισσα εκπροσωπεί ο Γενικός Κυβερνήτης του Καναδά. Από 26.7.2021 την θέση κατέχει η κυρία Mary Simon.
Πρωθυπουργός	Justin Trudeau
Ανεξαρτησία από το Η.Β.	1 ^η Ιουλίου 1867
Νομοθετικά Σώματα	Υπάρχουν δύο Νομοθετικά Σώματα: α) το Κοινοβούλιο (lower house) και β) η Γερουσία (upper house).
Δικαιοσύνη	Ανώτατος Επικεφαλής της Δικαστικής Αρχής (Chief Justice): Right Honourable Richard Wagner (από 18/12/2017).
Διοικητική Διάρθρωση	Υπάρχουν τρία επίπεδα διοικητικής διάρθρωσης: -Ομοσπονδιακό -Επαρχιακό/Εδαφικό -Δημοτικό Τομείς εθνικής και διεθνούς εμβέλειας που εμπίπτουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθοι: εξωτερική πολιτική, άμυνα, πολιτογράφηση, ποινικό δίκαιο, εμπόριο και τηλεπικοινωνίες μεταξύ των Επαρχιών, νομισματική πολιτική. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα στους τομείς που αφορούν στη γεωργία και τη μετανάστευση. Οι Κυβερνήσεις των Επαρχιών έχουν αποκλειστική αρμοδιότητα σε θέματα εκπαίδευσης, υγείας, φυσικών πηγών (natural resources), ιδιοκτησίας και δικαιωμάτων του πολίτη, λεωφόρων. Στην αρμοδιότητά τους υπάγονται οι

	Δήμοι. Παρόμοιες αρμοδιότητες έχουν και οι Κυβερνήσεις των Ομοσπονδιακών Εδαφών.
Εκλογικό σύστημα	Ο Γενικός Κυβερνήτης διορίζεται από τον αρχηγό του Κράτους (από την Α.Μ. Βασίλισσα Ελισάβετ Β΄) κατόπιν εισήγησης του Πρωθυπουργού. Εκλογές διενεργούνται για την ανάδειξη μελών του Ομοσπονδιακού Κοινοβουλίου (House of Commons), καθώς και για την ανάδειξη των κυβερνήσεων σε επίπεδο Επαρχιών και Εδαφών. Οι τελευταίες ομοσπονδιακές εκλογές διεξήχθησαν την 20 ^η Σεπτεμβρίου 2021.
Μέσος Μισθός	Ο μέσος ετήσιος μισθός το 2021 διαμορφώθηκε σε περίπου 54.267,92 CAD. Ο μέσος μηνιαίος μισθός κυμαίνεται περίπου στα 4.522,44 CAD (1.130,61 CAD εβδομαδιαίως). Το μέσο ωρομίσθιο, κατά το 2021, διαμορφώθηκε σε 30,03 δολλάρια. <i>Πηγή: Statistics Canada Statistics Canada (Table 14-10-0203-01 Average weekly earnings by industry, monthly, unadjusted for seasonality, Table 14-10-0217-01 Average weekly earnings (including overtime) for all employees by enterprise size, annual, Table 14-10-0340-01 Employee wages by occupation, annual)</i> Το κατώτατο ωρομίσθιο, σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ορίστηκε σε 15 δολλάρια βάσει του Προϋπολογισμού 2022-2023. Σημειώνεται ότι κατά το 2021, το κατώτατο ωρομίσθιο κυμαινόταν από \$11,81 στην Επαρχία της Σασκάτσουαν μέχρι \$16 στο Ομοσπονδιακό Έδαφος του Νούναβουτ. (https://www.retailcouncil.org/resources/quick-facts/minimum-wage-by-province).
Επίσημες γλώσσες	αγγλική και γαλλική
Οικονομικό έτος	1 ^η Απριλίου – 31 ^η Μαρτίου
Ώρα	Υπάρχουν 6 ζώνες ώρας στον Καναδά. Η διαφορά ώρας με την Ελλάδα είναι από -5:30 (Newfoundland) μέχρι -10 ώρες (Βανκούβερ). Η διαφορά ώρας μεταξύ Οττάβας-Αθήνας είναι μείον επτά (-7) ώρες.
Δημόσιες Αργίες (ομοσπονδιακές)	1 ^η Ιανουαρίου (Νέο Έτος) Ημέρα της Οικογένειας (στις περισσότερες Επαρχίες 3 ^η Δευτέρα Φεβρουαρίου) Μεγάλη Παρασκευή και Δευτέρα του Καθολικού Πάσχα Εορτασμός επετείου γενεθλίων της Βασίλισσας Victoria (Victoria day), ήτοι Δευτέρα που προηγείται της 25 ^{ης} Μαΐου Εθνική Εορτή Καναδά: 1 ^η Ιουλίου Civic Holiday 1 ^η Δευτέρα Αυγούστου Ημέρα Εργασίας 1 ^η Δευτέρα Σεπτεμβρίου Ημέρα Ευχαριστιών 2 ^η Δευτέρα Οκτωβρίου Remembrance Day 11/11 Χριστούγεννα 25/12 Δεύτερη ημέρα Χριστουγέννων 26/12
Συμμετοχή Καναδά σε Διεθνείς Οργανισμούς (ενδεικτικός κατάλογος)	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών (ΟΑΣ) Συμβούλιο για την Αρκτική στο πλαίσιο του ΟΗΕ Οικονομική Συνεργασία Ασίας-Ειρηνικού (APEC) Ένωση των Εθνών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN) Κοινοπολιτεία Γαλλοφωνία (Francophonie) G7 G20 Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης (IDB) Διεθνής Οργάνωση Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO)

Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο Οργανισμός Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO) Order of Malta Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) Οργάνωση του ΟΗΕ για την Εκπαίδευση, την Επιστήμη και τον Πολιτισμό (UNESCO) Παγκόσμια Τράπεζα Διεθνής Οργανισμός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (IRENA)

A.2 Δημογραφικά Στοιχεία

Βάσει της απογραφής της 11ης Μαΐου 2021, ο πληθυσμός του Καναδά ανέρχεται σε 36.991.981 άτομα. Ποσοστό περίπου 81% διαβίει σε αστικές περιοχές. Το προσδόκιμο ζωής ανέρχεται σε 79,3 έτη για τους άνδρες και 84,7 για τις γυναίκες.

Η πυκνότητα/αναλογία του πληθυσμού ως προς την έκταση της χώρας είναι περίπου 3,6 άτομα ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο. Πολλές περιοχές είναι αραιοκατοικημένες, ενώ το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού συγκεντρώνεται στα νότια σύνορα με τις ΗΠΑ.

Τα κυριότερα αστικά κέντρα βρίσκονται στο νότιο τμήμα της χώρας, σε κοντινή απόσταση από τις ΗΠΑ. Πρόκειται για τις πόλεις Τορόντο, Μόντρεαλ, Βανκούβερ, Κάλγκαρυ, Οττάβα/Γκατινό και Έντμοντον. Οι πιο πολυπληθείς Επαρχίες, οι οποίες συγκεντρώνουν το 86% του συνολικού πληθυσμού, είναι οι: Οντάριο, Κεμπέκ, Βρετανική Κολομβία και Αλμπέρτα. Οι λιγότερο κατοικημένες περιοχές είναι τα Ομοσπονδιακά Εδάφη, τα οποία συγκεντρώνουν μόλις το 0,32% του συνολικού πληθυσμού.

Η καναδική κοινωνία είναι πολυπολιτισμική, καθώς ο Καναδάς είναι χώρα μεταναστών. Η έντονη μετανάστευση των τελευταίων δεκαετιών οδήγησε στην αύξηση του αριθμού των αλλοδαπών και των εθνικών ομάδων που εκπροσωπούν. Το 2021, το ποσοστό των μεταναστών με άδεια μόνιμης εγκατάστασης ανήρχετο σε 21,5% περίπου επί του συνολικού πληθυσμού.

Οι πιο πολυπληθείς εθνικές ομάδες είναι εκείνες των Κινέζων και των Νοτιοασιατών. Αναμένεται, δε, διπλασιασμός του αριθμού Δυτικοασιατών, Κορεατών και Αράβων, κατά τα προσεχή έτη.

Οι αυτόχθονες πληθυσμοί (aboriginals ή indigenous) καταλαμβάνουν ποσοστό της τάξεως του 4,9% του καναδικού πληθυσμού, παρουσιάζοντας, όμως, αυξητικές τάσεις. Διακρίνονται τρεις μεγάλες κατηγορίες αυτοχθόνων πληθυσμών: Πρώτα Έθνη, δηλαδή Ινδιάνοι (First Nations), Ινουίτες, δηλαδή Εσκιμώοι (Inuit) και Μετίς (Metis). Η πολυπληθέστερη κατηγορία είναι τα Πρώτα Έθνη με ποσοστό 62,8%, ακολουθούν οι Μετίς με ποσοστό 32,6% και τέλος οι Ινουίτες με ποσοστό 4,6% επί του συνολικού πληθυσμού των αυτοχθόνων.

Με γνώμονα τον ρυθμό εισδοχής μεταναστών και σε συνδυασμό με την υπογεννητικότητα, εκτιμάται ότι ο πληθυσμός του Καναδά θα φθάσει τα 42,5 εκ. το 2056.

Πίνακας 3: Κυριότερα αστικά κέντρα

Επαρχίες (Provinces)		Πρωτεύουσα	Κυριότερα αστικά κέντρα
	Αλμπέρτα (Alberta)	Έντμοντον (Edmonton)	Calgary, Edmonton
	Βρετανική Κολομβία (British Columbia)	Βικτωρία (Victoria)	Kelowna, Vancouver, Victoria
	Μανιτόμπα (Manitoba)	Γουίνιπεγκ (Winnipeg)	Winnipeg
	Νιου Μπράνσγουικ (New Brunswick)	Φρέντρικτον (Fredericton)	Fredericton, Moncton, Saint John
	Νέα Γη και Λαμπραντόρ (Newfoundland and Labrador)	Άγιος Ιωάννης (St. John's)	St John's
	Νέα Σκωτία (Nova Scotia)	Χάλιφαξ (Halifax)	Halifax
	Οντάριο (Ontario)	Τορόντο (Toronto)	Barrie, Hamilton, Kitchener, London, Ottawa, Toronto, Waterloo
	Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου (Prince Edward Island)	Σάρλοτταουν (Charlottetown)	
	Κεμπέκ (Québec)	Πόλη του Κεμπέκ (Québec City)	Montreal, Québec City
	Σασκάτσουαν (Saskatchewan)	Ρεγγίνα (Regina)	Regina, Saskatoon
Ομοσπονδιακά Εδάφη (Territories)		Πρωτεύουσα	
	Βορειοδυτικά Εδάφη (Northwest Territories)	Γέλοουναϊφ (Yellowknife)	
	Νούναβουτ (Nunavut)	Ικαλούιτ (Ikaluit)	
	Γιούκον (Yukon)	Γουάιτχορς (Whitehorse)	

Α.3 Επισκόπηση καναδικής οικονομίας - Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη Αγοράς

Πριν το ξέσπασμα της πανδημίας, ο Καναδάς, ως μία από τις επτά πιο προηγμένες οικονομίες στον κόσμο, μέλος της ομάδας G7, βρισκόταν σε ισχυρή δημοσιονομική θέση. Ως εκ τούτου, είχε ελευθερία κινήσεων ως προς την λήψη ουσιαστικών και αποτελεσματικών μέτρων ανακούφισης και στήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων (πχ επίδομα έκτακτης ανάγκης «Canada Emergency Response Benefit»-CERB, επιδότησης αποδοχών «Canada Emergency Wage Subsidy» - CEWS κ.ά.).

Κατά το 2020, τα δημοσιονομικά στοιχεία κατέδειξαν ότι η ύφεση, εξαιτίας της πανδημίας, ήταν βαθύτερη, απ' ό,τι ανεμένετο αρχικά, με σαφείς αρνητικές επιπτώσεις στον ρυθμό ανάπτυξης, την απασχόληση, το εισόδημα κεφαλαίου και τις καταναλωτικές δαπάνες.

Σύμφωνα με την Έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου για την καναδική οικονομία, η οποία δημοσιεύθηκε στις 18.3.2021,¹ οι οικονομικοί και κοινωνικοί περιορισμοί που τέθηκαν σε εφαρμογή τον Μάρτιο του 2020 συνέβαλαν μεν στην άμβλυνση του πρώτου κύματος, αλλά είχαν σημαντικό οικονομικό αντίκτυπο. Μεταξύ άλλων, οι προβλέψεις του ΔΝΤ για την τριετία 2020-2022 είχαν ως ακολούθως:

	2020	2021	2022
ΑΕΠ	-5,4%	4,4%	4,1%
Ανεργία	9,6%	8,1%	6,9%
Πληθωρισμός	0,7%	1,6%	1,8%
Χρέος Κυβέρνησης	48%	47,4%	45,5%

Πηγή: <https://www.imf.org/en/News/Articles/2021/03/17/pr2171-canada-imf-executive-board-concludes-2021-article-iv-consultation-with-canada>

Πίνακας 4: Βασικά οικονομικά μεγέθη Καναδά

	2017	2018	2019	2020	2021
Ονομαστικό ΑΕΠ (δισ. CAD) (Gross domestic product (GDP) at basic prices-constant prices)	1.901,97	1.958,47	1.994,91	1.895,45	1.989,15 (1.341,48€) (Μέση ισοτιμία 2021: 1 € = 1,4828 CAD)
Μεταβολή ΑΕΠ	+3%	+2,8%	+1,9%	-5,2%	+4,5%
Κατά κεφαλήν ΑΕΠ (CAD) Ονομαστικό ΑΕΠ: πληθυσμός	51.415	52.943	53.928	51.239	53.773
Ανεργία	6,4%	5,9%	5,7%	9,5%	7,5%
Πληθωρισμός (Total CPI)	1,9%	2,0%	2,2%	0,7%	4,8%
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης* σε δισ. CAD	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
% ΑΕΠ	-19	-14	-39,4	-327,7	-113,8
	-0,9%	-0,6%	-1,7%	-14,9%	-4,6%
Χρέος Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης* σε δισ. CAD	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
% ΑΕΠ	671,3	685,5	721,4	1.048,7	1.117,13
	31,3%	30,9%	31,3%	47,6%	46,5%

¹ <https://www.imf.org/en/Publications/CR/Issues/2021/03/17/Canada-2021-Article-IV-Consultation-Press-Release-and-Staff-Report-50273>

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών σε δις. CAD	-60,00	-53,14	-47,04	-39,42	+1,08
Συναλλαγματική ισοτιμία CAD/Ευρώ	1,4650	1,5302	1,4856	1,5298	1,4828
Συναλλαγματική ισοτιμία CAD/USD	1,2986	1,2957	1,3269	1,3415	1,2535
Βασικό επιτόκιο	1%	1,75%	1,75%	0,25%	0,25% Από Ιούνιο 2022: 1,50%
Συναλλαγματικά διαθέσιμα (σε εκ. \$ ΗΠΑ)	86,63	83,93	85,30	90,43	106,62

Πηγές: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά (StatCan), Κεντρική Τράπεζα Καναδά (Bank of Canada), Υπουργείο Οικονομικών (Finance Canada)
*Σημειώνεται ότι το οικονομικό έτος στον Καναδά ξεκινά την 1^η Απριλίου και λήγει την 31^η Μαρτίου.

Την **19^η Απριλίου 2021**, παρουσιάστηκε στην καναδική Βουλή (House of Commons) από την Αντιπρόεδρο της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης και Υπουργό Οικονομικών, κα Chrystia Freeland, ο Ομοσπονδιακός Προϋπολογισμός, με τίτλο «Προϋπολογισμός 2021 - Πλάνο ανάκαμψης Απασχόλησης, Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας» (“*Budget 2021-A Recovery Plan for Jobs, Growth and Resilience*”),² ο οποίος περιελάμβανε μέτρα που επικεντρώνοντας σε πέντε θεματικές, ήτοι: α) νέες θέσεις εργασίας, β) μικρές επιχειρήσεις και ανάπτυξη, γ) γυναίκες, προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα παιδιών, δ) δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την πράσινη οικονομία, ε) νεολαία. Αποτελούσε τον πρώτο Προϋπολογισμό σε διάστημα δύο ετών,³ ενώ είχαν προηγηθεί επίσημες ενημερώσεις για την δημοσιονομική πολιτική κατά το προηγούμενο διάστημα. Με γνώμονα την ανάκαμψη της καναδικής οικονομίας μετά την πανδημία, προβλεπόταν διάθεση σημαντικών κεφαλαίων σε βασικές ομάδες, όπως φοιτητές, ηλικιωμένους, γονείς και ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων.

Σύμφωνα με τον επικεφαλής του Κοινοβουλευτικού Γραφείου Προϋπολογισμού (Parliamentary Budget Officer – PBO), κ. Yves Giroux, η Κυβέρνηση πιθανότητα υποτίμησε το εκτιμώμενο μέγεθος των ελλειμμάτων κατά περίπου 5,6 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως, γεγονός το οποίο θέτει την Οττάβα σε μια μακροπρόθεσμη πορεία υψηλότερου χρέους.⁴

Στα **τέλη Οκτωβρίου 2021** διεκόπη η μαζική επιδότηση των επιχειρήσεων στο πλαίσιο της πολιτικής στήριξης όσων επλήγησαν από την πανδημία και ανακοινώθηκε η διάθεση 7,4 δισεκατομμυρίων δολλαρίων για νέα μεταβατικά προγράμματα που θα αποσκοπούν στη στήριξη των τομέων τουρισμού και πολιτιστικής βιομηχανίας, που επλήγησαν περισσότερο κατά την περίοδο της πανδημίας.

Στο πνεύμα στήριξης των επιχειρήσεων, ο Καναδός Πρωθυπουργός εγκαινίασε, εντός Οκτωβρίου, την **εβδομάδα μικρών επιχειρήσεων** (17-23 Οκτωβρίου 2021). Όπως δήλωσε, οι μικρές επιχειρήσεις είναι η κινητήριος δύναμη της καναδικής οικονομίας, προσφέροντας αγαθά και υπηρεσίες και απασχολώντας εκατομμύρια υπαλλήλους. Στηρίζοντάς τες, εξασφαλίζεται ισχυρή οικονομική ανάκαμψη. Γι'αυτόν τον λόγο, η καναδική Κυβέρνηση εισήγαγε από την άνοιξη του 2020 μια σειρά

² <https://www.budget.gc.ca/2021/home-accueil-en.html>.

³ Ο Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2019-2020 είχε δημοσιευθεί στις 19 Μαρτίου 2019 και έφερε τον τίτλο «Επενδύοντας στη μεσαία τάξη» (*Investing in the middle class*). Είχε επικεντρωθεί, δε, στις νέες θέσεις εργασίας, την υγειονομική περίθαλψη, την τρίτη ηλικία και τη στέγαση.

⁴ βλ. σχετική μελέτη, δημοσιευθείσα την 27η Μαΐου 2021, με τίτλο: «Εκτίμηση επιπτώσεων των μέτρων του Προϋπολογισμού 2021» (Impact Assessment of Budget 2021 Measures, <https://www.pbo-dpb.gc.ca/en/blog/news/RP-2122-007-S--impact-assessment-budget-2021-measures--evaluation-incidence-mesures-budget-2021>)

από μέτρα στήριξης: άτοκα και μερικώς επιχορηγούμενα δάνεια (Canada Emergency Business Account-CEBA),⁵ επιδότηση ενοικίου (Canada Emergency Rent Subsidy-CERS,⁶ επιδότηση αποδοχών (Canada Emergency Wage Subsidy-CEWS),⁷ επιδότηση προσλήψεων (Canada Recovering Hiring Program-CRHP)⁸ και χρηματοδοτική στήριξη τομέων που επλήγησαν περισσότερο από την πανδημία (Highly Affected Sectors Credit Availability Program-HASCAP).⁹

Ο κ. Trudeau δήλωσε ότι η Κυβέρνηση εργάζεται επίσης, για να βελτιώσει το Πρόγραμμα Χρηματοδότησης Μικρών Επιχειρήσεων, ώστε οι τελευταίες να έχουν πρόσβαση σε κεφάλαια, απαραίτητα για την ανάκαμψή τους (Canada Small Business Financing Program <https://www.ic.gc.ca/eic/site/csbfp-pfpec.nsf/eng/home>). Ομοίως, η Κυβέρνηση στηρίζει την βιώσιμη ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων μέσω υιοθέτησης νέων ψηφιακών τεχνολογιών (Canada Digital Adoption Program <https://www.ic.gc.ca/eic/site/152.nsf/eng/home>).

Την 23^η Νοεμβρίου 2021, η νέα Γενική Κυβερνήτης του Καναδά, κα Mary Simon, η οποία ορκίστηκε την 26η Ιουλίου 2021, εκφώνησε τον Λόγο του Θρόνου (Speech from the Throne),¹⁰ υπό τον τίτλο: «Οικοδομώντας μια ανθεκτική οικονομία: ένα καθαρότερο και υγιέστερο μέλλον για τα παιδιά μας» (Building a resilient economy: a cleaner & healthier future for our kids), σηματοδοτώντας την έναρξη της 44ης κοινοβουλευτικής περιόδου. Στην κορυφή των προτεραιοτήτων της τρίτης Κυβέρνησης μειοψηφίας Trudeau, βρίσκεται η λήψη μέτρων, για να τεθεί υπό έλεγχο η πανδημία. Παράλληλα, η κα Simon αναφέρθηκε στην αναγκαιότητα αναδόμησης της οικονομίας προς το συμφέρον όλων, ενώ επέστησε την προσοχή στους κινδύνους που εγκυμονεί η κλιματική αλλαγή.

Ομοσπονδιακός Προϋπολογισμός 2022-2023

Την 7^η Απριλίου 2022, παρουσιάστηκε από την κα Chrystia Freeland, Αντιπρόεδρο της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης και Υπουργό Οικονομικών, ο ομοσπονδιακός προϋπολογισμός δημοσιονομικού έτους 2022-2023,¹¹ με τίτλο: «Σχέδιο για την ανάπτυξη της οικονομίας μας και για τη δημιουργία μιας πιο προσιτής ζωής» (A plan to grow our economy and make life more affordable).

Ο Προϋπολογισμός διαρθρώνεται σε 9 κεφάλαια. Από την αποτύπωση της πορείας της καναδικής οικονομίας, η οποία προτάσσεται και αναλύεται περαιτέρω στο πρώτο παράρτημα, συγκρατείται, ενδεικτικά, το γεγονός ότι έχει σημειωθεί ισχυρή ανάκαμψη. Το πραγματικό ΑΕΠ, ως καταγράφεται, επέστρεψε στα προ πανδημίας επίπεδα, νωρίτερα από το αναμενόμενο. Επιπλέον, ο ρυθμός ανάκαμψης των θέσεων εργασίας (jobs recovery) είναι ο μεγαλύτερος εντός της ομάδας G7. Ωστόσο, οι επιπτώσεις της πανδημίας εξακολουθούν να γίνονται αισθητές από τους εργαζομένους και τις επιχειρήσεις (προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα, εξ αποστάσεως εργασία, επιταχυνόμενη ψηφιοποίηση της οικονομίας). Τα έκτακτα οικονομικά μέτρα που έλαβε η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση κατάφεραν να σταθεροποιήσουν τα οικονομικά των νοικοκυριών, να στηρίξουν εκατομμύρια θέσεις

⁵ <https://ceba-cuec.ca>

⁶ <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/subsidy/emergency-rent-subsidy.html>

⁷ <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/subsidy/emergency-wage-subsidy.html>

⁸ <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/subsidy/recovery-hiring-program.html>

⁹ <https://www.edc.ca/en/solutions/working-capital/bcap-guarantee.html>

¹⁰ 2021 Speech from the Throne - Canada.ca (<https://www.canada.ca/en/privy-council/campaigns/speech-throne/2021/speech-from-the-throne.html>)

¹¹ <https://budget.gc.ca/2022/home-accueil-en.html>

εργασίας και να διατηρήσουν σε λειτουργία μικρές επιχειρήσεις. Η πιο σημαντική πηγή αβεβαιότητας που θα μπορούσε να έχει σημαντικό αντίκτυπο στον Καναδά είναι η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η οποία έχει οδηγήσει σε άνοδο των τιμών των εμπορευμάτων και σε επιδείνωση της παγκόσμιας οικονομικής προοπτικής. Η άνοδος των τιμών και οι πρόσθετες διαταραχές της προσφοράς επιδεινώνουν τις πληθωριστικές πιέσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Σε αυτό το πλαίσιο, ο προϋπολογισμός αποσκοπεί στην προσέλκυση νέων επενδύσεων που κρίνονται απαραίτητες για την τόνωση της καναδικής οικονομίας, στη δημιουργία νέων, καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας και στην ανάπτυξη της μεσαίας τάξης.

Με στόχο την ανάπτυξη μιας ισχυρής, αναπτυσσόμενης και ανθεκτικής οικονομίας, ο προϋπολογισμός προβλέπει τη διάθεση 3,8 δισεκατομμυρίων δολλαρίων για την ανάπτυξη του τομέα κρίσιμων ορυκτών. Αποφασισμένη να διατηρήσει τη θέση της στον αγώνα δρόμου για την ηλεκτροδότηση των μέσων μεταφοράς και να ξεχωρίσει σε τομείς όπως η αεροδιαστημική και η τεχνολογία πληροφοριών, η καναδική Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση εισφέρει 3,8 δισεκατομμύρια δολάρια σε οκτώ έτη, ώστε να εφαρμόσει την πρώτη Στρατηγική Κρίσιμων Ορυκτών του Καναδά για την εκμετάλλευση κρίσιμων ορυκτών που είναι απαραίτητα σε οτιδήποτε, από τηλέφωνα μέχρι αεροπλάνα.

Στο νέο προϋπολογισμό προτείνεται η σύσταση Ταμείου Ανάπτυξης του Καναδά για την **προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων** από τον ιδιωτικό τομέα με στόχο την επίτευξη σημαντικών στόχων εθνικής οικονομικής πολιτικής: α. Μείωση εκπομπών ρύπων και συμβολή στην επίτευξη των κλιματικών στόχων του Καναδά. β. Διαφοροποίηση οικονομίας και ενίσχυση των εξαγωγών, επενδύοντας στην ανάπτυξη βιομηχανιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα και νέων τεχνολογιών σε νέους και παραδοσιακούς τομείς της βιομηχανικής βάσης του Καναδά και γ. αναδιάρθρωση κρίσιμων αλυσίδων εφοδιασμού σε τομείς σημαντικούς για τη μελλοντική ευημερία του Καναδά, συμπεριλαμβανομένου του τομέα φυσικών πόρων.

Ο προϋπολογισμός προβλέπει την περαιτέρω ενίσχυση των καναδικών ομάδων καινοτομίας (**innovation clusters**), οι οποίες ξεκίνησαν το 2017 και έχουν συμβάλει στη δημιουργία επιτυχημένων και αναπτυσσόμενων οικοσυστημάτων καινοτομίας. Έχουν ήδη εγκριθεί περισσότερα από 415 έργα με 1.840 εταιρίες, αξίας άνω των 1,9 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Τα εν λόγω έργα έχουν προκύψει από συνεργασία ιδιωτικού και δημοσίου τομέα και υλοποιούνται σε 11 επαρχίες. Προκειμένου να αξιοποιηθεί έτι περαιτέρω το επιτυχημένο αυτό μοντέλο, προβλέπεται διάθεση 750 εκατομμυρίων δολαρίων σε έξι χρόνια, ξεκινώντας από το 2022-23, για την επέκταση των clusters σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο, και παράλληλη ευθυγράμμισή τους με κυβερνητικές προτεραιότητες (καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, αντιμετώπιση διαταραχών της εφοδιαστικής αλυσίδας).

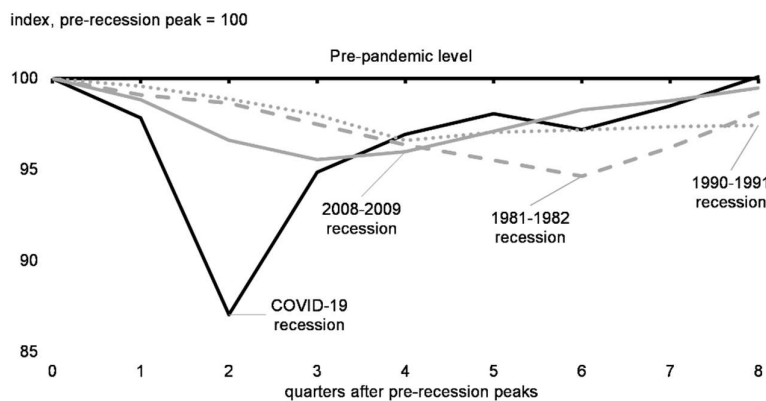
Με γνώμονα την επίτευξη των στόχων του Καναδά για την κλιματική αλλαγή, προβλέπεται η διάθεση 2,6 δισεκατομμυρίων δολλαρίων, σε βάθος πενταετίας, για τη χρηματοδότηση μέτρου φορολογικής πίστωσης των επιχειρήσεων που επενδύουν σε δαπάνες για δέσμευση, χρήση και αποθήκευση άνθρακα (CCUS).

Οικονομικές εξελίξεις

Ρυθμός ανάπτυξης: Κατά το δ' τρίμηνο 2021, η канаδική οικονομία σημείωσε ραγδαία ανάπτυξη, της τάξης του 6,7%. Πρόκειται για τον δεύτερο ισχυρότερο ρυθμό ανάπτυξης εντός της ομάδας G7. Όπως αποτυπώνεται στο γράφημα που ακολουθεί, η ύφεση λόγω της πανδημίας έχει φανερά υποχωρήσει και μάλιστα ταχύτερα από το ρυθμό ανάκαμψης κατά τις προηγούμενες περιόδους ύφεσης (1981-1982, 1990-1991, 2008-2009). Δεν είναι τυχαίες οι εξαιρετικές αξιολογήσεις πιστοληπτικής ικανότητας του Καναδά από τους οίκους Moody's (Aaa), S&P (AAA), DBRS (AAA) και Fitch (AA+).

Real GDP Change During COVID-19 and Previous Recessions

Sources: Statistics Canada; Department of Finance Canada calculations.

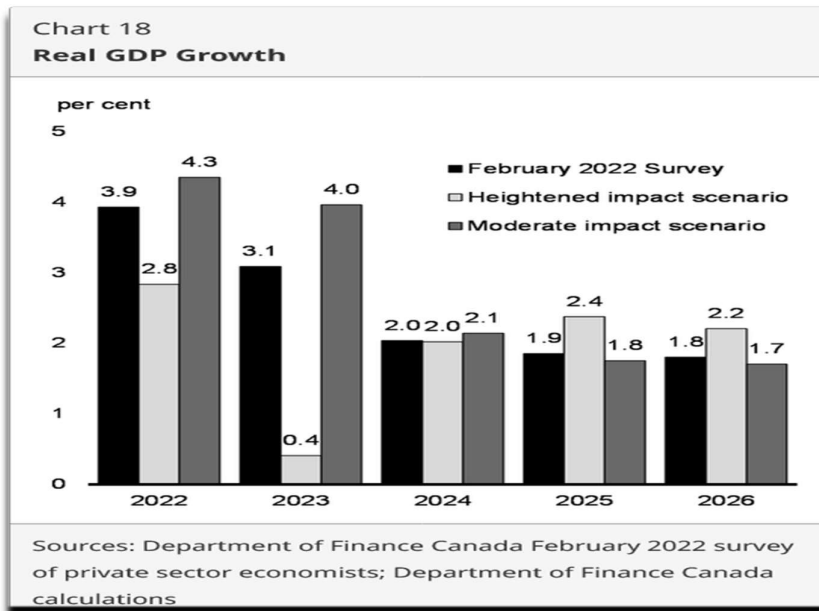
Πηγή: Προϋπολογισμός 2022, σ. 4

Ο ρυθμός ανάπτυξης της канаδικής οικονομίας κατά το 2021 διαμορφώθηκε σε ποσοστό 4,5%, ενώ το 2022 αναμένεται να υποχωρήσει μεταξύ 2,8% και 4,3%. Η канаδική οικονομία ανακάμπτει σταθερά. Η ανάπτυξη της, σύμφωνα με οικονομικούς αναλυτές, βασίζεται σε τρεις πυλώνες: α) κατανάλωση, β) εξαγωγές και γ) αγορά ακινήτων.

Ειδικότερα, η κατανάλωση ακολουθεί ανοδική πορεία. Το διαθέσιμο εισόδημα των Καναδών έχει αυξηθεί, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη. Επιπλέον, λόγω της πανδημίας, υπήρξε μεγάλο ποσοστό αποταμίευσης στον πληθυσμό, γεγονός που επιτρέπει την αύξηση των καταναλωτικών δαπανών. Οι канаδικές εξαγωγές ανακάμπτουν. Τον Δεκέμβριο του 2021 έφτασαν τα 57,1 δισεκατομμύρια δολλάρια, έναντι 32,9 δισ. \$ τον Απρίλιο του 2020. Η αγορά ακινήτων ανθεί, καθώς οι τιμές παραμένουν υψηλές. Η μεγάλη ζήτηση, σε συνδυασμό με την περιορισμένη προσφορά, συμβάλλει στην αύξηση των τιμών. Επίσης, σημαντική παράμετρος είναι η άνοδος των τιμών στα

δομικά υλικά, που καθιστούν υψηλό το κόστος των κατασκευών.

Πηγή: Προϋπολογισμός 2022, σ. 17

Πληθωρισμός: Ο πληθωρισμός παραμένει υψηλός, διαμορφούμενος στο 4,8% το 2021. Η συνεχής ανάκαμψη της οικονομίας, σε συνδυασμό με τις πληθωριστικές πιέσεις οδήγησε σε αύξηση του βασικού επιτοκίου. Η πρώτη, σε διάστημα δύο ετών, ανακοινώθηκε από την Κεντρική Τράπεζα στις αρχές Μαρτίου 2022 (0,5%). Στη συνέχεια, ακολούθησαν νέες αυξήσεις, ενώ από 1^η Ιουνίου 2022, το βασικό επιτόκιο ανέρχεται σε 1,5%, φθάνοντας σχεδόν στα προ πανδημίας επίπεδα.¹² Η αύξηση ήταν αναμενόμενη, καθώς ο **πληθωρισμός** βαίνει αυξανόμενος. Σημειώνεται ότι τον Απρίλιο 2022 έφθασε σε 6.8%, απομακρυνόμενος αισθητά από τον στόχο του 2%.

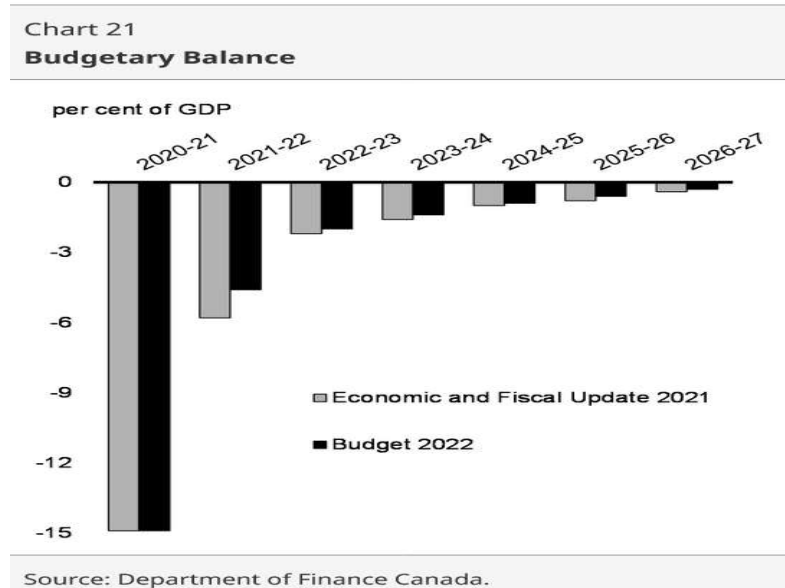
Οι πληθωριστικές πιέσεις οφείλονται, κατά κύριο λόγο, στην αύξηση των τιμών προϊόντων ενέργειας και τροφίμων, καθώς και στις διαταραχές που παρατηρούνται στην προσφορά, σε συνδυασμό με την ισχυρή παγκόσμια και εγχώρια ζήτηση. Η Κεντρική Τράπεζα του Καναδά εκτιμά ότι, κατά το α' εξάμηνο 2022, ο πληθωρισμός θα είναι, κατά μέσο όρο, 6% και θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα καθ'όλη τη διάρκεια του έτους. Στη συνέχεια, αναμένεται να υποχωρήσει, επιστρέφοντας στον επιθυμητό στόχο του 2% το 2024. Η Κεντρική Τράπεζα προτίθεται να χρησιμοποιήσει τα εργαλεία νομισματικής πολιτικής που διαθέτει, ώστε να επαναφέρει τον πληθωρισμό στο στόχο και να διατηρήσει σταθερές τις προσδοκίες για τον πληθωρισμό.

Τα προβλήματα στην εφοδιαστική αλυσίδα, καθώς και η έλλειψη εργατικού δυναμικού είναι δύο επιπλέον λόγοι που επιτείνουν τις πληθωριστικές πιέσεις. Ως προς το τελευταίο, επισημαίνεται ότι παρατηρείται μεγάλη δυσκολία εύρεσης εργατικού δυναμικού από το 60% των канаδικών εταιρειών. Πρόκειται για ένα πρόβλημα που εκτιμάται ότι δεν θα επιλυθεί σύντομα, καθώς, λόγω της πανδημίας, μειώθηκε το ποσοστό έλευσης νέων μεταναστών στη χώρα, με αποτέλεσμα τη μη αναμενόμενη ενίσχυση του εργατικού δυναμικού.

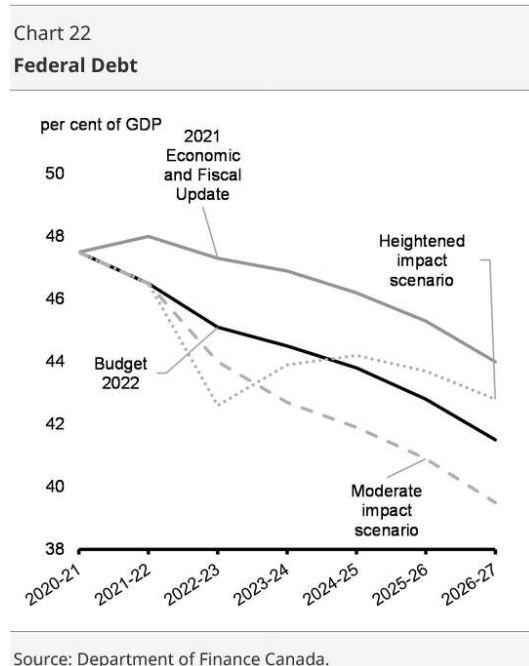
¹² <https://www.bankofcanada.ca/2022/06/fad-press-release-2022-06-01>

Έλλειμμα προϋπολογισμού: Διαμορφώθηκε σε 4,6% ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά το οικονομικό έτος 2021-2022, αισθητά μειωμένο σε σύγκριση με το έλλειμμα προϋπολογισμού 2020-2021 (14,9%), ενώ, σε βάθος χρόνου, εκτιμάται ότι θα φθάσει σε 0,3% (2026-2027).

Δημόσιο Χρέος: Το Δημόσιο Χρέος ή Χρέος της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, ανήλθε, κατά το οικονομικό έτος 2021-2022, σε 46,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ. Όπως αναφέρεται στον Προϋπολογισμό, αναμένεται να μειωθεί κατά τα επόμενα έτη, φθάνοντας το ποσοστό 41,5% κατά το οικονομικό έτος 2026-2027.

Πίνακας 5: Εκτιμώμενη εξέλιξη Χρέους Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης

σε % ΑΕΠ	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027
Προϋπολογισμός 2022	46,5	45,1	44,5	43,8	42,8	41,5

Πηγή: Προϋπολογισμός 2022, σ. 20

Περιβαλλοντική πολιτική: Στόχος του Καναδά είναι η σταδιακή μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 40%-45% μέχρι το 2030, με αφετηρία το 2005. Μακροπρόθεσμα, υφίσταται ο στόχος των μηδενικών εκπομπών (net zero emissions) μέχρι το 2050. Σημαντικές ευκαιρίες ανάπτυξης διαφαίνονται στον τομέα των ηλεκτροκίνητων μέσων μεταφοράς (electrification of transport), καθώς και στην παραγωγή υδρογόνου.

Η πολιτική της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης αποτυπώνεται στο Σχέδιο για τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, με τίτλο: «2030 Emissions Reduction Plan: Canada's Next Steps to Clean Air and a Strong Economy» (<https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/news/2022/03/2030-emissions-reduction-plan--canadas-next-steps-for-clean-air-and-a-strong-economy.html>), το οποίο παρουσιάστηκε από τον Καναδό Πρωθυπουργό την 29^η Μαρτίου 2022. Αν και υπολείπεται των στόχων της ΕΕ, πρόκειται για μια φιλόδοξη ανά τομέα προσέγγιση, με σκοπό την επίτευξη μείωσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 40% μέχρι το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 2005, και παράλληλα θέτει τις βάσεις για τον μακροπρόθεσμο στόχο επίτευξης μηδενικών εκπομπών ρύπων έως το 2050. Στο εν λόγω Σχέδιο προβλέπεται διάθεση 9,1 δισ. δολλαρίων Καναδά σε νέες επενδύσεις που έχουν στόχο τη μείωση της ρύπανσης και την ανάπτυξη της οικονομίας. Οι τομείς, στους οποίους θα διατεθούν σημαντικά ποσά είναι οι ακόλουθοι: α) ηλεκτρικά οχήματα, β) αγορά ακινήτων, γ) βιομηχανία, δ) δίκτυο μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, ε) παραγωγή πετρελαίου και φυσικού αερίου, στ) αγροτικός τομέας, ζ) συνεργασία με κοινότητες για ενίσχυση δράσεων προστασίας του περιβάλλοντος.

Εξωτερικό εμπόριο

Το εξωτερικό εμπόριο του Καναδά αυξάνεται σταδιακά τα τελευταία έτη, με εξαίρεση το 2020 κατά το οποίο σημειώθηκε μείωση τόσο στις εξαγωγές όσο και στις εισαγωγές αγαθών, λόγω πανδημίας, ενώ το ισοζύγιο αγαθών και υπηρεσιών ήταν ελλειμματικό. Το 2021 η εικόνα του διεθνούς εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών βελτιώθηκε αισθητά. Οι καναδικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 20,76%, σε σύγκριση με το 2020 και κατά 6,49% σε σύγκριση με το 2019. Αυξητική πορεία είχαν και οι εισαγωγές, σημειώνοντας αύξηση της τάξεως του 14,29% σε σύγκριση με το 2020 και 3,07% σε σύγκριση με το 2019. Το διεθνές εμπόριο υπηρεσιών αυξήθηκε το 2021 έναντι του 2020, χωρίς, ωστόσο, να ξεπεράσει τα επίπεδα του 2019.

Πίνακας 6: Εξωτερικό εμπόριο Καναδά

Αξία σε δισεκατομμύρια δολλάρια Καναδά	2017	2018	2019	2020	2021	Μεταβολή 2020-2021	Μεταβολή 2019-2021
Εξαγωγές αγαθών	546,09	584,29	592,08	522,80	631,19	+20,73%	+6,61%
Εισαγωγές αγαθών	562,03	595,86	601,96	543,16	613,86	+13,06%	+1,98%
Όγκος εμπορίου	1108,12	1180,15	1194,04	1065,96	1.245,05	+16,80%	+4,27%
Εμπορικό ισοζύγιο	-15,94	-11,57	-9,88	-20,36	+17,33		
Εξαγωγές υπηρεσιών	122,80	136,52	149,62	125,80	129,99	+3,33%	-13,12%
Εισαγωγές υπηρεσιών	145,23	158,30	167,61	131,34	132,10	+0,58%	-21,19%
Όγκος υπηρεσιών	268,03	294,82	317,23	257,14	262,09	+1,93%	-17,38%

Ισοζύγιο υπηρεσιών	-22,43	-21,78	-17,99	-5,54	-2,11		
---------------------------	--------	--------	--------	-------	--------------	--	--

Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Καναδά (Statistics Canada), Canadian International Merchandise Trade Web Application (<https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/71-607-x/2021004/exp-eng.htm>), <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tb11/en/cv.action?pid=3610002101#timeframe>
Επεξεργασία: Γραφείο ΟΕΥ Οττάβα

Οικονομικές σχέσεις Καναδά

I. Εμπορικές συμφωνίες μεταξύ Επαρχιών και Ομοσπονδιακών Εδαφών

A. CFTA

Το 2017 συνήφθη Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των καναδικών Επαρχιών και Εδαφών, με σκοπό την απελευθέρωση των συναλλαγών (CFTA) εντός του καναδικού εδάφους, την προώθηση του εμπορίου, των επενδύσεων και της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού. Το κείμενο της συμφωνίας, η οποία τέθηκε σε ισχύ από 1^η Ιουλίου 2017, είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <https://www.cfta-alec.ca/canadian-free-trade-agreement>. Σημειώνεται ότι η CFTA αντικατέστησε την Συμφωνία για το Εσωτερικό Εμπόριο (Agreement on Internal Trade), η οποία ίσχυε από το 1995.

B. New West Partnership

Η Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου New West Partnership (<http://www.newwestpartnershiptrade.ca>) διέπει τις εμπορικές συναλλαγές τεσσάρων Επαρχιών του Καναδά, ήτοι British Columbia, Alberta, Saskatchewan και Manitoba. Αρχικά η συμφωνία, η οποία δημιούργησε μία ενιαία οικονομική περιοχή, τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2010 για τις τρεις πρώτες Επαρχίες. Αργότερα, προσχώρησε η Επαρχία Manitoba, για την οποία η Συμφωνία ισχύει από 1/1/2017.

II. Διεθνείς Οικονομικές και Εμπορικές Συμφωνίες

A. Καναδάς-Ευρωπαϊκή Ένωση (Συμφωνία CETA)

Η Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία μεταξύ ΕΕ και Καναδά (CETA – Comprehensive Economic and Trade Agreement between Canada and EU) υπεγράφη την 30^η Οκτωβρίου 2016, ενεκρίθη από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την 15^η Φεβρουαρίου 2017 και έλαβε τη βασιλική έγκριση (royal assent) από τον Καναδά την 16^η Μαΐου 2017. Τέθηκε σε προσωρινή ισχύ την 21^η Σεπτεμβρίου 2017, ενώ για την πλήρη εφαρμογή της απαιτείται η κύρωσή της από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Μέχρι στιγμής, η εν λόγω Συμφωνία έχει κυρωθεί από 15 κράτη, χωρίς να προσμετράται η κύρωση από το Ηνωμένο Βασίλειο: Αυστρία, Κροατία, Τσεχία, Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Λετονία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Πορτογαλία, Ισπανία, Σλοβακία, Σουηδία και Ρουμανία.¹³

¹³ <http://www.consilium.europa.eu/en/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=2016017>

Βάσει της εν λόγω Συμφωνίας, εξαλείφονται οι δασμοί για το 98% των προϊόντων που η Ευρωπαϊκή Ένωση εμπορεύεται με τον Καναδά.¹⁴ Κατά την προσωρινή εφαρμογή της είναι πλέον ορατά τα οφέλη εκατέρωθεν του Ατλαντικού.

Β. Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου Νοτίου Αμερικής CUSMA (πρώην NAFTA)

Στο περιθώριο της Συνόδου Κορυφής της Ομάδας G20 στο Μπουένος Άιρες, υπεγράφη, την 30η Νοεμβρίου 2018, η «νέα Συμφωνία NAFTA». Κατά τη διεθνή πρακτική πρόταξης του ονόματος της χώρας εκάστου εταίρου, η Συμφωνία αποκαλείται CUSMA από τον Καναδά, USMCA από τις ΗΠΑ και TMEUC από το Μεξικό.

Στις 10 Δεκεμβρίου 2019, υπεγράφη στο Μεξικό η αναθεωρημένη εκδοχή της Συμφωνίας CUSMA, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 2020.

Γ. Περιεκτική και Προοδευτική Συμφωνία για την Εταιρική Σχέση των Χωρών του Ειρηνικού (CPTPP)

Στις 30 Δεκεμβρίου 2018 τέθηκε σε εφαρμογή η Περιεκτική και Προοδευτική Συμφωνία για την Εταιρική Σχέση των Χωρών του Ειρηνικού (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership - CPTPP). Κατά τη διάρκεια ισχύος της, η εν λόγω Συμφωνία έχει πολλά οφέλη για τους Καναδούς, καθώς έχουν συναφθεί νέες εμπορικές συμφωνίες και έχει αυξηθεί το μερίδιο των канаδικών προϊόντων στην αγορά της Ασίας και του Ειρηνικού.

Η εν λόγω Συμφωνία καλύπτει μία μεγάλη αγορά 500 εκατομμυρίων ανθρώπων, εκτεινόμενη σε 11 χώρες: Καναδά, Αυστραλία, Μπρουνέι, Χιλή, Ιαπωνία, Μαλαισία, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Περού, Σιγκαπούρη και Βιετνάμ. Αναμένεται, δε, να δώσει ώθηση στους τομείς των αλιευτικών προϊόντων, της εξόρυξης, της μη γαλακτοκομικής γεωργίας, της δασοκομίας και της μεταποιητικής βιομηχανίας.

Δ. Εμπορική Συμφωνία Καναδά-Ηνωμένου Βασιλείου

Την 21^η Νοεμβρίου 2020, υπεγράφη Εμπορική Συμφωνία μεταξύ Καναδά και Ηνωμένου Βασιλείου με προσωρινή ισχύ («Canada-U.K. Trade Continuity Agreement-TCA» (<https://www.parl.ca/DocumentViewer/en/43-2/bill/C-18/royal-assent>), μέχρι την θέση σε ισχύ μιας οριστικής διμερούς Συμφωνίας Ελευθέρου Εμπορίου. Εν τω μεταξύ, την 23^η Δεκεμβρίου 2020, υπεγράφη Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ Καναδά και Ηνωμένου Βασιλείου, με σκοπό τη συνέχιση ορισμένων προβλέψεων της Συμφωνίας CETA μέχρι να ολοκληρωθεί η κύρωση της διμερούς εμπορικής συμφωνίας της 21^{ης} Νοεμβρίου. Με το Μνημόνιο και τη Συμφωνία ουσιαστικά παρείχεται η δυνατότητα στους δύο εταίρους να συνεχίσουν απρόσκοπτα το διμερές τους εμπόριο με τους ίδιους όρους που προβλέποντο στη Συμφωνία CETA, αποφεύγοντας εκατέρωθεν την επιβολή δασμών και λοιπών γραφειοκρατικών εμποδίων.

Κατόπιν συνομιλιών που είχε στην Οττάβα η Καναδή Υπουργός Διεθνούς Εμπορίου, Προώθησης Εξαγωγών Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Οικονομικής Ανάπτυξης, κα Mary Ng, με τη Βρετανίδα

¹⁴ Οδηγός για τη Συμφωνία CETA έχει εκπονηθεί από το Γραφείο ΟΕΥ Οττάβας και είναι ανηρτημένος στην ιστοσελίδα: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/844> Περισσότερα για τη Συμφωνία CETA, βλ. παρακάτω σ. 29επ και 50επ.

Υπουργό Διεθνούς Εμπορίου, κα Anne-Marie Trevelyan, ανακοινώθηκε, σε κοινή συνέντευξη τύπου την 24η Μαρτίου 2022 (<https://www.youtube.com/watch?v=HPGaTnSJgpY>), η έναρξη επίσημων διαπραγματεύσεων για τη σύναψη συμφωνίας ελευθέρου εμπορίου μεταξύ Καναδά και Ηνωμένου Βασιλείου, η οποία θα διαδεχθεί την προσωρινή συμφωνία. Όπως δήλωσαν οι δύο πλευρές, οι διαπραγματεύσεις αναμένεται να ολοκληρωθούν εντός δύο ετών.

Σύντομη αναφορά στο διμερές εμπόριο

Ο όγκος εμπορίου Ελλάδα – Καναδά κινείται άνω των διακοσίων εκατομμυρίων ευρώ τα τελευταία έτη. Υπάρχει δυνατότητα αύξησης των ελληνικών εξαγωγών στην καναδική αγορά, οι οποίες αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό επί του συνόλου των ελληνικών εξαγωγών, ήτοι 0,49% το 2021.

Πίνακας 7: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας – Καναδά

Αξία σε ευρώ	2017	2018	2019	2020	2021
Εξαγωγές	152.185.389	162.225.151	153.341.278	166.322.637	197.470.025
Εισαγωγές	68.403.380	88.959.201	85.004.442	57.651.592	185.600.424
Όγκος Εμπορίου	220.588.769	251.184.352	238.345.720	223.974.229	383.070.449
Εμπορικό ισοζύγιο	83.782.009	73.265.950	68.336.836	108.671.045	11.869.601

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ / Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Το 2021 παρατηρήθηκε αξιοσημείωτη αύξηση διμερούς όγκου εμπορίου κατά 71,03%, σε σύγκριση με το 2020.

B. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

B.1 Θεσμικό πλαίσιο

B.1.1 Νομικές Μορφές Εταιρειών και Διαδικασία Ίδρυσης

α) Μονοπρόσωπη εταιρεία

Ο ιδιοκτήτης της μονοπρόσωπης εταιρείας (sole proprietorship) ευθύνεται προσωπικά και απεριόριστα, ήτοι με την εταιρική και προσωπική του περιουσία, έναντι των οφειλετών του για τα χρέη και τις υποχρεώσεις της επιχείρησής.

Η εγγραφή της εταιρείας είναι εύκολη και ανέξοδη. Απαιτείται ελάχιστο κεφάλαιο για την έναρξη λειτουργίας και σε περίπτωση απωλειών προβλέπονται ορισμένα φορολογικά πλεονεκτήματα. Βασικό μειονέκτημα αυτής της μορφής εταιρείας είναι η δυσκολία άντλησης κεφαλαίων.

β) Προσωπικές εταιρείες (partnerships)

Οι προσωπικές εταιρείες διακρίνονται σε **ομόρρυθμες** (general partnership) και **ετερόρρυθμες** (limited liability partnership). Για την σύστασή τους απαιτείται σύναψη εταιρικής συμφωνίας (partnership agreement) μεταξύ δύο ή περισσότερων ατόμων, των λεγόμενων εταίρων (partners).

Στην ομόρρυθμη εταιρεία, ο ομόρρυθμος εταίρος ευθύνεται απεριόριστα και εις ολόκληρον, δηλαδή και με την ατομική του περιουσία, για όλο το ποσό της οφειλής και αλληλεγγύως με τους άλλους ομορρύθμους εταίρους.

Η μορφή της ετερόρρυθμης εταιρείας είναι συνήθως διαθέσιμη σε μια ομάδα επαγγελματιών, όπως δικηγόρων, λογιστών και ιατρών. Ο ετερόρρυθμος εταίρος μπορεί να συνεισφέρει στην εταιρεία χωρίς να συμμετέχει στη διοίκησή της.

Η σύσταση των προσωπικών εταιρειών επιτυγχάνεται γρήγορα και ανέξοδα, ενώ τα αρχικά έξοδα επιβαρύνουν ισομερώς τους εταίρους. Ίσα μερίδια προβλέπονται τόσο στα κέρδη όσο και στην εταιρική περιουσία.

γ) Κεφαλαιουχικές εταιρείες (corporations)

Οι κεφαλαιουχικές εταιρείες μπορεί να συσταθούν σε ομοσπονδιακό ή επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο. Πρόκειται για νομικές οντότητες διακριτές από τους μετόχους τους. Οι τελευταίοι έχουν περιορισμένη ευθύνη, καθώς δεν ευθύνονται με την ατομική τους περιουσία αλλά στο μέτρο της εισφοράς τους.

Η σύστασή τους είναι ακριβότερη, σε σύγκριση με τις άλλες νομικές μορφές, ενώ για την λειτουργία τους υπάρχει εκτεταμένο νομικό πλαίσιο. Πρόκειται για τη συνηθέστερη εταιρική μορφή στον Καναδά.

Για τη σύσταση κεφαλαιουχικής εταιρείας σε ομοσπονδιακό επίπεδο, παρατίθενται οι ακόλουθοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι:

- α) <https://www.ic.gc.ca/eic/site/cd-dgc.nsf/eng/cs06642.html>

β) <https://canadabusiness.ca/programs/federal-business-incorporation-1/>

δ) Συνεταιρισμός (co-operative)

Ο Συνεταιρισμός ανήκει και ελέγχεται από μία ένωση μελών. Μπορεί να συσταθεί ως κερδοσκοπικός ή μη κερδοσκοπικός οργανισμός. Πρόκειται για την λιγότερο συνηθισμένη εταιρική μορφή, αλλά ενδείκνυται σε περιπτώσεις που μία ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων αποφασίζει να αξιοποιήσει από κοινού το σύνολο των πόρων της προς εξυπηρέτηση κοινών αναγκών, όπως η παράδοση προϊόντων ή υπηρεσιών, η πώληση προϊόντων ή υπηρεσιών, η απασχόληση εργατικού δυναμικού και άλλα.

Η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας στον Καναδά περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

α) Επιλογή επωνυμίας

Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/starting/naming-your-business>

β) Επιλογή νομικής μορφής

Γενικές πληροφορίες για τη νομική μορφή της επιχείρησης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/starting/before-starting-your-business/corporation-partnership-or-sole-proprietorship>

γ) Αριθμός Επιχείρησης

Ο Αριθμός Επιχείρησης είναι ένας μοναδικός αριθμός λογαριασμού που προσδιορίζει την επιχείρηση στις ομοσπονδιακές, επαρχιακές και δημοτικές αρχές. Είναι απαραίτητος, μεταξύ άλλων, για την φορολογία, την εισαγωγική και εξαγωγική δραστηριότητα της επιχείρησης, τη μισθοδοσία, τη σχέση της με την Κυβέρνηση και τους φορείς. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://canadabusiness.ca/programs/business-number-bn-1>

Για την Επαρχία του Κεμπέκ, απαιτείται η εγγραφή στο Εμπορικό Μητρώο (Registraire des Entreprises). Πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην γαλλική ιστοσελίδα: http://www.registreentreprises.gouv.qc.ca/en/a_propos/neq/default.aspx

δ) Αίτηση για λήψη αδειοδοτήσεων (βλ. κατωτέρω Καθεστώς Αδειοδοτήσεων)

ε) Χρηματοδότηση εταιρείας

Υπάρχουν προγράμματα στήριξης των επιχειρήσεων σε εθνικό και επαρχιακό επίπεδο (https://innovation.ised-isde.canada.ca/s/?language=en_CA).

Γενικότερα, η διαδικασία ίδρυσης εταιρείας στον Καναδά είναι ταχεία και απλή, ενώ πραγματοποιείται, κατά βάση, μέσω διαδικτύου.

B.1.3 Καθεστώς αδειοδοτήσεων

Οι αδειοδοτήσεις αφορούν σε Ομοσπονδιακό, Επαρχιακό/Εδαφικό και Δημοτικό επίπεδο. Η εφαρμογή BizPal (<https://services.bizpal-perle.ca/?b=01>) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για ανεύρεση και εντοπισμό της πλειοψηφίας των απαραίτητων αδειών που οφείλει να διαθέτει μία επιχείρηση. Προς πληρέστερη ενημέρωση, υπάρχει το Καναδικό Δίκτυο Επιχειρήσεων (Canada Business Network), στην ιστοσελίδα του οποίου (<https://canadabusiness.ca>) είναι δυνατή η αναζήτηση των απαραίτητων αδειών βάσει του είδους της επιχείρησης και του τύπου δραστηριοποίησής της.

Στις 15 Ιανουαρίου 2019 τέθηκαν σε ισχύ νέοι κανόνες ασφαλείας τροφίμων (Safe Food for Canadians Regulations - SFCR). Σκοπός της εν λόγω Νομοθεσίας είναι η θωράκιση της ασφάλειας τροφίμων και η άμεση απομάκρυνση των μη ασφαλών προϊόντων από την αγορά. Ταυτόχρονα, περιορίζεται η γραφειοκρατία, μειώνεται η επιβάρυνση του διοικητικού μηχανισμού και απλοποιείται η διαδικασία για τις επιχειρήσεις, καθώς υφίσταται ένα μόνο πλέγμα κανόνων, αντικαθιστώντας τα δεκατέσσερα συνολικά νομοθετήματα που ίσχυαν προ της ημερομηνίας θέσεως σε εφαρμογή των εν λόγω κανόνων.

Την εποπτεία τήρησης έχει ο Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (Canadian Food Inspection Agency – CFIA), στον δικτυακό τόπο του οποίου έχουν αναρτηθεί αναλυτικές πληροφορίες (<http://www.inspection.gc.ca/food/toolkit-for-businesses/licensing-of-food-businesses/eng/1427300844139/1427300914872>, <https://www.inspection.gc.ca/exporting-food-plants-or-animals/food-exports/eng/1323723342834/1323723662195>).

B.1.4 Σήμανση / πιστοποίηση προϊόντων (ετικέτες, πιστοποιήσεις, πρότυπα, τεχνικές προδιαγραφές)

Στον Καναδά δύο υπηρεσίες είναι αρμόδιες για τον έλεγχο της σήμανσης/πιστοποίησης προϊόντων. Πρόκειται για το Γραφείο Ανταγωνισμού (Competition Bureau, www.competitionbureau.gc.ca) και τον Καναδικό Οργανισμό Επιθεώρησης Τροφίμων (Canadian Food Inspection Agency - CFIA <https://inspection.canada.ca>).

Το Γραφείο Ανταγωνισμού είναι αρμόδιο για τον έλεγχο των μη εδωδιμων προϊόντων ως προς τη σήμανση και τη συσκευασία. Σχετικός οδηγός είναι ανηρτημένος στην ιστοσελίδα: <http://www.competitionbureau.gc.ca/eic/site/cb-bc.nsf/eng/01248.html>

Για τα τρόφιμα, αρμόδια αρχή είναι ο Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA -, email: information@inspection.gc.ca; permission@inspection.gc.ca, Website: <http://www.inspection.gc.ca/about-the-cfia/permits-licences-and-approvals/licensing-permitting-registration-and-ministerial-/eng/1395348583779/1395348638922>, <https://www.inspection.gc.ca/food-safety-for-industry/toolkit-for-food-businesses/licensing-of-food-businesses/eng/1427300844139/1427300914872>, <http://www.inspection.gc.ca/food/information-for-consumers/fact-sheets-and-infographics/country-of-origin/eng/1329519448771/1329519600512> καθώς και <http://www.inspection.gc.ca/food/labelling/food-labelling-for-industry/eng/1383607266489/1383607344939>), στον ιστότοπο του οποίου είναι διαθέσιμες σχετικές αναλυτικές πληροφορίες («Tips for a smooth Safe Food for Canadians licence application» <http://inspection.gc.ca/food/exports/tips-for-a-smooth-safe-food-for-canadians-licence->

[/eng/1545331467617/1545331578129](http://eng/1545331467617/1545331578129), Διαδικασία αδειοδότησης <http://www.inspection.gc.ca/about-the-cfia/my-cfia/eng/1482204298243/1482204318353>).

B.1.5 Τιμολόγηση

Για την τιμολόγηση θα πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν ο Επαρχιακός φόρος (13% για το Οντάριο),¹⁵ το κέρδος του χονδρεμπόρου/εισαγωγέα και του λιανοπωλητή, η δαπάνη για διαφήμιση του προϊόντος, η δαπάνη αποθήκευσης κτλ.

Σε γενικές γραμμές, ο Καναδάς είναι ακριβή χώρα. Οι τιμές είναι σαφώς ακριβότερες απ' ό,τι στην Ελλάδα, ενώ κατά 3,4% φθηνότερες, σε σύγκριση με τις ΗΠΑ.

Για τη διαμόρφωση της τιμής ενός προϊόντος, βαρύνουσα σημασία έχει ο ανταγωνισμός. Επιπλέον, σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η ποιότητα, ειδικά στον τομέα τροφίμων, όπου η ζήτηση υγιεινών-βιολογικών προϊόντων συνεχώς αυξάνεται.

B.1.6 Τελωνειακή νομοθεσία (Διαδικασία – Αρχές)

Η Καναδική Υπηρεσία Συνόρων (Canada Border Services Agency –CBSA, <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/menu-eng.html>) είναι αρμόδια για την τήρηση της τελωνειακής νομοθεσίας. Κύριο νομοθέτημα είναι ο Νόμος περί Τελωνείων (Customs Act), το κείμενο του οποίου είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα: <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/agency-agence/actreg-loireg/legislation-eng.html>. Η ενοποιημένη έκδοση του Δασμολογίου (Customs Tariff- <http://www.cbsa-asfc.gc.ca/trade-commerce/tariff-tarif/2017/01-99/01-99-t2017-5-eng.pdf>) ισχύει από 21/9/2017, ημερομηνία θέσεως σε προσωρινή ισχύ της Συνολικής Συμφωνίας Οικονομίας και Εμπορίου (CETA) μεταξύ ΕΕ και Καναδά.

Ο Καναδάς χρησιμοποιεί το Εναρμονισμένο Σύστημα Περιγραφής και Κωδικοποίησης των Εμπορευμάτων (ΕΣ) του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Για τυχόν διευκρινίσεις επί θεμάτων δασμολογίου, η Υπηρεσία Συνόρων διαθέτει τηλεφωνικό κέντρο παροχής πληροφοριών, που λειτουργεί όλο το 24ωρο. Για κλήσεις εκτός Καναδά το τηλέφωνο είναι +1-204-983-3500 ή +1- 506-636-5064.

Επί του παρόντος η CBSA υλοποιεί ένα πολυετές έργο για την αξιολόγηση και διαχείριση εσόδων, το λεγόμενο CARM (CBSA Assessment and Revenue Management Project), το οποίο αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό και εξορθολισμό της διαδικασίας εισαγωγής αγαθών στον Καναδά (<https://www.cbsa-asfc.gc.ca/prog/carm-gcra/menu-eng.html>).

Ειδικότερα για τις προϋποθέσεις εισαγωγής τροφίμων στον Καναδά, σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στις ακόλουθες ιστοσελίδες του Καναδικού Οργανισμού Επιθεώρησης Τροφίμων (CFIA):

- 1) <http://inspection.gc.ca/about-the-cfia/acts-and-regulations/regulatory-initiatives/sfca/proposed-sfcr/tools-resources-and-guidance/step-by-step-guide/eng/1523979839705/1523979840095>, όπου αναγράφονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής

¹⁵ Περισσότερες πληροφορίες για τους φόρους, βλ. σ. 48επ.

προϊόντων στον Καναδά, δυνάμει του Κανονισμού για την Προστασία των Τροφίμων (**Safe Food for Canadians Regulation – SFCR**).

- 2) Πληροφορίες για επιχειρήσεις που επιθυμούν να εξάγουν τρόφιμα στον Καναδά: <http://inspection.gc.ca/food/imports/eng/1526656151226/1526656151476> /Για δείγματα: <http://www.inspection.gc.ca/food/importing-food/general-requirements/trade-shows-and-exhibitions/eng/1376454237591/1376454238341>
- 3) Οδηγός Τροφίμων: <http://inspection.gc.ca/apps/eng/guidance>
- 4) «Outcome-based regulations under the Safe Food for Canadians Regulations» <http://inspection.gc.ca/food/toolkit-for-businesses/outcome-based-regulations/eng/1546990156382/1546990156678>
- 5) Πιστοποιητικό ελεύθερης πώλησης (Certificate of free sale) <http://www.inspection.gc.ca/food/exports/certification/certificate-of-free-sale/eng/1507732648572/1507732649258>

Χρήσιμες, επίσης, πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία εξαγωγών είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο της Συνοριακής Τελωνειακής Αρχής (Canada Border Services Agency-CBSA): <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>, <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/services/ie-ei/goods-marchandise-eng.html#s1s1x3x5>, <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/publications/dm-md/d8/d8-1-2-eng.html>

CETA

Όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, από τη θέση σε προσωρινή ισχύ, την 21η Σεπτεμβρίου 2017, της Συνολικής Συμφωνίας Οικονομίας και Εμπορίου ΕΕ-Καναδά (CETA), έχουν εξαλειφθεί οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Καναδά.

Σημαντική πτυχή της Συμφωνίας είναι το υψηλό επίπεδο προστασίας σε διακριτά προϊόντα γεωγραφικής ένδειξης. Τα 16 ελληνικά προϊόντα ΠΓΕ που προστατεύονται είναι: Ελιά Καλαμάτας, Μαστίχα Χίου, Φέτα, Ελαιόλαδο Καλαμάτας, Ελαιόλαδο Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης, Ελαιόλαδο Σητείας Λασιθίου Κρήτης, Ελαιόλαδο Λακωνία, Κρόκος Κοζάνης, Κεφαλογραβιέρα, Γραβιέρα Κρήτης, Γραβιέρα Νάξου, Μανούρι, Κασέρι, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Καστοριάς, Φασόλια Γίγαντες Ελέφαντες Πρεσπών Φλώρινας, Κονσερβολιά Αμφίσσης (Παράρτημα 20-A, Μέρος Α, <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10973-2016-ADD-5/en/pdf#page=2>).

Ειδικότερα για τη «Φέτα», σημειώνεται ότι, σε αντίθεση με το παρελθόν (προ CETA), που απουσίαζε οποιοδήποτε είδους προστασία, απαγορεύεται, πλέον, η πώληση στην καναδική αγορά προϊόντος που φέρει την ένδειξη «Greek Feta» ή οιοδήποτε σύμβολο, εικόνα ή όνομα που παραπέμπει στην Ελλάδα, εφόσον δεν είναι παρασκευασμένο στη χώρα μας, προς αποφυγή παραπλάνησης των καταναλωτών. Έτσι, ακόμη και στην περίπτωση των λευκών τυριών που ήδη ονομάζονται «Φέτα» από τους Καναδούς παραγωγούς, η Συμφωνία επιβάλλει την αναγραφή στη συσκευασία σαφούς ένδειξης παρασκευής στον Καναδά. Επιπλέον, με εξαίρεση τους παλαιότερους παραγωγούς φέτας στον Καναδά, για τους οποίους ισχύει η ρήτρα κεκτημένων δικαιωμάτων (grandfathering clause), βάσει της οποίας δικαιούνται να εξακολουθήσουν την παραγωγή λευκού τυριού επονομαζόμενου

«φέτα» (άρθρο 20.21§2), οι νέοι παραγωγοί θα πρέπει να αναγράφουν στη συσκευασία του προϊόντος τους ότι πρόκειται για «τυρί τύπου φέτας» (feta-type/style/kind cheese) ή «απομίμηση φέτας» (feta-imitation cheese) ή κάτι ανάλογο (άρθρο 20.19§3). Ως «νέοι παραγωγοί» εκλαμβάνονται όσοι παράγουν λευκό τυρί τύπου φέτα από την 18^η Οκτωβρίου 2013.

Χρήσιμες πληροφορίες για τα προϊόντα Γεωγραφικών Ενδείξεων που προστατεύονται στον Καναδά είναι διαθέσιμες στον σχετικό Οδηγό της ΕΕ: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2019/april/tradoc_157873.pdf

Για τα λοιπά, μη συμπεριλαμβανόμενα στη CETA, προϊόντα Γεωγραφικών Ενδείξεων, προβλέπεται η δυνατότητα επιδίωξης προστασίας, βάσει του ισχύοντος εσωτερικού δικαίου του Καναδά (Article 20.23 Other protection The provisions of this Sub-section are without prejudice to the right to seek recognition and protection of a geographical indication under the relevant law of a Party). Επισημαίνεται ότι, δυνάμει του Άρθρου 20.22 της Συμφωνίας, παρέχεται δυνατότητα τροποποίησης (προσθήκη/αφαίρεση προϊόντος) του καταλόγου των Γεωγραφικών Ενδείξεων, μετά από συμφωνία των μερών.

Για την προσθήκη νέων προϊόντων Γεωγραφικής Ένδειξης, απαιτείται εγγραφή στην Υπηρεσία Προστασίας Πνευματικής Ιδιοκτησίας «CIPO». Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/wr04244.html>

Γενικότερα, οι επιφορτισμένες με θέματα Γεωγραφικών Ενδείξεων καναδικές Αρχές είναι οι ακόλουθες:

- α) Υπουργείο Εξωτερικών (Global Affairs Canada),
- β) Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων (Canadian Food Inspection Agency - CFIA), ο οποίος υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας και Προϊόντων Διατροφής (Agriculture and Agri-Food Canada - AAFC),
- γ) Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά (Canada Border Services Agency - CBSA),
- δ) Υπηρεσία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Canadian Intellectual Property Office – CIPO),
- ε) Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης (Innovation, Science and Economic Development Canada – ISED).

B.1.7 Διαδικασίες εισαγωγής / περιορισμοί εισαγωγών

Σύμφωνα με τη νομοθεσία του Καναδά, για τη διάθεση προϊόντων τροφίμων στη χώρα, απαιτείται η εισαγωγή τους από εισαγωγέα εγγεγραμμένο στα σχετικά μητρώα της Τελωνειακής Υπηρεσίας του Καναδά (Canada Border Services Agency).

Ο εισαγωγέας έχει την ευθύνη α) συμμόρφωσης των εισαγόμενων προϊόντων με τη σχετική καναδική νομοθεσία, σε ομοσπονδιακό, επαρχιακό αλλά και δημοτικό επίπεδο, β) τήρησης όλων των σχετικών διαδικασιών, αλλά και β) ανάκλησης προϊόντων, εάν απαιτηθεί.

Ως εκ τούτου, είναι ιδιαίτερα σημαντική η συνεργασία με αξιόπιστο και έμπειρο εισαγωγέα, ειδικά στην περίπτωση ευπαθών ειδών.

Σημειώνεται ότι δεν είναι δυνατή η εξαγωγή κρέατος και προϊόντων αυτού από την Ελλάδα στον Καναδά, δεδομένου ότι υφίστανται τεχνικά εμπόδια σχετιζόμενα με την αναγνώριση των ελληνικών κτηνιατρικών και υγειονομικών πιστοποιητικών ως ισοδυνάμων.

Ως προς τις φυτοϋγειονομικές απαιτήσεις που θέτει ο Καναδάς, οι Έλληνες εξαγωγείς μπορούν να συμβουλευθούν την ακόλουθη ιστοσελίδα του Οργανισμού Επιθεώρησης Τροφίμων: <https://inspection.canada.ca/importing-food-plants-or-animals/food-imports/food-specific-requirements/fresh-fruit-or-vegetables/eng/1541613882667/1541613882890>

Για τα **επιτρεπόμενα όρια υπολειμμάτων φυτοφαρμάκων** (pesticide residues), διαθέσιμες πληροφορίες είναι ανηρτημένες στην ακόλουθη πλατφόρμα του Υπουργείου Υγείας: <https://pr-rp.hc-sc.gc.ca/mrl-lrm/index-eng.php> (πχ. επιλογή «all chemicals» και το προϊόν).

Προκειμένου να εξασφαλίσει ο Έλληνας εξαγωγέας ότι δεν έχουν αλλάξει οι προϋποθέσεις εισαγωγής, θα μπορούσε να συμβουλευθεί την πλατφόρμα: **Automated Import Reference System (AIRS)** <https://inspection.canada.ca/importing-food-plants-or-animals/plant-and-plant-product-imports/airs/eng/1300127512994/1300127627409> Τα στοιχεία που απαιτούνται από το σύστημα προς καταχώρηση είναι η δασμολογική κλάση του προϊόντος, η χώρα προέλευσης (Ελλάδα) και η χώρα τελικού προορισμού (Καναδάς). Για περισσότερες διευκρινίσεις, είναι δυνατή η απευθείας επικοινωνία με την Εθνική Υπηρεσία Εισαγωγών (**National Import Service**: <https://inspection.canada.ca/importing-food-plants-or-animals/food-imports/nisc/eng/1364059150360/1364059265637>) μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: cfia.nisc-csni.acia@inspection.gc.ca.

Για ειδικότερα θέματα, ο **Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων του Καναδά (CFIA)** παρέχει τη δυνατότητα απευθείας επικοινωνίας των αλλοδαπών εξαγωγέων μέσω του ακόλουθου συνδέσμου: **AskCFIA** (<https://inspection.canada.ca/about-cfia/contact-us/contact-cfia-online/eng/1299860523723/1299860643049>).

B.1.8 Εξασφάλιση πιστώσεων-χρηματοδοτήσεων

Το καναδικό χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι ένα από τα πιο ασφαλή παγκοσμίως. Ο τραπεζικός τομέας συνεισφέρει ποσοστό 3,8% στο καναδικό ΑΕΠ.¹⁶ Στον Καναδά δραστηριοποιούνται περισσότερες από 80 τράπεζες εκ των οποίων 35 καναδικές, 17 θυγατρικές ξένων τραπεζών, 27 υποκαταστήματα ξένων τραπεζών και 4 υποκαταστήματα ξένων τραπεζών με αντικείμενο την παροχή δανείων.¹⁷ Παράλληλα, λειτουργούν κι άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Οι πέντε μεγαλύτερες τράπεζες βάσει της χρηματιστηριακής τους αξίας (market capitalization) είναι οι ακόλουθες:

Royal Bank of Canada (RBC)
Toronto-Dominion Bank Group (TD)
Bank of Nova Scotia (Scotiabank)
Bank of Montreal (BMO)
Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC)

¹⁶ Πηγή: Canadian Bankers Association, <https://cba.ca>; <https://cba.ca/fast-facts-the-canadian-banking-system>

¹⁷ Πηγή: <https://www.advratings.com/canada>

B.1.10 Εργασιακό καθεστώς

Το εργασιακό καθεστώς εμπίμπει στη συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ομοσπονδίας και των Επαρχιών. Ποσοστό μικρότερο του 10% των εργαζομένων στον Καναδά υπόκειται στην ομοσπονδιακή νομοθεσία, ενώ το εργατικό νομοθετικό πλαίσιο διαφέρει ανά Επαρχία. Ωστόσο, ορισμένες βασικές αρχές είναι κοινές σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό επίπεδο. Τα συμβόλαια εργασίας που δεν εμπεριέχουν αυτούς τους κανόνες, είναι άκυρα.

Το ελάχιστο περιεχόμενο ενός ατομικού συμβολαίου περιλαμβάνει προσδιορισμό κατώτατου μισθού, ώρες εργασίας, αμοιβή για τις υπερωρίες, αργίες και ημέρες αδειας, ειδικές άδειες (μητρότητας, γονικές και άλλες οικογενειακές άδειες), ελάχιστη ειδοποίηση παραίτησης, παράνομη απόλυση.

Η ατομική σύμβαση εργασίας είναι κατά κανόνα αορίστου χρόνου.

Οι συλλογικές εργασιακές σχέσεις διέπονται από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας δυνάμει ειδικής νομοθεσίας, που διαφέρει σε κάθε Επαρχία. Σημειώνεται ότι ο Εργατικός Κώδικας του Καναδά προσδιορίζει σαφώς τις κατηγορίες εργαζομένων που υπάγονται στην ομοσπονδιακή δικαιοδοσία. Τόσο η επαρχιακή όσο και η ομοσπονδιακή νομοθεσία δεν επιτρέπουν την ένταξη μιας ομάδας εργαζομένων σε περισσότερα του ενός συνδικάτα. Συνεπώς, οι υπάλληλοι μιας εταιρείας θα ομαδοποιηθούν σε μία και μόνο διαπιστευμένη ένωση εργαζομένων (συνδικάτο).

B.2 Στρατηγική Εισόδου στην Αγορά του Καναδά

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον Καναδά θα πρέπει να προβούν σε διερεύνηση και εντοπισμό καναλιών διανομής, καταλλήλου συνεργάτη, καθώς και σε επιλογή συγκεκριμένης Επαρχίας/Εδάφους ως ορμητήριο για την καναδική αγορά. Σε κάθε Επαρχία υλοποιούνται ειδικά περιφερειακά προγράμματα, ενώ δεν έχουν όλες τα ίδια συγκριτικά πλεονεκτήματα. Χρήσιμες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/guide-eng.html>.

Παρατίθεται κατάλογος με τις κυριότερες βιομηχανίες ανά Επαρχία και Έδαφος:

Αλμπέρτα: ενέργεια, αγροτικός και αγροτοδιατροφικός τομέας, μεταφορές και υποδομές, νέες τεχνολογίες, βιοτεχνολογία, περιβάλλον και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας

Βρετανική Κολομβία: δασοκομία, εξόρυξη, ενέργεια, τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών, βιοτεχνολογία, περιβάλλον

Manitoba & Saskatchewan: γεωργία, εξόρυξη

Οντάριο: υπηρεσίες (οικονομικά, επικοινωνία, μέσα ενημέρωσης), ηλεκτρονικά, οπτικοακουστικά, κινηματογραφικά, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, μεταλλεία, αυτοκινητοβιομηχανία, μηχανολογία, πλαστικά, υγεία και βιοτεχνολογία, χημικά προϊόντα και χάλυβας

Παραθαλάσσιες Επαρχίες Ατλαντικού (Prince Edward Island, New Brunswick, Nova Scotia, Newfoundland and Labrador): γεωργία, αλιεία και βιομηχανίες γεωργικών ειδών διατροφής, ενέργεια, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, υπηρεσίες

Κεμπέκ: Αεροδιαστημική, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, τομέας οπτικοακουστικών μέσων, υγεία και βιοτεχνολογίες, περιβάλλον, καταναλωτικά αγαθά, τρόφιμα, ορυχεία, υδροηλεκτρική ενέργεια

Στη συνέχεια, παρατίθεται πίνακας με τα κυριότερα παραγόμενα προϊόντα κάθε Επαρχίας και Ομοσπονδιακού Εδάφους:

Πίνακας 8: Τα κυριότερα παραγόμενα προϊόντα ανά Επαρχία/Εδαφος

Επαρχίες (Provinces)	Προϊόντα
Αλμπέρτα (Alberta)	μαζούτ (αδιύλιστο πετρέλαιο) φυσικό αέριο
Βρετανική Κολομβία (British Columbia)	ξύλεια από μαλακό ξύλο κάρβουνο ξύλοπολτός χαλκός μέρη μηχανημάτων
Μανιτόπα (Manitoba)	ελαιούχοι σπόροι (canola) άλλα οχήματα δημητριακά (σιτάρι) μέρη αεροσκαφών χοιρινό κρέας
Νιου Μπράνσγουικ (New Brunswick)	προϊόντα διύλισης πετρελαίου
Νέα Γη και Λαμπραντόρ (Newfoundland and Labrador)	μαζούτ (αδιύλιστο πετρέλαιο)
Νέα Σκωτία (Nova Scotia)	θαλασσινά ελαστικά ξύλοπολτός και χαρτί
Οντάριο (Ontario)	μηχανοκίνητα οχήματα χρυσός σε ακατέργαστη μορφή μηχανήματα και εξαρτήματα
Νήσος του Πρίγκιπα Εδουάρδου (Prince Edward Island)	πατάτες θαλασσινά μηχανές αεροσκαφών
Κεμπέκ (Québec)	αεροσκάφη και εξαρτήματα αυτών αλουμίνιο χαρτί άλλα οχήματα
Σασκάτσουαν (Saskatchewan)	ποτάσσα μαζούτ (αδιύλιστο πετρέλαιο) ελαιούχοι σπόροι (canola)

	όσπρια σιτηρά (σιτάρι)
Ομοσπονδιακά Εδάφη (Territories)	Προϊόντα
Βορειοδυτικά Εδάφη (Northwest Territories)	Διαμάντια
Νούναβουτ (Nunavut)	ιχθυηρά και καρκινοειδή έργα τέχνης γουνοδέρματα και τεχνητή γούνα άλλα προϊόντα ζωικής προέλευσης
Γιούκον (Yukon)	χαλκός

Σπουδαιότερα προϊόντα που παράγει ο Καναδάς

Πηγή: <https://www.pictureboxblue.com/old-maps-of-canada>

Σπουδαιότερα αγροδιατροφικά προϊόντα ανά
Επαρχία/Έδαφος

Πηγή: [https://www.canadaaction.ca/
agriculture_sector_canada_by_the_numbers](https://www.canadaaction.ca/agriculture_sector_canada_by_the_numbers)

B.2.1 Συνεργασία με Αντιπροσώπους/διανομείς

Το έργο των **εμπορικών αντιπροσώπων** είναι να μεσολαβούν μεταξύ της εταιρείας και του αγοραστή στην αγορά του Καναδά. Παραδοσιακά, ο πράκτορας είναι υπεύθυνος για την προώθηση και πώληση των προϊόντων της εταιρείας που εκπροσωπεί στον Καναδά σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή. Κάθε αντιπρόσωπος μπορεί να αντιπροσωπεύει έναν ή περισσότερους ξένους προμηθευτές με ή χωρίς συμφωνία αποκλειστικής διανομής.

Το πλεονέκτημα του αντιπροσώπου έγκειται στην πολύ καλή γνώση της αγοράς και στο δίκτυο επαφών που διαθέτει. Αμείβεται, λαμβάνοντας προμήθεια βάσει της αξίας των πωλήσεων. Η συνεργασία με εμπορικό αντιπρόσωπο αποτελεί μια σχετικά φθηνή στρατηγική εισόδου στην καναδική αγορά. Ο αντιπρόσωπος είναι ο κύριος εκπρόσωπος της ξένης επιχείρησης στο έδαφος του Καναδά. Συνεπώς, απαραίτητη είναι η οικοδόμηση σχέσης εμπιστοσύνης μαζί του.

Ο **εισαγωγέας-διανομέας** παραδοσιακά δραστηριοποιείται σε επαρχιακό επίπεδο και σπάνια σε ομοσπονδιακό. Ο διανομέας αγοράζει το αλλοδαπό εμπόρευμα σύμφωνα με τον καναδικό νόμο, προτού το αποθηκεύσει και το προωθήσει. Μπορεί να συνάψει συνεταιριστική σχέση με τον εξαγωγέα, βάσει της οποίας μοιράζεται τον κίνδυνο εισαγωγής και πώλησης του προϊόντος. Σε διαφορετική περίπτωση, ευθύνεται εξ ολοκλήρου για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει σχετικά με την διακίνηση του εμπορεύματος. Επίσης, ευθύνεται για την εξυπηρέτηση μετά την πώληση (after sale service).

Λόγω της ισχυρής παρουσίας του στην αγορά, ο διανομέας έχει σαφή πλεονεκτήματα έναντι του απλού εμπορικού αντιπροσώπου. Ωστόσο, δεδομένου του μεγέθους του Καναδά και των επαρχιακών

ιδιαιτεροτήτων του, είναι σημαντικό να αποφευχθεί η ανάθεση της αποκλειστικότητας διάθεσης των προϊόντων μιας εταιρείας σε έναν μόνο διανομέα σε ολόκληρη την επικράτεια. Είναι προτιμότερο ο εξαγωγέας να συνάπτει συμφωνίες με διαφορετικούς επαρχιακούς παράγοντες που ειδικεύονται σε κάθε αγορά.

Σημειωτέον ότι πριν την υπογραφή οποιασδήποτε σύμβασης προτείνεται η πραγματοποίηση ενδεδειγμένου και τεκμηριωμένου ελέγχου του υπό επιλογή επιχειρηματικού εταίρου (διανομέα), προκειμένου ο εξαγωγέας να βεβαιωθεί ότι ο εισαγωγέας/διανομέας διαθέτει τα υλικά, οικονομικά και τεχνικά μέσα για την αποτελεσματική εμπορία των προϊόντων στην Επαρχία ή την ευρύτερη περιοχή.

Συνιστάται, επίσης, η καταχώρηση του εμπορικού σήματος στις αρμόδιες καναδικές αρχές από τον ίδιο τον εξαγωγέα και όχι από τον διανομέα, ο οποίος, αν προβεί σε καταχώρηση του εμπορικού σήματος, θα του παραχωρηθούν τα σχετικά δικαιώματα.

B.2.2 Δημιουργία θυγατρικής/υποκαταστήματος/αντιπροσωπίας/κοινοπραξίας

Θυγατρική

Η θυγατρική εταιρεία (subsidiary) αποτελεί ξεχωριστή εταιρική οντότητα, η οποία ελέγχεται από την μητρική εταιρεία. Υπό προϋποθέσεις, η μητρική μπορεί να ευθύνεται για τις πράξεις τις θυγατρικής της, παρόλο που η τελευταία διαθέτει αυτοτέλεια.

Πρόκειται για την πλέον συνηθισμένη μορφή δραστηριοποίησης αλλοδαπών εταιρειών στον Καναδά. Η θυγατρική λαμβάνει μία από τις εταιρικές μορφές του καναδικού δικαίου. Είναι ουσιαστικά καναδική εταιρεία, η οποία ελέγχεται από την μητρική. Η θυγατρική μιας αλλοδαπής εταιρείας έχει τα ίδια δικαιώματα (πχ περιορισμένη ευθύνη) με την καναδική εταιρεία. Μπορεί να υπάγεται στην ομοσπονδιακή ή επαρχιακή δικαιοδοσία. Μπορεί επίσης να υποβάλει αίτηση για εγγραφή «Εκτός Επαρχίας», ώστε να της επιτρέπεται η δραστηριοποίηση σε άλλες Επαρχίες, εκτός της Επαρχίας της αρχικής εγγραφής της.

Υποκατάστημα

Το υποκατάστημα (branch) αποτελεί ουσιαστικά επέκταση της μητρικής εταιρείας χωρίς διακριτή νομική προσωπικότητα από αυτή.

Για την ίδρυση υποκαταστήματος, απαιτείται υποβολή αίτησης της εταιρείας ως αλλοδαπής ή Εξω-Επαρχιακής (extra-provincial) στην Επαρχία, όπου προτίθεται να δραστηριοποιηθεί. Χρειάζεται επίσης δήλωση διεύθυνσης στον Καναδά και τα στοιχεία του εκπροσώπου (συνήθως δικηγόρου), ο οποίος θα παραλαμβάνει έγγραφα και θα ασχολείται με διοικητικά θέματα. Βάσει της φορολογικής νομοθεσίας του Καναδά, το ύψος των ετήσιων φόρων των υποκαταστημάτων ανέρχεται καταρχήν σε περίπου 25% επί των κερδών.

Υπηρεσίες δικαιόχρησης (franchising)

Παρόλο που ο Καναδάς δεν διαθέτει ενοποιημένη ομοσπονδιακή νομοθεσία δικαιόχρησης, υπάρχουν αρκετοί ομοσπονδιακοί νόμοι που διέπουν τις συμβάσεις δικαιόχρησης. Ιδιαίτερη σημασία

έχει ο νόμος περί ανταγωνισμού, ο νόμος περί σημάτων, ο νόμος περί επενδύσεων του Καναδά και ο νόμος περί φόρου εισοδήματος, οι οποίοι διέπουν, αντιστοίχως, θέματα ανταγωνισμού και εμπορικής πρακτικής, την καταχώρηση και προστασία των σημάτων και τους επενδυτικούς και φορολογικούς κανόνες στους οποίους υπόκεινται οι αλλοδαπές εταιρείες franchising που δραστηριοποιούνται στον Καναδά.

Οι συμφωνίες δικαιόχρησης πρέπει να διαχωρίζονται από τις συμβάσεις πρακτόρευσης/αντιπροσωπείας και διανομής. Σε μια σχέση αντιπροσωπείας, ο πράκτορας απλώς επηρεάζει την πώληση ενός προϊόντος για λογαριασμό του κύριου υπόχρεου σε αντάλλαγμα μιας προμήθειας, αλλά δεν αγοράζει το προϊόν. Οι διανομείς είναι επιχειρήσεις που αγοράζουν αποθέματα για μεταπώληση σε άλλες επιχειρήσεις. Η διαχωριστική γραμμή μεταξύ δικαιόχρησης (franchise) και διανομής δεν είναι πάντοτε σαφής και συνήθως εξαρτάται από το βαθμό ελέγχου που ασκείται στον διανομέα ή στον δικαιοδόχο. Η διάκριση μεταξύ των δύο είναι σημαντική, ιδιαίτερα στην περίπτωση που ισχύει ειδική επαρχιακή νομοθεσία franchising.

Κοινοπραξία

Η Κοινοπραξία (Joint Venture) δεν αποτελεί νομική οντότητα στον Καναδά. Πρόκειται για μια επιχειρηματική συνεργασία, η οποία, ανάλογα με την δραστηριότητά της, τη μορφή που λαμβάνει και τη δικαιοδοσία¹⁸ στην οποία υπάγεται, ρυθμίζεται σε διαφορετικό βαθμό.

B.2.3 Δίκτυα Διανομής

Στον Καναδά η διανομή των καταναλωτικών προϊόντων πραγματοποιείται μέσω ενός άρτια οργανωμένου δικτύου. Υπάρχουν μεγάλες αλυσίδες καταστημάτων, όπως Loblaws, Metro, Shoppers Drug Mart, Canadian Tire, Liquor Control Board Ontario (LCBO), Walmart. Ο έντονος ανταγωνισμός οδηγεί σε συχνές προωθητικές προσφορές. Επίσης, είναι διαθέσιμα προϊόντα ιδιωτικής ετικέτας, τα οποία πωλούνται σε ανταγωνιστικές τιμές.

Όλες οι αλυσίδες καταστημάτων διαθέτουν πλατφόρμα e-commerce προς διευκόλυνση των πελατών τους. Ωστόσο, η αποστολή των παραγγελιών στη διεύθυνση κατοικίας του πελάτη δεν αποτελεί συνήθη πρακτική. Σε περίπτωση που υφίσταται δυνατότητα παράδοσης κατ' οίκον, υπάρχει επιπλέον χρέωση.

Εκτός των υπεραγορών και σουπερμάρκετ, υπάρχουν σημεία πώλησης σε κάθε γειτονιά, με περιορισμένη όμως ποικιλία προϊόντων. Εντούτοις, ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες, το καταναλωτικό κοινό προτιμά, λόγω απόστασης, την πραγματοποίηση αγορών σε τέτοιου είδους καταστήματα.

Στον Καναδά υπάρχουν αρκετά εμπορικά κέντρα, με πληθώρα καταστημάτων, ενώ δεν λείπουν και οι εμπορικοί δρόμοι. Η επισκεψιμότητα των εμπορικών κέντρων είναι αυξημένη, καθώς βασική διασκέδαση των Καναδών, ειδικότερα κατά την χειμερινή περίοδο, είναι η αγορά προϊόντων.

¹⁸ Η Επαρχία Κεμπέκ διέπεται από το σύστημα του γαλλικού αστικού δικαίου, ενώ οι υπόλοιπες Επαρχίες και Αυτόνομα Εδάφη βασίζονται στο αγγλικό κοινό δίκαιο (common law).

B.2.4 Προώθηση – Διαφήμιση

Η προώθηση των προϊόντων στην καναδική αγορά γίνεται με διάφορους τρόπους, την πρώτη θέση εκ των οποίων κατέχει το άμεσο μάρκετινγκ.

Ηλεκτρονικό μάρκετινγκ

Δεδομένου ότι κάθε νοικοκυριό δαπανά 49 ώρες περίπου το μήνα σερφάροντας στο διαδίκτυο είτε μέσω υπολογιστή είτε μέσω κινητού τηλεφώνου, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ παρουσιάζει ιδιαίτερη αύξηση στον Καναδά. Σημειώνεται ότι οι Καναδοί κατέχουν το υψηλότερο ποσοστό καθημερινής ενασχόλησης (περίπου δύο ώρες) με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως, ήτοι 82%. Τα πιο δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης στον Καναδά είναι τα ακόλουθα: Facebook, Twitter, LinkedIn και Pinterest.

Η χρήση ηλεκτρονικού μάρκετινγκ είναι αποδοτικός τρόπος προώθησης, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι α) οι Καναδοί επιδίδονται στην εύρεση πληροφοριών μέσω διαδικτύου προτού προβούν σε αγορές προϊόντων ή υπηρεσιών, β) το ποσοστό χρήσης του διαδικτύου είναι υψηλό στην χώρα και γ) η δαπάνη διαφήμισης είναι σχετικά μικρή σε σχέση με άλλες μορφές μάρκετινγκ. Εξαιτίας της πανδημίας, το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ σημείωσε σημαντική πρόοδο, οδηγώντας σε ραγδαία αύξηση των διαδικτυακών πωλήσεων.

Το ηλεκτρονικό μάρκετινγκ μπορεί να λάβει τη μορφή ενός ελκυστικού ιστοτόπου της επιχείρησης, που λειτουργεί ως βιτρίνα, στον οποίο παρουσιάζονται τα προϊόντα/υπηρεσίες, ενός ιστολογίου με σχόλια πελατών (blog) ή ηλεκτρονικών μηνυμάτων (email marketing) προς διατήρηση των σχέσεων με τους πελάτες.

Τύπος

Ο ημερήσιος τύπος του Καναδά διαθέτει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά αναγνωστών στον κόσμο, με εννιά στους πέντε Καναδούς να διαβάζουν καθημερινά εφημερίδα. Κάθε εβδομάδα διανέμονται 33,32εκ. αντίτυπα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, σύμφωνα με στοιχεία έτους 2021. Στον Καναδά υπάρχουν 75 ημερήσιες εφημερίδες και 950 κοινοτικές. Εκ των 19,3 εκ. αντιτύπων που διανέμονται ανά εβδομάδα, το 65% διατίθεται δωρεάν (controlled circulation). Η γλώσσα που χρησιμοποιείται είναι η αγγλική κατά 75%, η γαλλική κατά 23%, συνδυασμός αγγλικής και γαλλικής κατά 2%, καθώς και συνδυασμός αγγλικής και κάποιας άλλης κατά 1%.¹⁹

Η πανδημία έχει επηρεάσει δραματικά την εν λόγω βιομηχανία με αποτέλεσμα την παύση κυκλοφορίας 82 εφημερίδων από τις αρχές του 2020.

Σύμφωνα με τον τελευταίο διαθέσιμο κατάλογο της Καναδικής Ένωσης Έντυπης και Ηλεκτρονικής Ενημέρωσης,²⁰ ιδιοκτήτες τύπου είναι οι ακόλουθοι όμιλοι/εταιρείες: Postmedia Network Inc./Sun Media, Torstar Corp., SaltWire Network Inc, Independent, Groupe Capitaux Médias, Alta Newspaper Group/Glacier, Black Press, Brunswick News Inc., Continental Newspapers Canada Ltd, FP Canadian Newspapers LP, Quebecor, Glacier Media, Globe and Mail Inc., Power Corp. of Canada, TC Media.

¹⁹ <https://nmc-mic.ca/about-newspapers/circulation/daily-newspapers>

²⁰ <https://nmc-mic.ca/research-statistics/ownership/ownership-daily-newspapers> (στοιχεία Απριλίου 2018)

Υψηλό ποσοστό του καναδικού καταναλωτικού κοινού, ήτοι 54%, εμπιστεύεται τις διαφημίσεις στις εφημερίδες. Ως εκ τούτου, προσφέρεται ο τρόπος αυτός διαφήμισης των προϊόντων/υπηρεσιών. Εξάλλου, το κόστος διαφήμισης στον τύπο - και δη στον τοπικό - είναι φθηνότερο, σε σύγκριση με τα υπόλοιπα μέσα ενημέρωσης.

Η Ένωση News Media Canada (<https://nmc-mic.ca>) εκφράζει τις θέσεις της βιομηχανίας έντυπης και ηλεκτρονικής ενημέρωσης στον Καναδά. Δημιουργήθηκε στα τέλη του 2016 από την συγχώνευση της Ένωσης Καναδικών Εφημερίδων (Canadian Newspaper Association-CNA) και της Ένωσης Εφημερίδων Καναδικών Κοινοτήτων (Canadian Community Newspaper Association-CCNA).

Τηλεόραση

Παρά την ευρεία χρήση του διαδικτύου, η τηλεόραση παραμένει ένα μέσο μαζικής επικοινωνίας με απήχηση στο καταναλωτικό κοινό, δεδομένου ότι ο μέσος Καναδός περνά περίπου 4,20 ώρες την ημέρα μπροστά στον τηλεοπτικό του δέκτη.

Οι τηλεοπτικοί σταθμοί με τη μεγαλύτερη τηλεθέαση είναι ενδεικτικά οι ακόλουθοι:

- α) CBC www.cbc.ca
- β) CTV www.ctv.ca
- γ) Global www.globaltv.com
- δ) CPAC <http://www.cpac.ca>
- ε) HBO Canada www.hbocanada.com
- στ) Food Network www.foodnetwork.ca

Ραδιόφωνο

Το ραδιόφωνο είναι, επίσης, ισχυρό μέσο διαφήμισης. Υπάρχουν περισσότεροι από 1.100 ραδιοφωνικοί σταθμοί, εκ των οποίων οι 900 περίπου είναι αγγλόφωνοι. Κατά μέσο όρο ένας ενήλικας μεταξύ 18 και 34 ετών ακούει 13 ώρες περίπου την εβδομάδα ραδιόφωνο. Εκ των ραδιοφωνικών σταθμών που έχουν μεγάλη ακροαματικότητα, αναφέρονται ενδεικτικά οι κάτωθι:²¹

- α) Hot FM 89,9 www.hot899.com
- β) Kiss FM 105,3 www.kissradio.ca
- γ) Jump 106,9 <https://jumpradio.ca>
- δ) Chin Radio 97,9 www.chinradio.com
- ε) Magic 106,1 <https://magic106.com>
- στ) Magic 100,3 www.iheartradio.ca/majic-100-3
- ζ) CBC radio www.cbc.ca

²¹ Οι συχνότητες αφορούν στην πόλη της Οττάβας.

Κλαδικές Εκθέσεις

Ως εξαιρετικό μέσο προώθησης των προϊόντων χαρακτηρίζεται η συμμετοχή σε Κλαδικές Εκθέσεις που διοργανώνονται στον Καναδά. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται γνωστό στο καταναλωτικό κοινό το προϊόν και παράλληλα ανταπτύσσονται προσωπικές διαδραστικές σχέσεις συνεργασίας με επαγγελματίες του κλάδου.

Παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος Διεθνών Εμπορικών Εκθέσεων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για ελληνικά προϊόντα και υπηρεσίες. Σημειώνεται ότι από την έναρξη της πανδημίας μέχρι σήμερα, έχει επικρατήσει η διαδικτυακή διεξαγωγή των εκθέσεων.

Πίνακας 9: Διεθνείς Εμπορικές Εκθέσεις στον Καναδά

A/A	Όνομα Έκθεσης	Κλάδο που Αφορά	Ημ/νία Διεξαγωγής
1.	SIAL https://sialcanada.com/en	Τρόφιμα	Τορόντο, 9-11 Μαΐου 2023
2.	ELECTRICITY TRANSFORMATION CANADA (Toronto, Ontario) www.electricitytransformation.ca	Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας	26-28 Οκτωβρίου 2022
3.	COLLISION (Toronto, Ontario) https://collisionconf.com	Τεχνολογία	19-22 Ιουνίου 2023
4.	Mineral Exploration & Mining Convention - PDAC (Prospectors & Developers Association of Canada) https://www.pdac.ca/convention	Εξόρυξη και εκμετάλλευση ορυκτών	Μάρτιος 2023
5.	The Buildings Show (Toronto, Ontario) www.thebuildingsshow.com/en/home.html	Κατασκευές, Δομικά Υλικά, Αρχιτεκτονική, Εσωτερική Διακόσμηση	30 Νοεμβρίου-2 Δεκεμβρίου 2022
6.	BUILDEX VANCOUVER (Vancouver, British Columbia) https://www.buildexvancouver.com	Κατασκευές, Δομικά Υλικά	15-16 Φεβρουαρίου 2023
7.	BUILDEX ALBERTA (Calgary, Alberta) https://www.buildexalberta.com	Κατασκευές, Δομικά Υλικά	26-27 Οκτωβρίου 2022
8.	CONSTRUCTION EXPO (Surrey, British Columbia) www.theconstructionexpo.com	Κατασκευές, Δομικά Υλικά	Μάρτιος 2023
9.	SPRINGFEST (Τορόντο) https://www.pmspringfest.com/en/home.html	Κατασκευές, Real Estate	20 Απριλίου 2023
10.	THE PROPERTY SHOW http://www.thepropertyshow.ca	Real Estate & Property Investment	17 Σεπτεμβρίου 2022
11.	Realtor Quest Trade Show (Toronto, Ontario) www.realtor-quest.ca	Real Estate	17-18 Μαΐου 2023
12.	CANADIAN WASTE & RECYCLING EXPO https://waste-recycling-expo-canada.us.messefrankfurt.com/canada/en.html	Διαχείριση αποβλήτων, ανακύκλωση	27-28 Σεπτεμβρίου 2022
13.	Toronto International Boat Show (Toronto, Ontario) https://www.torontoboatshow.com	Σκάφη αναψυχής	20-29 Ιανουαρίου 2023
14.	Salon International Tourism & Travel Show (Montréal, Québec) http://www.salontourismevoyages.com/en	Τουρισμός	28-30 Οκτωβρίου 2022

15.	CPMA Annual Convention and Trade Show https://convention.cpma.ca/home	Φρούτα & Λαχανικά	Τορόντο, 25-27 Απριλίου 2023
16.	RC SHOW (Toronto, Ontario) https://www.rcshow.com	Εστίαση	10-12 Απριλίου 2023
17.	GROCERY INNOVATIONS CANADA https://gsfshow.com/	Καινοτόμα διατροφικά προϊόντα	Βανκούβερ, 24-25 Απριλίου 2023
18.	The Canadian Coffee & Tea Show (Toronto, Ontario) http://coffeeteashow.ca	Καφές, Τσάι, Κακάο, Ροφήματα	17-19 Σεπτεμβρίου 2022
19.	CHFA https://chfa.ca ; https://chfa.ca/en/Events/chfa-2022events	Βιολογικά τρόφιμα, φυτικά προϊόντα περιποίησης και ομορφιάς, συμπληρώματα διατροφής	15-18 Σεπτεμβρίου 2022 (CHFA East, Toronto) 30 Μαρτίου-2 Απριλίου 2023 21-24 Σεπτεμβρίου 2023
20.	MAS/Mode Accessories Show (Mississauga, Ontario) https://www.modeshow.ca/	Αξεσουάρ Μόδας	7-9 Αυγούστου 2022
21.	TORONTO HOME SHOWS https://torontohomeshows.com/tbo	Σπίτι & Κήπος	10-19 Μαρτίου 2023
22.	INTERIOR DESIGN SHOW https://interiordesignshow.com/home	Εσωτερική Διακόσμηση	Βανκούβερ, 22-25 Σεπτεμβρίου 2022 Τορόντο, 19-22 Ιανουαρίου 2023
23.	AFA Expo (TORONTO SHOE & APPAREL SHOW) www.torontoshoeshow.com	Υποδήματα, Ένδυση, Αξεσουάρ	12-14 Φεβρουαρίου 2023 20-22 Αυγούστου 2023
24.	Grow West Coast (Surrey, British Columbia) https://growwestcoast.com/	Κηπουρική	14-15 Σεπτεμβρίου 2022
25.	TORONTO GIFT FAIR https://www.cangift.org/toronto-gift-fair/en/home	Είδη δώρων	7-10 Αυγούστου 2022
26.	ART TORONTO https://www.arttoronto.ca	Τέχνη	27-30 Οκτωβρίου 2022
27.	MEGA-MIGS (Μόντρεαλ) https://megamigs.com	Ηλεκτρονικά παιχνίδια και εφαρμογές	19-22 Οκτωβρίου 2022
28.	THE NATIONAL WOMEN'S SHOW http://www.nationalwomenshow.com	Μόδα, Τουρισμός, Ομορφιά, Γαστρονομία με επίκεντρο τις γυναίκες	Οττάβα, 22-23 Οκτωβρίου 2022 Τορόντο, 4-6 Νοεμβρίου 2022 Πόλη του Κεμπέκ, 19-20 Νοεμβρίου 2022 Μόντρεαλ, 14-16 Απριλίου 2023
29.	ESI Esthétique Spa International https://www.spa-show.com	Προϊόντα ομορφιάς	Μόνκτον, 19 Σεπτεμβρίου 2022 Μόντρεαλ, 16-17 Οκτωβρίου 2022 Βανκούβερ, 26-27 Φεβρουαρίου 2023 Τορόντο, 30 Απριλίου-1 Μαΐου 2023
30.	LLHA (Luggage, Leathergoods, Handbags & Accessories) Show (Τορόντο) http://www.llha.ca/index.php/event-information	Είδη ταξιδιού, Δερμάτινα Είδη, Τσάντες και Αξεσουάρ	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2022.
31.	Fashion Fest Edmonton (Edmonton, Alberta) www.fashionfest.ca	Μόδα	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2023
32.	Apparel Textile Sourcing Canada (Toronto, Ontario) http://www.appareltextilesourcing.com/events/canada/attendee	Ενδύματα, Υφάσματα	22-25 Αυγούστου 2022
33.	CANADIAN NATIONAL EXHIBITION https://www.theex.com	Έκθεση γενικού ενδιαφέροντος.	19 Αυγούστου - 5 Σεπτεμβρίου 2022

		Πολιτιστικές εκδηλώσεις/Innovation Garage	
34.	Festival Mode & Design (Μόντρεαλ) http://festivalmodedesign.com	Μόδα	25-28 Αυγούστου 2022
35.	LANDSCAPE ONTARIO CONGRESS TRADE SHOW https://locongress.com/	ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ	10-12 Ιανουαρίου 2023
36.	Ontario Pork Congress & Expo (Stratford, Ontario) www.porkcongress.on.ca	ΚΡΕΑΣ, ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ, ΒΙΟΑΣΦΑΛΕΙΑ	Δεν πραγματοποιήθηκε το 2022. Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2023.
37.	THE FRANCHISE EXPO http://www.franchiseshowinfo.com	FRANCHISING	Τορόντο, 10-11 Σεπτεμβρίου 2022 Μόντρεαλ, 29-30 Οκτωβρίου 2022 Οττάβα, 4-5 Μαρτίου 2023
38.	Canadian Furniture Show (Toronto, Ontario) https://www.afmq.com/en/events/2022-qfma-convention	Έπιπλα και είδη για το σπίτι	Δεν έχουν ανακοινωθεί ημερομηνίες για το 2023.
39.	CANADA BRIDAL SHOW https://canadasbridalshow.com	Νυφικά, Είδη Γάμου	16-18 Σεπτεμβρίου 2022
40.	The Wellness Show (Vancouver, British Columbia) https://www.thewellnessshow.com	Διατροφή, φυσική κατάσταση, σωματική και συναισθηματική ευεξία	11-12 Φεβρουαρίου 2023
41.	Pri-Med Canada 2022 (Τορόντο) https://www.pri-med.ca/canada/in-person	Πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη	10-12 Μαΐου 2023
42.	Vancouver Health Show https://www.healthshows.com/vancouver-info	Εναλλακτικές θεραπείες, συμπληρώματα διατροφής, τάσεις εκγύμνασης (fitness trends)	22-23 Οκτωβρίου 2022
43.	The Ottawa International Animation Festival https://www.animationfestival.ca	Κινούμενα σχέδια	21-25 Σεπτεμβρίου 2022

Προβολή διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους

Η προβολή της διαφήμισης σε υπαίθριους χώρους, συνήθως με χρήση ηλεκτρονικής οθόνης ή γιγαντοαφίσας, αποτελεί επίσης αποτελεσματικό τρόπο διαφήμισης στον Καναδά, όπου υπάρχουν πολυάριθμοι διαφημιστικοί χώροι στο εκτεταμένο οδικό του δίκτυο. Μειονέκτημα του τρόπου αυτού είναι ότι δεν απευθύνεται σε συγκεκριμένο κοινό.

Αλληλογραφία-Ηλεκτρονική Αλληλογραφία

Η διαφήμιση μέσω αλληλογραφίας και ηλεκτρονικής αλληλογραφίας είναι συνηθισμένος τρόπος διαφήμισης στον Καναδά. Λόγω αξιόπιστου εθνικού συστήματος απογραφής και στατιστικών, οι βάσεις δεδομένων αφθονούν, ενώ η πρόσβαση σε αυτές είναι σχετικά φθηνή. Το μάρκετινγκ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου κατακτά ολοένα μεγαλύτερο κομμάτι της διαφημιστικής αγοράς, ταυτόχρονα με την άνθιση της χρήσης του διαδικτύου. Αξίζει να σημειωθεί ότι κάθε Καναδός εγγράφεται σε 13 λίστες, κατά μέσο όρο, ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Συνεπώς, ενδείκνυται η χρήση

αυτού του τρόπου προώθησης των προϊόντων/υπηρεσιών. Βάσει του καναδικού δικαίου περί ανεπιθύμητων μηνυμάτων, απαιτείται από τις εταιρείες και όλους τους διαφημιζόμενους να αποσπάσουν τη ρητή ή σιωπηρή συναίνεση των παραληπτών πριν την αποστολή οποιουδήποτε ηλεκτρονικού μηνύματος.

Public-Sac

Άλλος τρόπος διαφήμισης, κυρίως στην Επαρχία του Κεμπέκ, είναι η λεγόμενη «διαφημιστική σακούλα» (public-sac). Πρόκειται για συλλογή φυλλαδίων, διαφημιστικών προσφορών και εκπωτικών κουπονιών, τοποθετημένων σε μία σακούλα, η οποία διανέμεται κάθε εβδομάδα στα σπίτια. Σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.publisac.ca>

B.2.5 Πρακτικές οδηγίες

Ο Καναδάς, όπως όλη η περιοχή της Βορείου Αμερικής, είναι χώρα *Κουλτούρας Συμβολαίων*, υπό την έννοια ότι η επικοινωνία στηρίζεται κυρίως σε γραπτά κείμενα και δεν βασίζεται στον προφορικό λόγο. Η συζήτηση, η διαπραγμάτευση και, εν τέλει, η υπογραφή της συμφωνίας επιτυγχάνεται βάσει συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος, ενώ η νομική υποστήριξη και η συνδρομή των «ειδικών» (πχ νομικών συμβούλων, λογιστών, συμβούλων πωλήσεων και μάρκετινγκ) είναι ιδιαίτερα επιβοηθητική.

Σε περίπτωση μη τήρησης των συμφωνηθέντων, το δικαστικό κόστος επίλυσης της διαφοράς είναι υπερβολικό, καθώς οι αμοιβές για παροχή υπηρεσιών είναι ιδιαίτερα αυξημένες στον Καναδά.

Τα γνωρίσματα της Κουλτούρας Συμβολαίων, στην οποία ανήκουν οι Καναδοί επιχειρηματίες, είναι τα εξής:

- Απουσία συναισθήματος, αποστασιοποίηση, «ψυχρή» και πραγματιστική θεώρηση και εκτίμηση μιας κατάστασης.
- Αυστηρή τήρηση χρονοδιαγραμμάτων.
- Προσήλωση στο αποτέλεσμα.
- Λήψη απόφασης στη βάση του αμοιβαίου συμφέροντος, «κερδίζω-κερδίζεις» (win-win).
- Γρήγορη λήψη απόφασης, στη λογική «καλύτερα κάτι παρά τίποτα».
- Κάθε συμφωνία, ακόμη και σε επουσιώδη σημεία, πρέπει να αποτυπώνεται σε γραπτό κείμενο.
- Η υπογραφή συμφωνίας δεν συνεπάγεται και το τέλος της διαπραγμάτευσης. Απαιτείται παρακολούθηση των συμφωνηθέντων (follow-up) και ορισμός contact point που θα συντονίζει, παρακολουθεί και μεριμνά για την τήρηση της συμφωνίας.
- Τα συμφωνηθέντα θέματα προς συζήτηση ακολουθούνται, χωρίς παρεκκλίσεις. Εξαντλείται, δε, η συζήτηση ενός θέματος, προτού συζητηθεί το επόμενο.

Οι Καναδοί επιχειρηματίες χρησιμοποιούν τον ενικό και την προσφώνηση με το μικρό όνομα, ως δείγμα αμεσότητας, χωρίς, όμως, αυτό να σημαίνει, απαραίτητως, και διάθεση οικειότητας ή συμπάθειας, έχουν προγραμματισμό από τον οποίο δεν προτίθενται να παρεκκλίνουν και επικεντρώνονται στο αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης, ενώ είναι ανοιχτοί σε εναλλακτικές προτάσεις και ιδέες.

Παρά την καθωσπρέπει και ευγενική προσέγγιση, οι Καναδοί διακρίνονται για την απόλυτη αίσθηση συμφέροντος. Από το βαθμό σπουδαιότητας του τελευταίου εξαρτάται η ταχύτητα σύναψης της συμφωνίας καθώς και ο βαθμός ευκολίας υπέρβασης τυχόν γραφειοκρατικών εμποδίων. Επιπλέον, παρατηρείται διαφορετική προσέγγιση ως προς την έννοια των καθυστερήσεων, καθώς οι Καναδοί έχουν αργούς ρυθμούς διεκπεραίωσης υποθέσεων.

Δεδομένου ότι η καναδική αγορά δεν είναι ενιαία, αφού ισχύουν διαφορετικοί κανόνες σε κάθε Επαρχία, συχνά προκύπτουν γραφειοκρατικά εμπόδια μεταξύ ομοσπονδιακού και επαρχιακού επιπέδου, με αποτέλεσμα σημαντικές καθυστερήσεις στην υλοποίηση των συμφωνηθέντων.

Στην επιχειρηματική συνάντηση, ο Καναδός υποψήφιος συνεργάτης αναμένει συνέπεια στο χρόνο άφιξης και αναχώρησης (ακριβώς στην προκαθορισμένη ώρα, «ο χρόνος είναι χρήμα»), μικρή εισαγωγή (small talk) για άνοιγμα συζήτησης που έχει ως άξονα, κυρίως, την παροχή πληροφοριών για το βιογραφικό και τις επαγγελματικές εμπειρίες του συνομιλητή του και μετά “straight to the point” αντιστοιχία λόγων και κινήσεων, αυστηρή τήρηση της ζώνης οικειότητας/επικοινωνίας, δηλ. ποτέ μικρότερη από το ένα μέτρο, δεν επιδιώκει μεγάλη σωματική επαφή (σφιχτή αλλά σύντομη χειραψία, που συνοδεύεται από χαμόγελο, σε καμία περίπτωση άγγιγμα), αλλά θέλει οπτική επαφή (η περιφορά του βλέμματος και όχι το άμεσο κοίταγμα του συνομιλητή θεωρείται αγένεια ή αδιαφορία), ο λόγος του είναι άμεσος, απλός, σαφής, εξηγεί αμέσως τις προθέσεις του και το ίδιο αναμένει από το συνομιλητή του.

Η επίδοση της επαγγελματικής κάρτας είναι σκόπιμη, χωρίς, όμως, την τελετουργική ατμόσφαιρα που απαντάται σε άλλες κουλτούρες, όπως στην κινεζική. Στο ίδιο πλαίσιο, οι επαγγελματικές κάρτες δεν μοιράζονται αφειδώς, γιατί αυτό δείχνει έλλειψη σοβαρότητας. Από την άλλη πλευρά, εάν ο Καναδός συνομιλητής αποφύγει να δώσει την επαγγελματική του κάρτα, αποτελεί ένδειξη μειωμένου έως ανύπαρκτου ενδιαφέροντος.

Η διατύπωση διέπεται από την αρχή *kiss*, δηλαδή *keep it small and simple* (κράτα την συζήτηση σύντομη και απλή) ενώ αντενδείκνυνται τα διαλείμματα σιωπής και ό,τι μπορεί να δημιουργήσει αμηχανία. Αντίθετα, εκτιμάται η συνεχής και συνεκτική ροή του λόγου που οδηγεί σε κάποιο αποτέλεσμα και όχι «κουβέντα για την κουβέντα».

Στη συμπεριφορά του ο Καναδός είναι άμεσος, σαφής, ευγενικός, χρησιμοποιεί ήπιες εκφράσεις, αγαπάει την ειλικρίνεια και απεχθάνεται τις περιττολογίες, τις περίπλοκες εκφράσεις, την υπερβολική κολακεία και φιλοφρόνηση, γενικότερα ό,τι του φαίνεται ψεύτικο, άκαιρο ή άτοπο. Χρειάζεται χρόνο εξοικείωσης, ενώ η συνεργασία δεν συνεπάγεται και σύναψη φιλίας. Οι σχέσεις του αναπτύσσονται αργά και σταδιακά σε βάθος χρόνου. Εκτιμά την συνέπεια, υπευθυνότητα και σοβαρότητα, απαιτεί την τήρηση των υποχρεώσεων και δεσμεύσεων του συνεργάτη του απαρεγκλίτως και κατά γράμμα (γι' αυτό, άλλωστε, χρειάζεται συμβόλαιο ως βάση αναφοράς).

Οι Έλληνες, ως μεσογειακός λαός, βρισκόμαστε, μάλλον στον αντίποδα του πιο ψυχρού και “cool” Καναδού, με τα ακριβώς αντίθετα χαρακτηριστικά γνωρίσματα, όπως συναισθηματισμός, μικρότερη τυπικότητα, μικρή ζώνη οικειότητας/επικοινωνίας, χαλαρότερη τήρηση χρονικών ορίων και ατζέντας συζήτησης/διαπραγμάτευσης, απουσία νομικής υποστήριξης και υποστήριξης experts”, μεγαλύτερο χρόνο διαπραγμάτευσης και λήψης απόφασης κ.λ.π.

Συμπερασματικά, καλόν είναι να δοθεί προσοχή στα εξής σημεία:

- Καθυστέρηση ακόμη και 5-10 λεπτών στην επαγγελματική συνάντηση θεωρείται αγένεια.
- Ο προγραμματισμός επαγγελματικών συναντήσεων πρέπει να αποφεύγεται το απόγευμα και σε καμία περίπτωση το βράδυ, καθώς ο χρόνος μετά τον εργασιακό αφιερώνεται αποκλειστικά στην οικογένεια.
- Το κάπνισμα απαγορεύεται αυστηρά, τόσο στους εσωτερικούς όσο και στους εξωτερικούς χώρους, παρά μόνο σε συγκεκριμένα σημεία.
- Η εξωλεκτική επικοινωνία (στάση σώματος, χειρονομίες) είναι πολύ περιορισμένη και οι συμβολισμοί μπορεί να ερμηνεύονται με διαφορετικό τρόπο, δημιουργώντας αρνητικές εντυπώσεις, π.χ. η χρήση του δείκτη του χεριού δεν πρέπει να σημαδεύει άτομο γιατί θεωρείται αγένεια ή οι πολλές και νευρικές κινήσεις, ακόμη και για να εκφρασθεί κατάφαση ή αποδοχή, κουράζουν ή μπερδεύουν το συνομιλητή, με κίνδυνο να σταλούν λάθος μηνύματα.
- Όταν ο αντιδιαπραγματευτής/συνομιλητής ανήκει στο αντίθετο φύλο, ακόμη και μια λεκτική ή κινήσιολογική συμπεριφορά, που στη μεσογειακή κουλτούρα είναι αθώα ή αποδεκτή, μπορεί να παρερμηνευθεί, καθώς υπάρχει ιδιαίτερη ευαισθησία σε θέματα παρενόχλησης (harassment). Καθώς η ισότητα ισχύει για όλα τα φύλα, τυχόν παρερμηνεύσή της, κατά τα άλλα, αθώας συμπεριφοράς προξενεί πρόβλημα.
- Η συζήτηση δεν πρέπει, τουλάχιστον στις πρώτες φάσεις της γνωριμίας, να θίξει προσωπικά θέματα, όπως οικονομικές αποδοχές, προσωπικές και οικογενειακές σχέσεις, πολιτικές/θρησκευτικές απόψεις, γενικά οποιοδήποτε θέμα προσφέρεται για αντιπαράθεση ή για εκφορά κρίσης ή επίκρισης. Είναι προτιμότερη η ουδετερότητα και η χαμηλών τόνων συμπεριφορά με χρήση ήπιων εκφράσεων.
- Η κυρίαρχη τάση είναι η «πολιτικά ορθή συμπεριφορά» (politically correct), δηλαδή αυτή που αποφεύγει να φέρνει τον συνομιλητή σε δύσκολη θέση μέσω εκφοράς υπερβολικού συναισθηματισμού (θυμού, αγανάκτησης, θλίψης, αγωνίας, πανικού, ιλαρότητας, αστεϊσμού) και δεν θίγει θέματα όπως ηλικία, εμφάνιση, φυλή, θρησκεία, σεξουαλικές, πολιτικές ή άλλες πεποιθήσεις. Το Καναδικό Σύνταγμα απαγορεύει τις διακρίσεις βάσει φύλου, φυλής, χρώματος ή θρησκείας.
- Ποτέ να μην δίνονται υποσχέσεις που δεν μπορούν ή είναι δύσκολο εκ των προτέρων να τηρηθούν.
Για παράδειγμα, εάν δεν μπορούν να τηρηθούν τα χρονοδιαγράμματα παράδοσης, ο Καναδός συνεργάτης θα διαπιστώσει ασυνέπεια, με αποτέλεσμα να μειωθεί η εμπιστοσύνη του και σιγά σιγά να «παγώσει» το κλίμα συνεργασίας.
- Η ακρίβεια, σοβαρότητα και υπευθυνότητα των υποσχεθέντων και συμφωνηθέντων είναι λέξεις-κλειδιά για την επιτυχή συνεργασία.
- Στην εν γένει συμπεριφορά, οι λέξεις-κλειδιά είναι απλότητα, αμεσότητα, ευγένεια, τήρηση πλαισίων.

Κώδικας ντύσιματος και συμπεριφορά στο επαγγελματικό γεύμα

Στη Βόρεια Αμερική και στον Καναδά το ντύσιμο δεν υπόκειται σε αυστηρό ενδυματολογικό κώδικα, αλλά πρέπει να τηρούνται οι γενικοί κανόνες αξιοπρεπούς και ενδεδειγμένης για την περίπτωση ένδυσης, αναλόγως και του επαγγελματικού, μορφωτικού και λοιπού επιπέδου των συνομιλητών. Το όλο ντύσιμο πρέπει να είναι συντηρητικό και να αποπνέει σοβαρότητα και απλότητα, χωρίς διάθεση επίδειξης και εντυπωσιασμού της άλλης πλευράς. Τα πολλά κοσμήματα και

αξεσουάρ θεωρούνται περιττά. Για τους άντρες συνιστάται κοστούμι με γραβάτα και για τις γυναίκες ταγιέρ, σε ουδέτερους και σκουρότερους τόνους, όπως μαύρο, μπλε ή γκρι. Το άρωμα καλύτερα να αποφεύγεται σε μια επαγγελματική συνάντηση ή να είναι όσο πιο διακριτικό γίνεται. Η προσφορά δώρου, σε μια πρώτη προσέγγιση, δεν είναι απαραίτητη αλλά θα τύχει καλής υποδοχής εάν είναι ουδέτερο και όχι προσωπικό (όπως άρωμα). Σε κάθε περίπτωση, ένα ακριβό δώρο πρέπει να αποφευχθεί, γιατί μπορεί να παρερμηνευθεί ως απόπειρα χρηματισμού/δωροδοκίας/κολακείας/πίεσης για επιτάχυνση της σύναψης επαγγελματικών ή και άλλων σχέσεων. Αν μάλιστα, θεωρηθεί προσπάθεια δωροδοκίας, μπορεί να υπάρξουν σοβαρές νομικές συνέπειες.

Η πρόσκληση σε επαγγελματικό γεύμα ή σε καφέ (προσοχή η πρόσκληση σε καφέ σημαίνει πρωί 9.00-10.00 και όχι απόγευμα) στοχεύει σε μια καλύτερη και ουσιαστικότερη γνωριμία, και, σε κάθε περίπτωση, είναι ένδειξη ενδιαφέροντος για περαιτέρω συνεργασία. Συνιστάται αντιστροφή της κατανομής βάρους των θεμάτων της συζήτησης, σε σχέση με την αυστηρά επαγγελματική συνάντηση (κατά την οποία 20% είναι συζήτηση για άλλα θέματα και 80% συζήτηση για επαγγελματικά θέματα).

Η κατανάλωση αλκοολούχων ποτών δεν είναι απαραίτητη, όπως και η πρόποση για την επισφράγιση της επιτυχούς ολοκλήρωσης μιας επαγγελματικής συζήτησης ή της επίτευξης συμφωνίας.

Το φιλοδώρημα, που είναι της τάξης 15-20%, είναι επιβεβλημένο, καθώς αποτελεί μέρος του μισθού του εργαζομένου. Συνήθως, υπάρχει πρόβλεψη tip percentage στο μηχάνημα POS. Η παράλειψη ή η καταβολή μικρότερου από το προβλεπόμενο ποσοστό φιλοδώρηματος μπορεί να προκαλέσει άσχημη εντύπωση και να καταστρέψει, ακόμη, μια καλή πρώτη εικόνα.

Πηγές: «Διαπολιτισμική Επικοινωνία», Ι. Κριτωτάκης, Γρ. ΟΕΥ Οττάβας, <http://www.cyborlink.com/besite/canada.htm>

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΤΑΞΙΔΙΟΥ

Το κόστος ενός κατ' εκτίμηση επιχειρηματικού ταξιδιού, διάρκειας 7 ημερών, στην Οττάβα, ανέρχεται περί τα 2.380 ευρώ, υπολογιζόμενο ως ακολούθως:

Αεροπορικό εισιτήριο	1.000 ευρώ (κατά μέσο όρο)
Μεταφορά από αεροδρόμιο μετ' επιστροφής (με ταξί)	50 ευρώ
Ενοίκιαση αυτοκινήτου	90 ευρώ/ημέρα (X7=630 ευρώ)
Έξοδα διαμονής σε ξενοδοχείο (7 νύχτες)	100 ευρώ/ημέρα(X7=700 ευρώ)
Σύνολο	2.380 ευρώ

B.3 Καταναλωτικά Πρότυπα

Σύμφωνα με έρευνες, εντοπίζονται πέντε καταναλωτικές τάσεις στο αγοραστικό κοινό του Καναδά:

α) Πραγματοποίηση αγορών σε καταστήματα της γειτονιάς και ιδιαίτερη προτίμηση σε εγχώρια προϊόντα. Οι καταναλωτές ψωνίζουν συνήθως σε καταστήματα που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση

από το σπίτι τους, λόγω ευκολίας, αλλά και λόγω δυσμενών καιρικών συνθηκών κατά τους χειμερινούς μήνες. Προτιμούν τα εγχώρια προϊόντα, γιατί θεωρούν ότι η στήριξη των канаδικών επιχειρήσεων είναι μια επιλογή ηθική, περιβαλλοντική και επιβεβλημένη.

β) Αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με την υγεία και θέματα περί αυτής: Καθώς παρατηρείται γήρανση του канаδικού πληθυσμού, ολοένα και περισσότεροι καταναλωτές επιδιώκουν την αγορά υγιεινών προϊόντων σε πολλές κατηγορίες, όπως τρόφιμα, καλλυντικά κτλ. Τουλάχιστον το 50% των Канаδών λαμβάνουν υπ' όψιν τα οφέλη του προϊόντος στην υγεία, ενώ το 1/3 είναι πρόθυμο να διαθέσει περισσότερα χρήματα για την απόκτηση ενός τέτοιου προϊόντος.

γ) Ορθολογική χρήση εισοδήματος: Οι Канаδοί καταναλωτές προσπαθούν να μην υπερβούν τον μηνιαίο προϋπολογισμό τους.

δ) Επιθυμία για εξοικονομημένα αγαθά: Οι καταναλωτές προσπαθούν να αποκτήσουν ακριβώς αυτό που θέλουν και η νέα τεχνολογία το καθιστά εφικτό.

ε) Ο αντίκτυπος του Διαδικτύου: Συνήθως η έρευνα αγοράς και η αναζήτηση προϊόντων πραγματοποιείται διαδικτυακά, ακόμη και όταν οι καταναλωτές δεν προβαίνουν σε αγορές. Επίσης, οι ηλεκτρονικές αγορές παρουσιάζουν αύξηση, ενώ οι κριτικές στο διαδίκτυο είναι κρίσιμες για τη λήψη απόφασης αγοράς ενός προϊόντος.

Το ηλεκτρονικό εμπόριο είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένο στον Καναδά. Εν μέσω πανδημίας, σημειώθηκε ραγδαία αύξηση των πωλήσεων μέσω διαδικτύου. Η συντριπτική πλειοψηφία των καταστημάτων διαθέτει ηλεκτρονικό δίκτυο πωλήσεων. Υπάρχει πληθώρα προσφορών μέσω διαδικτύου, σε συμφέρουσες τιμές, γεγονός που αποτελεί καθοριστική παράμετρο στην τελική λήψη απόφασης ηλεκτρονικής αγοράς προϊόντος ή υπηρεσίας.

Εκτός των ηλεκτρονικών αγορών, το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ευρέως για την αναζήτηση πληροφοριών, την εξόφληση λογαριασμών, ακόμη και την ίδρυση εταιρείας. Όλες οι υπηρεσίες παρέχονται διαδικτυακά. Ο τρόπος αυτός εξυπηρετεί τον Канаδό πολίτη, ο οποίος δεν έχει εύκολη πρόσβαση στα καταστήματα και στις υπηρεσίες κατά τους χειμερινούς μήνες, που το κρύο είναι δριμύ.

B.4 Βιομηχανική Ιδιοκτησία

Η Канаδική Υπηρεσία Πνευματικής Ιδιοκτησίας (Canadian Intellectual Property Office-CIPO, τηλ. +1 819 934 0544, website: <http://www.ic.gc.ca/eic/site/cipointernet-internetopic.nsf/eng/home>) υπάγεται στο Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης του Καναδά. Πρόκειται για εξειδικευμένη Υπηρεσία, αρμόδια για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Στους τομείς δραστηριοτήτων της συγκαταλέγονται τα εμπορικά σήματα (trademarks), τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας (patents), τα πνευματικά δικαιώματα (copyright, intellectual property), τα βιομηχανικά σχέδια (industrial designs) και τοπογραφίες ολοκληρωμένων κυκλωμάτων (integrated circuit topographies).

Ο Καναδάς από το 1970 είναι μέλος του Παγκοσμίου Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας WIPO (www.wipo.int).

Γ. ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΔΑΣΜΟΛΟΓΗΣΗ

Γ.1 Συμφωνία αποφυγής διπλής φορολογίας

Μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Καναδά ισχύει η «*Σύμβαση για την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροδιαφυγής αναφορικά με τους φόρους εισοδήματος και κεφαλαίου*» (Convention between Canada and the Hellenic Republic for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with respect to Taxes on Income and on Capital). Η συγκεκριμένη Σύμβαση τέθηκε σε ισχύ στις 16 Δεκεμβρίου 2010 (ΦΕΚ 27/Α/3824/25.2.2010, http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/document_canada.pdf) και τροποποιήθηκε ως προς τα άρθρα 29 και 30, τον Δεκέμβριο 2011 (ΦΕΚ 270/Α/4035/31.12.2011, http://www.gsis.gr/gsis/export/sites/default/gsis_site/ddos/sadf/KANADAS_PROSTHETO.pdf) Το ισχύον κείμενο είναι επίσης διαθέσιμο στην ακόλουθη καναδική ιστοσελίδα: <http://www.treaty-accord.gc.ca/text-texte.aspx?id=105156>

Γ.2 Φορολογία Φυσικών προσώπων

Οι ομοσπονδιακές αρχές και οι Επαρχίες έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα ως προς την φορολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων.

Για την φορολογία εισοδήματος *φυσικών προσώπων*, κάθε Επαρχία έχει εκπονήσει ειδικό οδηγό. Οι οδηγοί αυτοί είναι διαθέσιμοι ηλεκτρονικά στον ιστότοπο της Κυβέρνησης του Καναδά: <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/tax-packages-years/general-income-tax-benefit-package.html>

Στο πλαίσιο της άμεσης φορολόγησης των φυσικών προσώπων γίνεται διάκριση μεταξύ Ομοσπονδιακού και Επαρχιακού/Εδαφικού φόρου.

Οι κάτοικοι του Καναδά υπόκεινται σε ομοσπονδιακό φόρο εισοδήματος, το οποίο προέρχεται από την επαγγελματική δραστηριότητά τους ανά την υφήλιο (μισθός, επιχειρηματικό εισόδημα, έσοδα από τόκους, μερίσματα και κεφαλαιακά κέρδη).

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, τα φυσικά πρόσωπα υπόκεινται σε φόρο εισοδήματος στην Επαρχία/Εδαφος τόπου διαμονής τους. Ο μέγιστος συνδυασμένος συντελεστής ομοσπονδιακού και επαρχιακού/εδαφικού φόρου ανέρχεται σε ποσοστό περίπου 49% του εισοδήματος. Ωστόσο, υπό προϋποθέσεις, παρέχεται η δυνατότητα επιστροφής φόρου.

Γ.3 Φορολόγηση Επιχειρήσεων

Ως προς τις *επιχειρήσεις*, το φορολογικό έτος ορίζεται από τις ίδιες, αλλά υπάρχει δυνατότητα αλλαγής, κατόπιν σχετικής αίτησης στην αρμόδια φορολογική αρχή.

Αναλυτικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-income-tax-return/when-file-your-corporation-income-tax-return/determining-your-corporation-s-tax-year.html>

Στους κανόνες φορολόγησης επιχειρήσεων εμπίπτουν οι κεφαλαιουχικές εταιρείες και όχι οι μονοπρόσωπες ή οι προσωπικές. Όπως και στην περίπτωση της φορολόγησης φυσικών προσώπων, ο φόρος εισοδήματος διακρίνεται σε ομοσπονδιακό και επαρχιακό/εδαφικό. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο, ο βασικός φορολογικός συντελεστής είναι 38% επί του φορολογητέου εισοδήματος. Ωστόσο, βάσει της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας, προβλέπονται ορισμένες μειώσεις. Έτσι, για παράδειγμα, για μια μικρή εταιρεία, η οποία θα κάνει χρήση των προβλεπόμενων απαλλαγών-μειώσεων, ο φορολογικός συντελεστής δυνητικά θα μπορούσε να κατέλθει στο 11%.

Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, εφαρμόζονται δύο φορολογικοί συντελεστές. Ο χαμηλότερος αφορά σε μικρές επιχειρήσεις, υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, ενώ ο υψηλότερος σε όλα τα υπόλοιπα φορολογητέα έσοδα.

Πίνακας 10: Φορολογία Επιχειρήσεων και Φυσικών Προσώπων

Είδος φόρου	Ontario	Québec	Alberta	British Columbia	Manitoba
Basic Tax Rate on Business Income (2021 Basic Tax Rate)	11,5%	11,5%	8%	12%	12%
	Προστίθεται Ομοσπονδιακός Φόρος 15%.				
	Συνολικός Φόρος: 26,5%	Συνολικός Φόρος: 26,5%	Συνολικός Φόρος: 23%	Συνολικός Φόρος: 27%	Συνολικός Φόρος: 27%
Personal Income Tax (χαμηλότερο) (υψηλότερο)	5,05% (0-46.226 CAD) 13,16% (220.000+ CAD)	15% (0- 46.295) 25,75% (112.655+ CAD)	10% (0-131.220 CAD) 15% (314.928+ CAD)	5,06% (0-43.070 CAD) 20,5% (227.091+ CAD)	10,8% (0-34.431 CAD) 17,4% (74.416+ CAD)
Payroll Tax	1,95%	4,26%	-	1,95%	2,15%
Sales Tax	HST: 13% Σύνολο: 13%	GST: 5% QST:* 9,975% Σύνολο: 14,975%	GST: 5% Σύνολο: 5%	GST: 5% PST: 7% Σύνολο: 12%	GST: 5% PST: 7% Σύνολο: 12%

Πηγές: <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-tax-rates.html>; <https://www.investquebec.com/documents/qc/publications/TaxationInQuebec.pdf>; <https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/individuals/frequently-asked-questions-individuals/canadian-income-tax-rates-individuals-current-previous-years.html>; <https://www.revenuquebec.ca/en/citizens/income-tax-return/completing-your-income-tax-return/income-tax-rates>; <https://www.alberta.ca/taxes-levies-overview.aspx>; <https://www.retailcouncil.org/resources/quick-facts/sales-tax-rates-by-province>; <https://www.alberta.ca/alberta-tax-advantage.aspx> (σ. 190)

* Québec Sales Tax

Γ.4 Ειδικότεροι φόροι

Πέραν της άμεσης φορολογίας, στον Καναδά επιβάλλονται ειδικότεροι φόροι, όπως:

α) *Ομοσπονδιακός φόρος επί των αγαθών και υπηρεσιών (Goods and Services Tax - GST)*: Επιβάλλεται στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που πωλούνται ή παρέχονται στον Καναδά και παραδοσιακά ανέρχεται σε ποσοστό 5% επί της αξίας.

β) *Φόρος λιανικής πώλησης προϊόντων (Retail Sales Tax – RST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/rst/index.html>)*: Πρόκειται για επαρχιακό/εδαφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι στην Επαρχία του Οντάριο ο εν λόγω φόρος αντικαταστάθηκε την 1^η Ιουλίου 2010 από τον HST με εξαίρεση δύο κατηγορίες (οχήματα και ασφαλιστικά προϊόντα).

γ) *Εναρμονισμένος φόρος πωλήσεων* (Harmonised Sales Tax-HST, Για το Οντάριο βλ. <https://www.fin.gov.on.ca/en/tax/hst/index.html>) και επαρχιακός φόρος πωλήσεων (Provincial Sales Tax-PST). Πρόκειται για επαρχιακό/εδαιφικό φόρο, το ύψος του οποίου ποικίλλει ανά Επαρχία/Εδαφος.

Χρήσιμες επίσης πληροφορίες για τους ειδικούς φόρους είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα: <https://www.canada.ca/en/services/taxes/excise-taxes-duties-and-levies.html>

Γ.5. Δασμοί - Δασμολόγιο

Από 21 Σεπτεμβρίου 2017, ημερομηνία έναρξης προσωρινής ισχύος της Συμφωνίας CETA, καταργήθηκαν οι δασμοί για το 98% των εμπορευόμενων προϊόντων και υπηρεσιών μεταξύ ΕΕ και Καναδά.²²

Σημειώνεται ότι για τον εντοπισμό πληροφοριών σχετικά με τους δασμούς που ισχύουν για αγαθά προερχόμενα από χώρες που έχουν συνάψει Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών (Free Trade Agreement) με τον Καναδά, υφίσταται ένα δωρεάν και εύχρηστο ηλεκτρονικό εργαλείο, που ονομάζεται «**Canada Tariff Finder**»: <https://www.tariffinder.ca>. Αντίστοιχο ηλεκτρονικό εργαλείο, υπό την ονομασία «**Access2Markets-My Trade Assistant**» είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα της ΕΕ: <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/home>. Αναπόσπαστο κομμάτι του τελευταίου είναι το **εργαλείο αυτοαξιολόγησης (ROSA)**, το οποίο βοηθά τους Ευρωπαίους εξαγωγείς να διαπιστώσουν εάν το προϊόν τους πληροί τις προϋποθέσεις των κανόνων καταγωγής, ώστε να επωφεληθούν του προτιμησιακού καθεστώτος που προβλέπει η Συμφωνία CETA. Ο Οδηγός της ΕΕ για τη Συμφωνία CETA εξηγεί το καθεστώς των κανόνων καταγωγής και παρέχει χρήσιμα παραδείγματα (<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/9228ed38-61e6-11eb-aeb5-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-189413116>). Σημειώνεται ότι τα σχετικά πιστοποιητικά χορηγούνται από το Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο του τόπου όπου έχει την έδρα της η εξαγωγική εταιρεία. Επίσης, είναι δυνατή η επικοινωνία με την αρμόδια υπηρεσία στην ΕΕ για περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την εφαρμογή της Συμφωνίας. Η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι η ακόλουθη: TRADE-CETAQUESTIONS@ec.europa.eu.

Χρήσιμες πληροφορίες για την Συμφωνία εμπεριέχονται στην ιστοσελίδα της ΕΕ: <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/ceta> καθώς και στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του Υπουργείου Εξωτερικών του Καναδά: http://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/ceta-aecg/index.aspx?lang=eng&_ga=2.102652418.2070374579.1507057630-1849142541.1507057630 υπάρχει πληθώρα στοιχείων για τη Συμφωνία.

Επισημαίνεται ότι για τα φορτία που έχουν αξία μεγαλύτερη από 6.000 ευρώ, οι εξαγωγείς οφείλουν να είναι εγγεγραμμένοι στο **Σύστημα Καταχωρημένων Εξαγωγέων (REX)**. Συνιστάται η εγγραφή, ανεξάρτητα από την αξία του φορτίου, καθώς διευκολύνεται η τελωνειακή διαδικασία. Οδηγίες για την εγγραφή είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη ιστοσελίδα της ΕΕ (DG TAXUD): https://ec.europa.eu/taxation_customs/customs-4/international-affairs/third-countries/eu-canada-customs-cooperation_en

²² Βλ. ανωτέρω, σ. 22 και 29επ.

Η διαδικασία εγγραφής έχει ως ακολούθως:

- 1. Συμπλήρωση αίτησης,** η οποία είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/canada_application_to_become_registered_exporter.pdf

- 2. Αποστολή της αίτησης στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.**

Στην Ελλάδα, τρεις είναι οι αρμόδιες τελωνειακές αρχές, ήτοι:

Α. Δ/ση Τελωνείων Αττικής
Πλατεία Αγ. Νικολάου, 18537, Πειραιάς
Τηλ.: 210 451 10 03 Φαξ: 210 451 10 31

Β. Δ/ση Τελωνείων Θεσσαλονίκης
Μπραντούνα 3. 54626. Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 2310-531 230 Φαξ: 2310-554 322

Γ. Δ/ση Τελωνείων Αχαΐας
Παλαιός Λιμένας Πατρών
Τηλ.: 2610 422 445 Φαξ: 2610 452 834
Email: telperachaias@2702.syzefxis.gov.gr

- 3. Χορήγηση ειδικού αριθμού** από την τελωνειακή αρχή, ο οποίος χρησιμοποιείται στο πιστοποιητικό προέλευσης (binding origin information). Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το εν λόγω πιστοποιητικό είναι δυνατόν να αντληθούν από την αρμόδια Δ/ση του Υπουργείου Οικονομικών:

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων - Γενική Δ/ση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ.
Δ/ση Δασμολογικών Θεμάτων και Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων
-Τμήμα Β' Προτιμησιακών Δασμολογικών Καθεστώτων και Καταγωγής
Καρ. Σερβίας 10, 101 84 Αθήνα
Τηλ: 210 698 74 91, 210 698 74 93, 210 698 75 41, 210 698 75 13
Email: d17-c@2001.syzefxis.gov.gr

Ως προς τους εισαγωγείς στον Καναδά, προτείνεται η επικοινωνία με την υπηρεσία Canada Border Services Agency (CBSA), η οποία διαθέτει ηχογραφημένα μηνύματα για όλα τα είδη εισαγωγών. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα επικοινωνίας με κάποιο τοπικό υποκατάστημα ή στο τηλέφωνο +1-800-461-9999. Συνιστάται, ωστόσο, η εγγραφή στην υπηρεσία Canada Revenue Agency (CRA) προς απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού (business number). Επιβοηθητικά, χρήσιμη είναι η επικοινωνία με την Καναδική Ένωση Εισαγωγέων και Εξαγωγέων (Association of Importers and Exporters www.icanada.com τηλ: 416-595-5333) για περισσότερες πληροφορίες.

Για τους ελέγχους που οι канаδικές αρχές οφείλουν να διενεργούν στα εισαγόμενα προϊόντα, σχετικές πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Διεύθυνσης Ελέγχων Εμπορίου και Εισαγωγών: <http://www.international.gc.ca/controls-controles/index.aspx?lang=eng>.

Γ.6 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες (FTZ)

Οι Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, υπό την ονομασία «Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου» τυγχάνουν ειδικών προνομίων, διευκολύνσεων και υποστήριξης, στο πλαίσιο του προγράμματος Foreign Trade Zones-Marketing Programme FTZ-MP, το οποίο υπάγεται στο ευρύτερο Πρόγραμμα Στήριξης Διεθνούς Εμπορίου.

Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει τη δημιουργία ειδικών οικονομικών ζωνών σε στρατηγικές τοποθεσίες σε ολόκληρο τον Καναδά, κατόπιν αίτησης καναδικών περιφερειακών οργανισμών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών. Παρατίθεται ενδεικτικός κατάλογος Ειδικών Οικονομικών Ζωνών:

Montreal Foreign Trade Zone Centre <https://zonefranchemontreal.ca/en>

Hamilton Foreign Trade Zone <https://investinhamilton.ca/ftz>

Niagara Foreign Trade Zone <https://niagaracanada.com/incentives-and-programs/niagara-foreign-trade-zone>

Foreign Trade Zone – Vancouver Island <https://ftzvi.com>

Foreign Trade Zone – City of Prince George

[https://www.princegeorge.ca/Business%20and%20Development/Pages/Economic%20Development/Invest%20in%20Prince%20George/Foreign-Trade-Zone-\(FTZ\).aspx](https://www.princegeorge.ca/Business%20and%20Development/Pages/Economic%20Development/Invest%20in%20Prince%20George/Foreign-Trade-Zone-(FTZ).aspx)

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις Ζώνες Εξωτερικού Εμπορίου στον Καναδά είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Κυβέρνησης του Καναδά <https://www.canada.ca/en/department-finance/programs/international-trade-finance-policy/foreign-trade-zone.html>

Α. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Ως προς το επενδυτικό περιβάλλον, προτάσσονται παρουσιάσεις εκπροσώπων κύριων канаδικών φορέων, επιφορτισμένων με την προσέλκυση επενδύσεων στον Καναδά και την ενίσχυση του διεθνούς εμπορίου. Οι εν λόγω παρουσιάσεις, υπό τη διοργάνωση του Ευρωπαϊκού Εμπορικού Επιμελητηρίου (EUCCAN), έλαβαν χώρα κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2020 και είναι διαθέσιμες στην ηλεκτρονική σελίδα: <https://www.youtube.com/channel/UCp7Wi2rHSQRKPPClavomKyg>

Επαρχίες	Ηλεκτρονικός σύνδεσμος παρουσίασης
Ontario	https://www.youtube.com/watch?v=xn838--5rOQ
Quebec	https://www.youtube.com/watch?v=x3QoRBHLFJU
Nova Scotia	https://www.youtube.com/watch?v=I7bVBvNFgME
Alberta	https://www.youtube.com/watch?v=akb9I7q0N00
New Brunswick	https://www.youtube.com/watch?v=0D3dlodVhVo
New Foundland and Labrador	https://www.youtube.com/watch?v=YB1GcNIgtCk
Manitoba	https://www.youtube.com/watch?v=0yZ_kl5uUs8
Prince Edward Island	https://www.youtube.com/watch?v=lhsh36Ft-ns
British Columbia	https://www.youtube.com/watch?v=3a-A3UCGWp0
Saskatchewan	https://www.youtube.com/watch?v=dEzqu9EEKLM
Εδάφη	
Northwest Territories, Nunavut, Yukon	https://www.youtube.com/watch?v=BrwDYfo3Y5Y

Α.1 Κίνητρα Επενδύσεων

Οι μακροοικονομικές πολιτικές, σε συνδυασμό με τα κίνητρα επενδύσεων στον Καναδά, έχουν ως στόχο την καθιέρωση της χώρας ως ευρύτερη Ζώνη Εξωτερικού Εμπορίου (FTZ). Αυτά τα προγράμματα, διαθέσιμα σε ολόκληρο τον Καναδά, προσφέρουν στους επενδυτές το πλεονέκτημα της γεωγραφικής ευελιξίας. Κατάλογος με τα σχετικά προγράμματα παρατίθεται κατωτέρω:

Πίνακας 11: Προγράμματα διαθέσιμα σε επενδυτές

Πρόγραμμα	Βασικό πλεονέκτημα	Βασικές προϋποθέσεις
Πρόγραμμα Απαλλαγής Δασμών <i>Duties Relief Programme</i> https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/relief-report-eng.html	Απαλλαγή Δασμών	Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας

<p>Πρόγραμμα Επιστροφής Δασμών</p> <p><i>Drawback Programme</i></p> <p>https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/drawback-eng.html</p>	<p>Επιστροφή δασμών για εξαχθέντα προϊόντα</p>	<p>Εξαγωγές εμπορευμάτων εντός τετραετίας</p>
<p>Τελωνειακή Αποθήκη</p> <p><i>Customs Bonded Warehouse</i></p> <p>https://www.cbsa-asfc.gc.ca/import/ddr-red/warehouse-entrepot-eng.html</p>	<p>Αναβάλλει την καταβολή/Απαλλάσσει από την καταβολή φόρων και δασμών</p>	<p>Το εμπόρευμα δεν πρέπει να αλλοιωθεί.</p>
<p>Κέντρο Διανομής Εξαγωγών</p> <p><i>Export Distribution Centre Programme</i></p> <p>https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/forms-publications/publications/b-088/export-distribution-centre-program.html</p>	<p>Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST)</p>	<p>Εμπορική Οντότητα προσανατολισμένη στις εξαγωγές με περιορισμένη προστιθέμενη αξία στα αγαθά</p>
<p>Πρόγραμμα Εξαγωγέων υπηρεσιών μεταποίησης</p> <p><i>The Exporters of Processing Services Programme</i></p> <p>https://www.canada.ca/en/department-finance/programs/international-trade-finance-policy/foreign-trade-zone/exporters-processing-services-program-text-version.html</p>	<p>Απαλλαγή από τους φόρους προϊόντων και υπηρεσιών (GST) και εναρμονισμένων πωλήσεων (HST) για συγκεκριμένες εισαγωγές</p>	<p>Τα εμπορεύματα πρέπει να ανήκουν σε μη-κάτοικο και να επανεξάγονται μετά από επεξεργασία τους.</p>

Σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας του Καναδά, ανεκόπη η σταδιακή αύξηση των канаδικών άμεσων επενδύσεων στο εξωτερικό, όσο και των ξένων άμεσων επενδύσεων (ΞΑΕ) στον Καναδά, κατά το 2020 κυρίως λόγω της πανδημίας. Το 2021, οι канаδικές άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό σχεδόν διπλασιάστηκαν (112,69 δισ. δολάρια), όπως και οι άμεσες ξένες επενδύσεις στον Καναδά (74,83 δισ. δολάρια). Οι канаδικές επενδύσεις κατευθύνονται στην πλειοψηφία τους στις ΗΠΑ. Ως προς τις ΑΞΕ στον Καναδά την πρώτη θέση καταλαμβάνουν οι ΗΠΑ και ακολουθεί η Ολλανδία.

Πίνακας 12: Επενδύσεις από και προς τον Καναδά (ροές)

Αξία σε δις. \$ Καναδά	2017	2018	2019	2020	2021
Ξένες άμεσες επενδύσεις στον Καναδά	98,88	75,22	105,33	62,40	112,69
Άμεσες επενδύσεις του Καναδά στο εξωτερικό	29,55	48,80	66,54	31,08	74,83

Πηγή: Statistics Canada, <https://www150.statcan.gc.ca/t1/tb11/en/tv.action?pid=3610047301>

Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

A.4. Επενδύσεις

Επενδύσεις της Ελλάδας στον Καναδά

Οι ελληνικές άμεσες επενδύσεις στον Καναδά είναι περιορισμένες. Σημαντικές ελληνικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον Καναδά είναι, μεταξύ άλλων, οι:
M.J. Maillis Group (μηχανήματα συσκευασίας/τυποποίησης)²³
Converge ICT Solutions & Services S.A. (ψηφιακά μέσα)
Optimum S.A. (λύσεις για την εφοδιαστική αλυσίδα)
Aegean Marine Petroleum

Επενδύσεις Καναδά στην Ελλάδα

Πίνακας 13: Επενδύσεις Καναδά στην Ελλάδα

	2017	2018	2019	2020	2021
Ροές (Statistics Canada)	297 εκ. \$	327 εκ. \$	304 εκ. \$	362 εκ. \$	192 εκ. \$
Ροές (Τράπεζα της Ελλάδος)	163 εκ. ευρώ	150 εκ. ευρώ	220 εκ. ευρώ	10 εκ. ευρώ	16 εκ. ευρώ
Απόθεμα (Statistics Canada)	646 εκ. \$	724 εκ. \$	687 εκ. \$	724 εκ. \$	Μη διαθέσιμα στοιχεία

Πηγές: Statistics Canada (<https://www150.statcan.gc.ca/n1/pub/71-607-x/71-607-x2020001-eng.htm>), Τράπεζα της Ελλάδος <https://www.bankofgreece.gr/statistika/ekswterikos-tomeas/ameses-ependyseis/roes>

Επεξεργασία: Γρ. ΟΕΥ Οττάβας

Σημαντικοί Καναδοί επενδυτές είναι οι:

Eldorado Gold Corporation – μεταλλευτικός τομέας/εξόρυξη χρυσού (www.eldoradogold.com)
Η αναθεωρημένη σύμβαση μεταβίβασης των μεταλλείων Κασσάνδρας Χαλκιδικής, διάρκειας 23 ετών και αξίας επένδυσης 1,6 δις. ευρώ, που υπεγράφη τον Φεβρουάριο 2021 μεταξύ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και του ομίλου Eldorado Gold αναμένεται να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας.
The Public Sector Pension Investment Board – PSP Investments – συνταξιοδοτικό επενδυτικό ταμείο του δημοσίου τομέα της Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης (www.investpsp.com – Περιλαμβάνει

²³ Την 4^η Απριλίου 2022, ο όμιλος εξαγοράστηκε από την αμερικανική Sigma Plastics Group και την αυστριακή Teufelberger.

τους ακόλουθους τομείς: Federal Public Service, Canadian Forces, Royal Canadian Mounted Police, Reserve Force). Η ισχύς της σύμβασης έχει επεκταθεί μέχρι το 2046.

McCain Hellas S.A. – τρόφιμα (www.mccain.gr; www.mccain.com; www.dayrossgroup.com)

IBI – έργα υποδομών (<https://www.ibigroup.com/2019/11/27/ibi-group-to-deliver-first-greek-hybrid-motorway-system>)

Coffee Time Hellas – αλυσίδα καφέ (<http://www.coffeetime.com>)

Fairfax Holdings με συμμετοχή στις εταιρείες Eurobank, Eurobank Properties και Όμιλο Μυτιληναίου, Praktiker Hellas (<https://www.fairfax.ca/Corporate/insurance-and-reinsurance-companies/Eurolife-ERB/default.aspx>; www.eurolife.gr)

Fleet Complete – πάροχος τηλεματικών υπηρεσιών (www.fleetcomplete.com)

Brookfield Capital Partners – συμμετοχή σε Eurobank

Wilbur Ross Fund – επενδυτική εταιρεία/ συμμετοχή σε Eurobank

Craig Wireless Group - τηλεπικοινωνίες

Delcan International Group – σχεδιασμός Εγνατίας Οδού

Σημειώνεται ότι δεν υφίσταται διμερής Συμφωνία Προστασίας Επενδύσεων. Γι' αυτό, οι διατάξεις για την προστασία των επενδύσεων και την επίλυση διαφορών που εμπεριέχονται στη Συμφωνία CETA (δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ) αποκτούν ιδιαίτερη σημασία τόσο για τους Έλληνες επενδυτές στον Καναδά όσο και για τους Καναδούς επενδυτές στην Ελλάδα.

Έτσι, στο Κεφάλαιο 29 της Συμφωνίας, προβλέπεται ο γενικός Μηχανισμός Επίλυσης Διαφορών, ενώ στο Κεφάλαιο 8 ο ειδικός Μηχανισμός Επίλυσης Επενδυτικών Διαφορών. Στο Κεφάλαιο 8, προς ενθάρρυνση των εκατέρωθεν επενδύσεων, συμφωνήθηκε η δημιουργία ενός ξεχωριστού δικαιοδοτικού μηχανισμού, με αντικείμενο την επίλυση διαφορών που προκύπτουν από την επενδυτική δραστηριότητα στο πλαίσιο της Συμφωνίας CETA (Investment Court System - ICS). Συγκεκριμένα, μόλις ολοκληρωθεί η κυρωτική διαδικασία από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, θα τεθεί σε εφαρμογή το άρθρο 8.27, στο οποίο προβλέπεται η σύσταση ξεχωριστού δικαιοδοτικού οργάνου (the Tribunal). Θα αποτελείται από 15 μέλη, 5 προερχόμενα από την ΕΕ, 5 από τον Καναδά και 5 από τρίτες χώρες. Εν τω μεταξύ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνεργάζεται με τον Καναδά για τη διευθέτηση λεπτομερειών του νέου συστήματος.

Ε. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ - ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

Στη Συμφωνία CETA, προβλέπεται πρόσβαση σε Δημόσιες Συμβάσεις, με συμμετοχή σε δημοσίους διαγωνισμούς σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (ομοσπονδιακό, επαρχιακό/εδαφικό και δημοτικό).

Σύμφωνα με την Έκθεση της 4ης συνάντησης της Επιτροπής για τις Δημόσιες Συμβάσεις στο πλαίσιο της Συμφωνίας CETA, η οποία πραγματοποιήθηκε περί τα μέσα Δεκεμβρίου 2021, ο Καναδάς έχει σημειώσει πρόοδο σχετικά με την εκπλήρωση υποχρέωσής του για υλοποίηση ενιαίου ηλεκτρονικού σημείου πρόσβασης (single electronic point-SPA) σε Δημόσιους Διαγωνισμούς μέχρι την 21^η Σεπτεμβρίου 2022. Η νέα πλατφόρμα, υπό τον τίτλο «**CanadaBuys**», η οποία θα λειτουργεί και ως πλατφόρμα ηλεκτρονικής υποβολής προτάσεων, βρίσκεται υπό ανάπτυξη.

Επί του παρόντος, πληροφορίες για τις Δημόσιες Συμβάσεις σε ομοσπονδιακό επίπεδο είναι διαθέσιμες στην ακόλουθη ιστοσελίδα της Κυβέρνησης του Καναδά: [Buyandsell.gc.ca/tenders](https://buyandsell.gc.ca/tenders). Σε επαρχιακό/εδαφικό επίπεδο, δημόσιοι διαγωνισμοί αναρτώνται στον ιστότοπο της Συμφωνία Ελευθέρου Εμπορίου μεταξύ των καναδικών Επαρχιών και Εδαφών (CFTA). <https://www.cfta-alec.ca/doing-business>. Σε αυτόν αναρτώνται επίσης δημόσιοι διαγωνισμοί που προκηρύσσονται από κάποιους Δήμους. Εκτός των ανωτέρω, υπάρχουν ορισμένοι άλλοι ηλεκτρονικοί σύνδεσμοι, στους οποίους επίσης αναρτώνται διαγωνισμοί, όπως είναι οι ακόλουθοι:

<https://www.merx.com>

<https://www.biddingo.com>

<https://www.bidsandtenders.com>

Για την υποβολή προσφοράς σε κάποιον διαγωνισμό, απαιτείται εγγραφή της εταιρείας στο Σύστημα Καταχώρησης Προμηθευτών (Supplier Registration Information - SRI) και απόκτηση επιχειρηματικού αριθμού προμηθειών (Procurement Business Number).

Αν και αρκετές ελληνικές εταιρείες διαθέτουν εμπειρία σε δημόσιους διαγωνισμούς, είναι προτιμητέο να συνεργάζονται, σε πρώτη φάση, με κάποια καναδική, η οποία γνωρίζει καλύτερα τις διαδικασίες. Κατ' αυτόν τον τρόπο, αντιμετωπίζεται, πιο αποτελεσματικά, ο ανταγωνισμός από τις αμερικανικές εταιρείες, που χαίρουν των ίδιων ή παρομοίων προνομίων.

Αναλυτικοί Οδηγοί για τις Δημόσιες Συμβάσεις έχουν εκπονηθεί από την ΕΕ τον Ιανουάριο και Σεπτέμβριο 2020:

1. How EU Businesses can take advantage of public procurement opportunities in Canada under the CETA

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/february/tradoc_158655.pdf (Ιανουάριος 2020)

2. European Union Guide to Canadian Government Procurement

https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/september/tradoc_158939.pdf (Σεπτέμβριος 2020)

Επίσης, το Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο (European Union Chamber of Commerce in Canada-EUCCAN), σε συνεργασία με ιδιωτική δικηγορική εταιρεία έχει εκπονήσει Οδηγό Δημοσίων Συμβάσεων για ευρωπαϊκές εταιρείες, βάσει της Συμφωνίας CETA, ο οποίος είναι διαθέσιμος στον ακόλουθο σύνδεσμο: [practical guide to procurement for European companies](#) -

<https://euccan.com/publication-government-procurement-opportunities-for-eu-companies-in-canada>.

Ο εν λόγω Οδηγός αναφέρεται στο θεσμικό πλαίσιο Δημοσίων Συμβάσεων που ισχύει σε ομοσπονδιακό επίπεδο καθώς και στις Επαρχίες Οντάριο και Κεμπέκ.

Από πλευράς ΕΕ, βρίσκεται ήδη σε λειτουργία η πλατφόρμα υπό τον τίτλο « Access2Procurement », (<https://webgate.ec.europa.eu/procurement/#/step1>), η οποία επιτρέπει στις ενδιαφερόμενες εταιρείες να μάθουν εάν η προκήρυξη ενός δημοσίου διαγωνισμού στον Καναδά καλύπτεται ή όχι από τη Συμφωνία CETA.

ΣΤ. ΚΛΑΔΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στην αγορά του Καναδά υπάρχουν εξαιρετικές προοπτικές εξαγωγών ελληνικών προϊόντων και υπηρεσιών. Οι τομείς με τις πιο ελπιδοφόρες προοπτικές για τις ελληνικές επιχειρήσεις είναι οι τομείς **τροφίμων, κρίσιμων ορυκτών, ενέργειας**, ιδίως πράσινης, **δομικών υλικών**, καθώς και **τεχνολογίας**.

ΣΤ.1 Τρόφιμα

Χάρη στην προσωρινή εφαρμογή της Συμφωνίας CETA, έχει διευκολυνθεί το εμπόριο και υπάρχει περιθώριο περαιτέρω ενίσχυσης εξαγωγών ελληνικών προϊόντων στην καναδική αγορά. Επιβοηθητική θα ήταν η διοργάνωση επιχειρηματικής αποστολής στον κλάδο τροφίμων. Ωστόσο, πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν οι περιορισμοί λόγω πανδημίας, η οποία έχει λειτουργήσει ανασταλτικά στη διοργάνωση επιχειρηματικών δράσεων.

ΣΤ.2 Πράσινη Ενέργεια και Τεχνολογία

Άξιος προσοχής είναι ο κλάδος της Πράσινης Ενέργειας και Τεχνολογίας, για τον οποίο επιδεικνύεται ενδιαφέρον καναδικών επενδύσεων στη χώρα μας. Ο τομέας της τεχνολογίας ευνοήθηκε σημαντικά από την πανδημία και παράλληλα από την ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου του Καναδά που ευνοεί τη μεγάλη ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών προϊόντων και νέων επιχειρηματικών ιδεών. Οι ελληνικές εταιρείες του κλάδου θα μπορούσαν, μέσω κατάλληλης δικτύωσης με καναδικές εταιρείες, να εξασφαλίσουν συνεργασίες και χρηματοδότηση.

ΣΤ.3 Κρίσιμα Ορυκτά

Πρόκειται για έναν ιδιαίτερα ενδιαφέρον κλάδο με μεγάλες προοπτικές. Ο Καναδάς επιθυμεί τη συνεργασία με την ΕΕ προς ενοποίηση αλυσίδων αξίας πρώτων υλών (raw materials value chains), αλλά και προς υλοποίηση προγραμμάτων στον τομέα Επιστημών, Τεχνολογίας και Καινοτομίας.

Σημειώνεται ότι ο Καναδάς είναι από τους κορυφαίους παραγωγούς κρίσιμων ορυκτών παγκοσμίως. Κατέχει την πρώτη θέση στην παραγωγή ποτάσας (potash), τη δεύτερη στην παραγωγή νιοβίου και ουρανίου (niobium, uranium), την 3^η στην παραγωγή παλλαδίου και τιτανίου (palladium, titanium), την τέταρτη στην παραγωγή αλουμινίου, ινδίου και πλατίνας (aluminum, indium, platinum) και την πέμπτη στην παραγωγή γραφίτη και νικελίου (graphite, nickel). Υφίσταται, δε, μονάδα επεξεργασίας κρίσιμων ορυκτών στην Επαρχία Σασκάτσουαν.

ΣΤ.4 Αλουμίνιο

Το αλουμίνιο (ακατέργαστο και σκραπ) βρίσκεται ανάμεσα στα δέκα πρώτα προϊόντα που εξάγει ο Καναδάς στην Ελλάδα. Υπάρχει περιθώριο ελληνικών εξαγωγών προϊόντων αλουμινίου με προστιθέμενη αξία καθώς και δυνατότητα ενίσχυσης της παρουσίας ελληνικών εταιρειών στην υλοποίηση κατασκευαστικών έργων στον Καναδά.

Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Δράσεις για Επενδύσεις και Επιχειρηματική Συνεργασία

- Συμμετοχή σε Εκδηλώσεις, Συνέδρια και Εκθέσεις που αφορούν στον κλάδο τροφίμων, οίνων και ποτών προς περισυλλογή στοιχείων για την ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγών.
- Συμμετοχή του Γραφείου σε Ημερίδες και Συνέδρια που διοργανώνονται στην Ελλάδα από Επιμελητήρια, Συνδέσμους Εξαγωγέων και λοιπούς φορείς, με θέμα τις ελληνο-καναδικές εμπορικές και οικονομικές σχέσεις.
- Σύνταξη ερευνών αγοράς τροφίμων, αλουμινίου και κρίσιμων ορυκτών.
- Διοργάνωση B2B επιχειρηματικών συναντήσεων, σε περίπτωση πραγματοποίησης εμπορικής αποστολής από την Ελλάδα. Το Γραφείο μας προτίθεται να καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια, ώστε να στεφθεί με επιτυχία ενδεχόμενη επιχειρηματική αποστολή, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Εξωτερικών ή άλλων φορέων.

Ζ. ΧΡΗΣΙΜΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

Ελληνική Πρεσβεία

Δ/νση: 80 MacLaren Street, Ottawa, ON, K2P 0K6

Τηλ: +1 613 238 6271-3

Email: gremb.otv@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/presveia>

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Οττάβας

Δ/νση: 80 MacLaren Street, Ottawa, ON, K2P 0K6

Τηλ: +1 613 238 6271

Email: ecocom-ottawa@mfa.gr

Website: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-anaxora/office/844>

Γενικό Προξενείο Τορόντο

Δ/νση: 1075 Bay Street, Toronto, ON M5S 2B1

Τηλ: +1 416 515 0132

Email: rgencon.tor@mfa.gr; toronto@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/geniko-proxeneio-toronto>

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Τορόντο

Δ/νση: 1075 Bay Street, Toronto, ON M5S 2B1

Τηλ: +1 416 515 0132

Email: ecocom-toronto@mfa.gr

Website: <http://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-anaxora/office/845>

Γενικό Προξενείο Μόντρεαλ

Δ/νση: 1002 Sherbrooke Ouest, Suite 2620, Montreal, QC, H3A 3L6

Τηλ: +1 514 875 2119

Email: rgencon.mon@mfa.gr; montreal@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/geniko-proxeneio-montreal>

Γενικό Προξενείο Βανκούβερ

Δ/νση: 688 West Hastings Str, Suite 500, Vancouver, BC, V6B 1P1

Τηλ: +1 604 681 1381

Email: rgencon.van@mfa.gr; vancouver@mfa.gr

Website: <https://www.mfa.gr/canada/geniko-proxeneio-vancouver>

2. Ελληνικές Κοινότητες στον Καναδά

1. Οττάβα

T: +1 613 225 8016 Email: office@helleniccommunity.com

Website: <http://www.helleniccommunity.com>

2. Toronto

T: +1 416 425 2485 Email: info@togreekcom.org

Website: <https://www.greekcommunity.org>

3. Greater Montreal

T: +1 514-738-2421 Email: info@hcgm.org

Website: <http://www.hcgm.org>

4. Vancouver

T: +1 604 266 7148 Email: contact@helleniccommunity.org

Website: <http://helleniccommunity.org>

5. Kingston

T: +1 613 532 4930 Email: GreekCommunityofKingston@gmail.com

Website: <https://www.greekcommunityofkingston.com>

6. Winnipeg

T: +1 204 889 8723 Email: greekcom@mymts.net

Website: <http://www.stdemetrioschurch.com/Home.html>

3. Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση – Υπουργεία Οικονομικού και Εμπορικού Ενδιαφέροντος

Γραφείο Πρωθυπουργού – Prime Minister’s Office

Δ/νση: 80 Wellington Street, Ottawa, Ontario K1A 0A3

F: +1 613 941 6900

Website: <http://pm.gc.ca>

Υπουργείο Γεωργίας και Αγροδιατροφικών Προϊόντων (Agriculture and Agri-Food)

Website: <http://www.agr.gc.ca/eng>

Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Ανάπτυξης (Employment and Social Development)

Website: <https://www.canada.ca/en/employment-social-development.html>

Υπουργείο Αλιείας, Ωκεανών και Καναδικής Ακτοφυλακής (Fisheries and Oceans)

Email: info@dfo-mpo.gc.ca; min@dfo-mpo.gc.ca

Website: <http://www.dfo-mpo.gc.ca/index-eng.htm>

Υπουργείο Καινοτομίας, Επιστήμης και Οικονομικής Ανάπτυξης (Innovation, Science and Economic Development)

<https://www.ic.gc.ca/eic/site/icgc.nsf/eng/home>

Υπουργείο Οικονομικών (Finance)

<https://www.fin.gc.ca>

Υπουργείο Εξωτερικών (Global Affairs) <http://www.international.gc.ca>

Σε αυτό, υπάγονται οι Υπουργοί:

α) Εξωτερικών (Foreign Affairs)

β) Διεθνούς Ανάπτυξης (International Development)

γ) Μικρών Επιχειρήσεων, Προώθησης Εξαγωγών και Διεθνούς Εμπορίου (Small Business, Export Promotion and International Trade)

Υπουργείο Υγείας (Health)

T: +1 613-957-2991 F: +1 613-941-5366

Email: info@hc-sc.gc.ca

Website: <https://www.canada.ca/en/health-canada.html>

Υπουργείο Μεταφορών (Transport)

Email: mintc@tc.gc.ca

Website: <https://www.tc.gc.ca/en/transport-canada.html>

Υπουργείο Φυσικών Πόρων (Natural Resources)

T: +1 343-292-6096

Email: nrcan.media.nrcan@canada.ca

Website: <https://www.nrcan.gc.ca/home>

Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Environment and Climate Change)

T: +1 819-938-3860

Email: ec.enviroinfo.ec@canada.ca

Website: <https://www.ec.gc.ca/?lang=En>

Υπουργείο Υποδομών (Infrastructure)

T: +1 613-948-1148

Email: infc.info.infc@canada.ca

Website: <http://www.infrastructure.gc.ca/index-eng.html>

Υπουργείο Δημοσίων Υπηρεσιών και Διαγωνισμών (Public Services and Procurement)

Email: questions@tpsgc-pwgsc.gc.ca

Website: <https://www.tpsgc-pwgsc.gc.ca/comm/index-eng.html>

4. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια

Ευρωπαϊκό Εμπορικό Επιμελητήριο (European Union Chamber of Commerce in Canada- EUCCAN)

Δ/ση: 480 University Avenue, Suite 1500, Toronto, ON M5G 1V2

T: +1 416 598 7087

Email: info@euccan.com; ceta.market.access@development-solutions.eu

Website: www.euccan.com

Ελληνο-Καναδικό Εμπορικό Επιμελητήριο (Τορόντο) Hellenic Canadian Board of Trade (μέλος του EUCCAN)

Email: membership@hcbt.com; events@hcbt.com

Website: www.hcbt.com

Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο της Μητροπολιτικής Περιοχής του Μόντρεαλ Hellenic Board of Trade of Metropolitan Montreal

Δ/ση: 381 St-Antoine West, Suite 6000, Montreal, Quebec, H2Y 3X7

Email: info@hbotmontreal.com

Website: <http://hbotmontreal.com>

The Canadian Chamber of Commerce

Δ/ση: 1700 – 275 Slater Street, Ottawa, ON, K1P 5H9

T: +1 613 238 4000 F: +1 613 238 7643

Email: info@chamber.ca

Website: <http://www.chamber.ca>

Ontario Chamber of Commerce

Δ/ση: 180 Dundas Street West, Suite 1500, Toronto, ON, M5G 1Z8

T: +1 416 482 5222

F: +1 416 482 5879

Email: cartercousineau@occ.ca (Carter Cousineau, Director of Business, Development)

Website: <http://www.occ.ca>

BC Chamber of Commerce

Δ/ση: 1201 – 750 West Pender Street, Vancouver, BC V6C 2T8

T: +1 604 683 0700

F: +1 604 683 0416

Email: bccc@bcchamber.org

Website: <http://www.bcchamber.org>

Chamber of Commerce and Industry of Québec (Chambre de Commerce et d' Industrie de Québec)

Δ/νση: 900, boul. René-Lévesque Est, bureau 600, Québec City, QC G1R 2B5

T: +1 418 692 3853

Email: info@cciquebec.ca

Website: <http://www.cciquebec.ca/fr>

The British Canadian Chamber of Trade and Commerce <http://bcctc.ca>

American Chamber of Commerce in Canada www.amchamcanada.ca

Canada-Russia Chamber of Commerce Association <http://canadarussiachambers.org>

5. Τράπεζες

Κεντρική Τράπεζα του Καναδά – Bank of Canada

Δ/νση: 234 Wellington Street, Ottawa, Ontario K1A 0G9

T: +1 613 782 8111

F: +1 613 782 7713

Email: info@bankofcanada.ca

Website: <http://www.bankofcanada.ca>

Royal Bank of Canada (RBC) <https://www.rbcroyalbank.com>

Toronto-Dominion Bank Group (TD) <https://www.td.com>

Bank of Nova Scotia (Scotiabank) <http://www.scotiabank.com>

Bank of Montreal (BMO) <https://www.bmo.com>

Canadian Imperial Bank of Commerce (CIBC) <https://www.cibc.com>

6. Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στον Καναδά (Οττάβα)

Αντιπροσωπεία της ΕΕ στον Καναδά (Delegation of the European Union to Canada)

https://eeas.europa.eu/delegations/canada_en

7. Ομοσπονδιακοί Φορείς

Τελωνειακή Υπηρεσία Καναδά - Canada Border Services Agency (CBSA)

T: +1 204 983 3500

Email: contact@cbsa.gc.ca

Website: www.cbsa-asfc.gc.ca

Φορολογική Υπηρεσία Καναδά - Canada Revenue Agency - CRA

<https://www.canada.ca/en/revenue-agency.html>

Καναδικός Οργανισμός Επιθεώρησης Τροφίμων - Canadian Food Inspection Agency (CFIA)

Δ/νση: 1400 Merivale Road, Ottawa, ON, K1A 0Y9

T: +1 613-773-2342

Website: <http://www.inspection.gc.ca>

Canadian Intellectual Property Office

Δ/νση: Place du Portage I, 50 Victoria Street, Room C-114, Gatineau, QC K1A 0C9

T: 1-866-997-1936 / 1-819-934-0544

F: +1 819-953-2476 / +1 819-953-6742

Email: ic.contact-contact.ic@canada.ca

Website: www.cipo.gc.ca

Οργανισμός Τυποποίησης - Standards Council of Canada

Δ/νση: 600-55 Metcalfe Street, Ottawa, ON K1P 6L5

T: +1 613 238 3222 F: +1 613 569 7808

Email: info@scc.ca

Website: www.scc.ca

Στατιστική Υπηρεσία - Statistics Canada

Δ/νση: 150 Tunney's Pasture Driveway, Ottawa, ON, K1A 0T6

T: +1 514 283 8300 F: +1 514 283 9350

Email: STATCAN.infostats-infostats.STATCAN@canada.ca

Website: www.statcan.gc.ca

Canada Business Network <https://canadabusiness.ca>

Canadian Commercial Corporation

Δ/νση: 350 Albert Street, Suite 700, Ottawa, ON K1A 0S6

T: +1 613 996 0034 F: +1 613 995 2121

Email: info@ccc.ca

Website: www.ccc.ca

Canadian Institute of Steel Construction

Δ/ση: 3760 14th Avenue, Suite 200, Markham, ON, L3R 3T7

T: +1 905 604 3231 (108)

Email: info@cisc-icca.ca

Website: www.cisc-icca.ca

Canadian International Trade Tribunal (CITT)

Δ/ση: 15th Floor, 333 Laurier Avenue West, Ottawa, ON K1A 0G7

T: +1 613 990 2452 F: +1 613 990 2439

Email: citt-tcce@tribunal.gc.ca

Website: www.citt-tcce.gc.ca

Canadian Northern Economic Development Agency

T: 1-855-897-2667

Email: CanNor.InfoNorth.InfoNord.CanNor@canada.ca

Website: www.cannor.gc.ca

Canadian Radio-television and Telecommunications Commission

Δ/ση: Les Terraces de la Chaudière, 1 Promenade du Portage, Gatineau, QC J8X 4B1

T: 1-877-249-2782

Website: www.crtc.gc.ca

Canadian Tourism Commission

Δ/ση: 800 - 1045 Howe Street, Vancouver, BC V6Z 2A9

<https://www.destinationcanada.com/en>

Canadian Transportation Agency

Δ/ση: 15 Eddy Street, Gatineau, QC J8X 4B

T: 1-888-222-2592 F: +1 819-997-6727

Email: info@otc-cta.gc.ca

Website: www.otc-cta.gc.ca

Canadian Space Agency

Δ/ση: 6767 Route de l'Aéroport, Saint-Hubert, QC J3Y 8Y9

T: +1 450-926-4800 F: +1 450-926-4352

Email: asc.info.csa@canada.ca

Website: <http://www.asc-csa.gc.ca/eng/Default.asp>

CBC/Radio-Canada www.cbc.Radio-Canada.ca

Competition Tribunal

Δ/ση: Thomas D'Arcy McGee Building, 90 Sparks Street, Suite 600, Ottawa, ON K1P 5B4

T: +1 613 957 3172 F: +1 613 957 3170

Email: tribunal@ct-tc.gc.ca

Website: www.ct-tc.gc.ca

Copyright Board Canada

Δ/νση: Suite 800 - 56 Sparks Street, Ottawa, ON K1A 0C9

T: +1 613 952 8621 F: +1 613 952 8630

Email: secretariat@cb-cda.gc.ca

Website: www.cb-cda.gc.ca

Farm Products Council of Canada www.fpcc-cpac.gc.ca

Federal Economic Development Agency for Southern Ontario www.feddevontario.gc.ca

Financial Consumer Agency of Canada

T: 1-866-461-FCAC (3222) / 613-960-4666

Website: www.canada.ca/en/financial-consumer-agency.html

International Development Research Centre www.idrc.ca/en

Canada Energy Regulator <https://www.cer-rec.gc.ca>

National Research Council Canada www.nrc-cnrc.gc.ca/eng

Natural Resources Canada www.nrcan.gc.ca

Natural Sciences and Engineering Research Council of Canada www.nserc-crsng.gc.ca

Northern Pipeline Agency www.npa.gc.ca

Office of the Procurement Ombudsman <http://opo-boa.gc.ca>

Royal Canadian Mint www.mint.ca

Western Economic Diversification Canada www.wd-deo.gc.ca

8. Επαγγελματικές Ενώσεις – Κλαδικοί Φορείς

Canadian Apparel Federation (CAF-Συνομοσπονδία Προϊόντων Ένδυσης)

Δ/νση: 116 Albert St., suite 404, Ottawa, Ontario, K1P 5G3

T: +1 613 231 3220 F: +1 613 231 23 05

Email: info@apparel.ca

Website: www.apparel.ca

(Κατάλογος εταιρειών ένδυσης: <http://www.apparel.ca/directories.html>)

Canadian Federation of Agriculture CFA-FCA

Δ/νση: 21 Florence Street, Ottawa, ON K2P 0W6

T: +1 613 236 36 33 F: +1 613 236 57 49

Email: info@canadian-farmers.ca

Website: www.cfa-fca.ca

Canadian Federation of Independent Business - CFIB

Δ/νση: 1202-99 Metcalfe St, Ottawa, ON K1P 6L7

T: +1 613 235 2373 F: +1 613 235 4137

Email: info@cfib-fcei.ca

Website: <http://www.cfib-fcei.ca/english/index.html>

<https://www.cfib-fcei.ca/en/contact-us>

Canadian Federation of Independent Grocers

Δ/νση: 105 Gordon Baker Rd., Suite 401, North York, ON M2H 3P8

T: +1 416 492 23 11 F: +1 416 492 23 47

Email: info@cfig.ca

Website: <https://cfig.ca>

Federation of Canadian Municipalities

Δ/νση: 24 Clarence Street, Ottawa, Ontario K1N 5P3

T: +1 613 241 52 21 F: +1 613 241 74 40

Email: info@fcm.ca

Website: <https://fcm.ca/home.htm>

Ontario Federation of Agriculture

Ontario AgriCentre

Δ/νση: 100 Stone Road West, Suite 206, Guelph, ON N1G 5L3

T: +1 519 821 8883 F: +1 519 821 8810

Email: Φόρμα <https://ofa.on.ca/contact-us>

Website: <https://ofa.on.ca>

Agricultural Manufacturers of Canada

Δ/νση: P.O. Box 636, Station Main, Regina, SK S4P 3A3 Canada

T: +1 306 522 2710

Email: admin@a-m-c.ca

Website: www.a-m-c.ca

Agri-Food Export Group Québec–Canada

Δ/νση: 1971, rue Léonard-De Vinci, Sainte-Julie (Québec) J3E 1Y9

T: +1 450-649-6266 F: +1 450-649-6255

Email: info@groulexport.ca

Website: www.groulexport.ca/en

Apparel Connexion.com

Email: info@apparelconnexion.ca

Website: www.apparelconnexion.com

Canadian Association of Importers and Exporters

Καναδική Ένωση Εισαγωγέων και Εξαγωγέων

Δ/νση: 777 Bay Street, PO Box 149, Toronto, Ontario M5G 2C8

T: +1 416 595 5333

Email: info@iecanada.com

Website: www.iecanada.com

Canada's Association of Information Technology

Δ/νση: 1375 Southdown Road, Unit 16 - Suite 802, Mississauga, Ontario L5J 2Z1

T: +1 905 602 13 70 F: +1 905 602 78 84

Email: info@cips.ca

Website: www.cips.ca

Canadian Association of Insolvency and Restructuring Professionals (CAIRP)

Δ/νση: 277 Wellington St. W., Toronto, ON M5V 3H2

T: +1 416 204 32 42 F: +1 416 204 34 10

Email: info@cairp.ca

Website: <http://cairp.ca>

Canadian Bankers Association

Δ/νση: Toronto, Montreal, Ottawa

T: +1 613 234 4431 (Ottawa)

Email: inform@cba.ca

Website: <https://cba.ca>

Canadian Association of Liquor Jurisdiction-CALJ

Δ/νση: 382 Elm Road, Toronto, Ontario M5M 3V8

T: +1 416 780 18 51 F: +1 416 780 18 65

Email: Info@Calj.Org

Website: www.calj.org

- Liquor Control Board of Ontario - LCBO

Δ/νση: Yonge Street, Suite 1100,

Toronto, ON, M5E 1E5

Τηλ.: +1 416 365 5900

Email: <http://hellolcbo.com/app/ask> (ηλεκτρονική φόρμα)

Website: <http://www.lcbo.com>

- **Société des Alcools du Québec – SAQ**
Δ/νση: 905, Avenue De Lorimier
Montréal (Quebec) H2K 3V9
Τηλ.: +1 514 254-2020
Website: <https://www.saq.com>
- **Manitoba's Liquor Marts Online:** <http://www.mlcc.mb.ca>
- **New Brunswick Liquor:** <http://www.nbliquor.com>
- **Newfoundland Liquor Corporation:** <http://www.nfliquor.com>
- **Nova Scotia Liquor Corporation:** <http://www.mynslc.com>
- **PEI Liquor Control Commission:** <http://www.peilcc.ca/index.php3>
- **Saskatchewan Liquor and Gaming Authority:** <http://www.slga.gov.sk.ca>
- **Yukon Liquor Corporation:** <http://www.ylc.yk.ca>

Canadian Association of Movers

Δ/νση: PO Box 26004, RPO Churchill, Mississauga, Ontario, Canada L5L 5W7

T: +1 905 848 65 79

Email: admin@mover.net

Website: www.mover.net

Canadian Association of Petroleum Products

Δ/νση: 1000, 275 Slater Street, Ottawa, Ontario, K1P 5H9

T: +1 613 288 21 26 F: +1 613 236 42 80

Email: communication@capp.ca

Website: <https://www.capp.ca/about-us>

Canadian Association of Professional Sommeliers

Ανά περιοχές: <http://sommelierscanada.com/chapters>

Δ/νση: 4545, avenue Pierre de Coubertin, Montréal, Québec H1V 0B2

Email: admin@gc.sommelierscanada.ca

Website: <http://sommelierscanada.com>

Canadian Association of Recycling Industries

Δ/νση: PO Box 67094 Westboro, Ottawa ON K2A 4E4

T: +1 613 728 69 46 F: +1 705 835 61 96

Email: info@cari-acir.org

Website: www.cari-acir.org

Canadian Association of Research Administrators (CARA/ACAAR)

Δ/νση: 1710-350 Albert Street, Ottawa, Ontario K1R 1B1

T: +1 905 902 80 74

Email: executive_director@cara-acaa.ca; kantonidescara@gmail.com

Website: <https://cara-acaa.ca>

Canadian Association of Research Libraries

Δ/νση: 309 Cooper St #203, Ottawa, ON K2P 0G5

T: +1 613 482 9344

Email: info@carl-abrc.ca

Website: www.carl-abrc.ca

Canadian Association of Tour Operators (CATO)

Δ/νση: 7 - B Pleasant Boulevard, Suite 1011, Toronto, Ontario, M4T 1K2

T: +1 416 485 8232 F: +1 416 485 0112

Email: info@cato.ca

Website: www.cato.ca

Canadian Association of Wholesale Representatives (CAWS)

Καναδική Ένωση Χονδρεμπόρων Ενδυμάτων

Δ/νση: 2708 Yonge Street, P.O. Box 1342, Toronto, ON, M4P 3J4

T: +1 416-782-8961 F: +1 416-782-5876

Email: info@caws.ca

Website: <http://caws.ca>

Canadian Cardiovascular Society

222 Queen Street, Suite 1100, Ottawa, ON K1P 5V9

T: +1 613 569-3407 F: +1 613 569-6574

Email: info@ccs.ca

Website: <http://www.ccs.ca/en/>

Canadian Construction Association

Δ/νση: 1900 – 275 Slater Street, Ottawa ON K1P 5H9

T: +1 613-236-9455 F: +1 613-236-9526

Email: cca@cca-acc.com

Website: <http://www.cca-acc.com>

Κατάλογος μελών Ένωσης: <http://www.cca-acc.com/membership/search-corporate-members>

Canadian Health Food Association

Δ/νση: 235 Yorkland Blvd, suite 201, Toronto, ON M2J 4Y8

T: +1 800 661 45 10

Email: info@chfa.ca

Website: www.chfa.ca

Canadian Medical Association

Δ/νση: 1867 Alta Vista Dr., Ottawa, ON K1G 5W8

T: +1 613 731 86 10 F: +1 613 236 88 64

Email: memberservicecentre@cma.ca

Website: www.cma.ca

Canadian Museums Association

Δ/νση: 280 Metcalfe Street, Suite 400, Ottawa, ON, K2P 1R7

T.: +1 613 567 0099

Email: info@museums.ca; conferences@museums.ca

Website: <https://www.museums.ca>

Canadian Neurological Society

Contact the Canadian Neurological Sciences Federation

Δ/νση: 143N Heritage Square, 8500 Macleod Trail SE, Calgary, Alberta, T2H 2N1

T: +1 403 229-9544 F: +1 403 229-1661

Website: <https://www.cnsfederation.org/societies/society/canadian-neurological-society/2/>

Canadian Nutrition Society

Société canadienne de nutrition

Δ/νση: 1867 La Chapelle St., Ottawa, ON K1C 6A8

Email: info@cns-scn.ca

Website: www.cns-scn.ca

Canadian Orthopaedic Association

Δ/νση: 4060 St. Catherine Street West, Suite 620, Westmount, Quebec H3Z 2Z3

T: +1 514 874-9003 F: +1 514 874-0464

Email: info@canorth.org

Website: <https://coa-aco.org>

Canadian Pharmacists Association (CPA)

Δ/νση: 1785 Alta Vista Drive, Ottawa, ON, K1G 3Y6

T: +1 613 523 78 77 F: +1 613 523 0445

Email: info@pharmacists.ca

Website: www.pharmacists.ca

Canadian Produce Marketing Association - CPMA

Καναδική Ένωση Διακίνησης Φρούτων και Λαχανικών

Δ/νση: 162 Cleopatra Drive, Ottawa, Ontario, K2G 5X2

T: +1 613 226 4187

F: +1 613 226 2984

Email: rlemaire@cpma.ca (Πρόεδρος: Ron Lemaire)

Website: www.cpma.ca

Canadian Professional Sales Association - CPSA

Καναδική κλαδική οργάνωση Εμπορικών Αντιπροσώπων

Δ/ση: 2 Bloor Street East, Suite 1920, P.O. Box 116,

Toronto, Ontario M4W 1A8

T: +1 416 408 2685

F: +1 416 408 2684

Email: MemberServices@cpsa.com; SalesSuccess@cpsa.com

Website: <https://www.cpsa.com/>

Canadian Sport Tourism Alliance

Δ/ση: 116 Lisgar Street, Suite 600, Ottawa, ON K2P 0C2

T: +1 613 688 58 43 F: +1 613 238 38 78

Email: info@canadiansporttourism.com

Website: <http://canadiansporttourism.com>

Canadian Textile Industry Association

Δ/ση: 151 Slater St, suite 708, Ottawa, ON K1P 5M9

Email: textilecanada@gmail.com

Website: www.canadiantextiles.ca

Canadian Vintners Association CVA

Δ/ση: Suite 200 – 400 Laurier Avenue West, Ottawa, Ontario K1R 7X6

T: +1 613 782 22 83

Email: info@canadianvintners.com

Website: <http://www.canadianvintners.com>

Chemical Industry Association of Canada

Δ/ση: 350 Sparks St #805, Ottawa, ON, K1R 7S8

T: +1 613 237 6215 F: +1 613 237 4061

Email: info@canadianchemistry.ca

Website: <https://canadianchemistry.ca>

Dietitians of Canada

Δ/ση: 99 Yorkville Avenue, Second Floor, Toronto, Ontario, Canada M5R 1C1

T: +1 416-596-0857 F: +1 416-596-0603

Email: contactus@dietitians.ca

Website: www.dietitians.ca

Fertilizer Canada - Ένωση Παραγωγών Λιπασμάτων

Δ/ση: 350 Sparks Street, Suite 907, Ottawa, ON K1R 7S8

T: +1 613 230 2600 F: 613 230 5142

Email: info@fertilizercanada.ca

Website: <https://fertilizercanada.ca>

Fur Council of Canada

Δ/νση: 1435 St-Alexandre, Suite 1270, Montreal, Quebec, H3A 2G4

T: +1 514 844 1945 F: +1 514 844 8593

Website: <http://www.furcouncil.com>

Greater Vancouver Home Builders' Association

Ένωση Κατασκευαστών Κατοικιών ευρύτερου Βανκούβερ

Δ/νση: #1003 – 7495 132 Street, Surrey, BC V3W 1J8

T: +1 778 565 4288 F: +1 778 565 4289

Email: info@gvhba.org

Website: <https://gvhba.org>

Hellenic Canadian Lawyers' Association

Ελληνοκαναδική Ένωση Νομικών

Δ/νση: McCarthy Tétrault LLP, Suite 5300, TD Bank Tower, Box 48, 66 Wellington Street West, Toronto, ON, M5K 1E6

Email: info@hcla.ca Website: www.hcla.ca

Information Technology Association of Canada (ITAC)

Δ/νση: 220 Laurier Avenue West, Suite 1120, Ottawa, Ontario, K1P 5Z9

T: +1 613 238 48 22 F: +1 613 238 79 67

Email: cleonard@itac.ca

Website: <http://itac.ca>

Innovate BC

Δ/νση: 9th Floor – 1188 West Georgia Street, Vancouver, BC, Canada V6E 4A2

T: +1 604 683 27 24

Email: info@bcic.ca; programs@bcic.ca

Website: www.bcic.ca

National Farmers Union

Δ/νση: 2717 Wentz Ave, Saskatoon, SK, S7K 4B6

T: +1 306 652 9465 F: +1 306 664 6226

Email: nfu@nfu.ca

Website: www.nfu.ca

National Apparel Bureau

Δ/νση: 345 Victoria Ave., Suite 605, Montreal, QC, H3Z 2N2

T: +1 514 483 62 33 F: +1 514 483 37 55

Email: david@acacollect.com

Website: www.nabq.com/Site/Home.aspx

Ontario Association of Architects – OAA

Ένωση Αρχιτεκτόνων της Επαρχίας Οντάριο

Δ/νση: 1 Duncan Mill Rd., Toronto, ON M3B 1Z2

T: +1 416 449 6898 F: +1 416 449 5756

Email: oaamail@oaa.on.ca

Website: <http://www.oaa.on.ca>

Ontario Beekeepers' Association

Δ/νση: 8560 Tremaine Rd. Box 476, Milton, ON, L9T 4Z1

T: +1 905 636 0661 F: +1 905 636 0662

Email: Φόρμα <https://www.ontariobee.com/inside-oba/contact-us>

Website: www.ontariobee.com

Petroleum Services Association of Canada – PSAC

Καναδική Ένωση Υπηρεσιών Πετρελαίου

Δ/νση: 1150-734 7th Ave SW, Calgary , Alberta, T2P 3P8

T: +1 403 264 4195

Email: info@psac.ca

Website: www.psac.ca

Royal Architectural Institute of Canada – RAIC

Βασιλικό Αρχιτεκτονικό Ινστιτούτο Καναδά

Δ/νση: 55 Murray Street, Suite 330, Ottawa, Ontario, K1N 5M3

T: +1 613 241 3600 F: +1 613 241 5750

Email: info@raic.org

Website: <https://www.raic.org>

The Canadian Bar Association (CBA)

Δ/νση: 66 Slater St., Suite 1200, Ottawa, ON, K1P 5H1

T: +1 613 237 2925 F: +1 613 237 0185

Email: info@cba.org

Website: www.cba.org

The Fashion Group International (FGI)

Δ/νση: Toronto, ON

Email: info@fgitoronto.org

Website: <http://fgitoronto.org>

Toronto Fashion Incubator (TFI)

Δ/νση: Toronto, ON

Email: tfi@fashionincubator.com

Website: <http://fashionincubator.on.ca>

Tourism Industry Association of Canada (TIAC)

Δ/νση: 600 - 116 rue Lisgar Street, Ottawa, ON, K2P 0C2

T: +1 613 238-7887

Email: contact@tiac-aitc.ca

Website: <https://tiac-aitc.ca>

Travel Industry Council of Ontario (TICO)

Δ/νση: 55 Standish Court, Suite 460, Mississauga, ON L5R 4B2

T: +1 905 624 6241 F: +1 905 624 8631

Email: tico@tico.ca; info@tico.ca

Website: www.tico.ca

Winery & Grower Alliance of Ontario

Δ/νση: 4890 Victoria Avenue North, Box 4000, Vineland Building, Suite 225, Vineland Station, Ontario, L0R 2E0

T: +1 905 562 94 26 F: +1 905 562 95 59

Email: aaron.dobbin@wgao.ca; karen.loch@wgao.ca

Website: <https://wgao.ca>

World Trade Center Toronto

Δ/νση: 77 Adelaide St W, Toronto, ON M5X 1C1

Email: wtc@bot.com

Website: <https://wtctoronto.com>

9. Διεθνείς και Περιφερειακοί Οργανισμοί με έδρα στον Καναδά

ICAO – International Civil Aviation Organization

999 Robert-Bourassa Boulevard, Montréal, Québec H3C 5H7

T: +1 514 954 8219 F: +1 514 954 6077

E-mail: icao@icao.int

Website: <https://www.icao.int>

IFDD - Institut de la Francophonie pour le développement durable

Québec, QC

Website: <http://www.ifdd.francophonie.org>

<http://www.ifdd.francophonie.org/media/docs/general/organigramme.pdf>

INWEH - United Nations University – Institute for Water, Environment and Health

Hamilton, ON

Website: <http://inweh.unu.edu>; <https://inweh.unu.edu/team/>

NAFO - Northwest Atlantic Fisheries Organization

Dartmouth, NS

Website: <https://www.nafo.int>; <https://www.nafo.int/Contact>

NPAFC - North Pacific Anadromous Fish Commission

Vancouver, BC

Website: <http://www.npafc.org>; <https://npafc.org/secretariat>

PICES - North Pacific Marine Science Organization

Sidney, BC

Website: <https://www.pices.int>; <https://meetings.pices.int/contact/bio>

PSC - Pacific Salmon Commission

Vancouver, BC

Website: <http://www.psc.org>; <https://www.psc.org/about-us/structure/secretariat-staff/our-team/>

UIS/UNESCO - Institute for Statistics

Montréal, QC

Website: <http://uis.unesco.org>; <http://uis.unesco.org/en/governing-board>

Multilateral Fund for the Implementation of the Montreal Protocol Secretariat, UNEP - United Nations Environment Programme

Montréal, QC

Website: <http://www.multilateralfund.org>;
<http://www.multilateralfund.org/aboutMLF/fundsecretariat/default.aspx>

UNEP/SCBD - Secretariat of the Convention on Biological Diversity Montréal, QC

Website: <https://www.cbd.int>; <https://www.cbd.int/secretariat/staff/>

COSPAS - SARSAT - Cospas-Sarsat Programme

Montreal, QC

Website: <https://cospas-sarsat.int>

COL – Commonwealth of Learning

Vancouver, BC

Website: <https://www.col.org>

EGMONT GROUP of Financial Intelligence Units

Toronto, ON

Website: <https://egmontgroup.org/en>

10. Λιμενικές Αρχές

Shipping Federation of Canada

Δ/ση: 300 St Sacrement Street, Suite 326, Montreal, Quebec H2Y 1X4

T: +1 514 849 23 25 F: +1 514 849 79 73

Γραφείο Δυτικής Ακτής: 1066 West Hastings Street, #2300, Vancouver, B.C. V6E 3X1

T: +1 778 373 15 18

Email: info@shipfed.ca; mhbroad@shipfed.ca; (President), kkancens@shipfed.ca; (Vice-President)

Website: www.shipfed.ca/home

Canadian Marine and Shipbuilding Association

Δ/ση: 301-200 Catherine Street, Ottawa, Ontario, K2P 2K9

T.: +1 613 701 7048

Email: info@cmisa.ca

Website: <https://www.cmisa.ca>

National Marine Manufacturers Association – NMMA CA

Δ/ση: 14 McEwan Drive West, Suite 8, Bolton, ON, L7E 1H1

T.: +1 905 951 4048

Email: sanghel@nmma.org (Sara Anghel, President)

Website: <https://www.nmma.ca>

Ένωση Λιμενικών Αρχών Καναδά

Association of Canadian Port Authorities

Δ/ση: 85 Albert Street, Suite 1605, Ottawa ON K1P 6A4

T: +1 613 232 2036

Email: info@acpa-ports.net;

wzatylny@acpa-ports.net (Πρόεδρος)

Website: www.acpa-ports.net

Λιμενικές Αρχές (Port Authorities)	Email
1. Nanaimo	info@npa.ca ; imarr@npa.ca
2. Port Alberni	bfilipchuk@alberniport.ca
3. Prince Rupert	https://www.rupertport.com/contact
4. Vancouver Fraser	info@portvancouver.com ; navigation.review@portvancouver.com
5. Hamilton	lfenn@hamiltonport.ca
6. Oshawa	portoshawa@bellnet.ca ; info@portofoshawa.ca
7. Toronto	communications@porttoronto.com
8. Thumber Bay	tim@tbport.on.ca
9. Windsor	wpa@portwindsor.com
10. Montreal	dagenaisd@port-montreal.com

11.	Québec	marketing@portquebec.ca
12.	Saguenay	info@portsageunay.ca
13.	Sept-îles	pgagnon@portsi.com
14.	Trois-Rivières	adm_gen@porttr.com ; liliane.bussiere@porttr.com
15.	Belledune	info@portofbelledune.ca
16.	Saint John	jquinn@sjport.com ; knelson@sjport.com
17.	Halifax 1215 Marginal Road, Halifax, NS B3H 4P8 T: +1 (902) 426-8222 F: +1 (902) 426-7335	info@portofhalifax.ca Website: www.portofhalifax.ca
18.	St. John's	info@sjpa.com

11. Διεθνή Αεροδρόμια

Οττάβα

MacDonald-Cartier International Airport (YOW) www.ottawa-airport.ca

Τορόντο

Toronto Pearson International www.torontopearson.com

Μόντρεαλ

Montréal Pierre Elliot Trudeau International Airport (YUL) www.admtl.com

Βανκούβερ

Vancouver International Airport (YVR) www.yvr.ca

Κάλγκαρυ

Calgary International Airport (YYC) www.yyc.com

Έντμοντον

Edmonton International Airport (EIA) www.flyeia.com

12. Διοργανωτές Εκθέσεων

Canadian Association of Fairs and Exhibitions - CAFE

Δ/ση: PO Box 21053 (WEPO) Brandon, MB R7B 3W8

T: +1 800 663 17 14

Email: info@canadian-fairs.ca

Website: www.canadian-fairs.ca

13. Πανεπιστήμια στην Οττάβα

University of Ottawa <http://www.uottawa.ca>

Carleton University <https://carleton.ca>

Saint Paul University <https://ustpaul.ca>

14. Ξενοδοχεία

Ένωση Ξενοδόχων Καναδά

Hotel Association of Canada

Δ/νση: 130 Albert Street, Suite 1206, Ottawa, ON K1P 5G4

T: +1 613 237 71 49 F: +1 613 237 89 28

Email: info@hotelassociation.ca

Website: www.hotelassociation.ca/home.asp

FAIRMONT CHATEAU LAURIER

Δ/νση: 1 Rideau Street, Ottawa, K1W 8S7

T: +1 613 241 1414 F: +1 613 562 7030

Email: chateaulaurier@fairmont.com

Website: <http://www.fairmont.com/laurier-ottawa>

LORD ELGIN HOTEL

Δ/νση: 100 Elgin Street, Ottawa, ON K1P 5K8

T: +1 613 235 3333 F: +1 613 235 3223

Email: comments@lordelgin.ca; sales@lordelgin.ca; reservations@lordelgin.ca;
accounting@lordelgin.ca

Website: <http://lordelginhotel.ca>

HILTON – LAC LEAMY

Δ/νση: 3 Boulevard du Casino, Gatineau, Ottawa, Quebec, J8Y 6X4

T: +1 819 790 6444 F: +1 819 790 6408

Email: banquets@hiltonlacleamy.com

Website: <http://www3.hilton.com/en/hotels/quebec/hilton-lac-leamy-YOWOVHF/index.html>

COURTYARD MARRIOTT HOTEL

Δ/νση: 350 Dalhousie St., Ottawa, ON, K1N 7E9

T: +1 613 241 1000 F: +1 613 241 4804

Email: info@courtyardmarriottottawa.ca

Website: <http://www.marriottcourtyardottawa.com/ottawa.php>

NOVOTEL

Δ/ση: 33 Nicholas Street, Ottawa, Ontario, K1N 9M7

T: +1 613 230 3033 F: +1 613 760 4765

Email: novotelottawa@novotelottawa.com

Website: <https://www.novotelottawa.com>

DELTA HOTELS BY MARRIOTT OTTAWA CITY CENTRE

Δ/ση: 101 Lyon Street North, Ottawa, K1R 5T9

T: 613 237 3600

Website: <http://delta-ottawa-centre.hotel-rn.com>

THE WESTIN OTTAWA

Δ/ση: 11 Colonel By Drive, Ottawa, ON, K1N 9H4

T: +1 613 560 7000 F: +1 613 234 5396

Email: ottawa@westin.com; ottawa.sales@westin.com

Website: <http://www.thewestinottawa.com>

CARTIER PLACE SUITE HOTEL

Δ/ση: 180 Cooper Street, Ottawa, ON, K2P 2L5

T: +1 613 236 5000 F: +1 613 238 3842

Email: reservations@suitedreams.com

Website: <http://www.suitedreams.com>

ST. ANTHONY'S BANQUET HALL

Δ/ση: 523 St. Anthony St, Ottawa, ON K1R 6Z9

Email: norm@ottawastanthonys.com (Norm Wiggan)

joe@ottawastanthonys.com (Joe Ierullo)

Website: <http://www.stanthonysbanquethall.ca>